

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aika 07.10.2019, klo 18:00 - 19:50

Paikka Kellokosken koulu, kokoustila Tonkka

Käsitellyt asiat

- § 123 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 124 **Pöytäkirjan tarkastus**
- § 125 **Osavuosikatsaus 1.1.-31.8.2019 ja talousarvion 2019 muuttaminen**
- § 126 **Arviointikertomus 2018, toimialueiden ja kunnanhallituksen selvitykset arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista**
- § 127 **Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy, Vuokratalo Blenneri II, omavelkaisen takauksen myöntäminen**
- § 128 **Kirkonkylän kampus, asemakaavan muutos**
- § 129 **Valtuuston kokoukset vuonna 2020**
- § 130 **Tuuskodon väliaikaistoimet ja Hyrylän keskustan yhteisöllinen showroom, aloite**
- § 131 **Oman äidinkielen opetuksen järjestäminen saksan kielessä, aloite**
- § 132 **Ilmoitusasiat / muut asiat**

Lisäpykälät

- § 133 **Monio - uusi oppimisympäristö ja monitoimitalo, hankinnan keskeyttäminen**
- § 134 **Maksuton joukkoliikenne, aloite**
- § 135 **Aktiivinen ilmastopäivä lakkoilun sijaan Tuusulan kouluissa, aloite**
- § 136 **Kokeilu maksuttomasta aamupalasta Tuusulan kouluissa, aloite**
- § 137 **Ulkomaisten elintarvikkeiden käytön vähentäminen, aloite**
- § 138 **Korotukset Tiensuuntien ja Peltokaaren puistotien risteyksessä oleviin suojateihin, aloite**
- § 139 **TURVA-tapahtuman järjestäminen (Turvallinen Tuusula, varautuminen ja vapaaehtoistyö), aloite**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Kati Lepojärvi, puheenjohtaja
Kim Kiuru
Kari Kinnunen
Aarno Järvinen
Aila Koivunen
Anna Yltävä
Antti Kaikkonen
Anu Åberg
Ari Nyman
Arto Lindberg
Eeva-Liisa Nieminen
Elisa Laitila
Emmi Sirniö
Ilona Toivanen
Jani Peltonen
Janne Mellin
Jere Pulska
Jerry Airikka, saapui 18:36
Johanna Sipiläinen
Jorma Sulander
Jouko Riola
Jussi Salonen
Kari Friman
Karita Mäensivu
Laura Åvall
Liisa Palvas
Lilli Salmi
Margita Winqvist
Matti Alanko
Merja Kuusisto
Mika Mäki-Kuhna
Monica Avellan
Pasi HUUHTANEN
Pekka Heikkinen
Päivö Kuusisto
Raimo Stenvall
Ruut Sjöblom
Sami Tamminen
Sanna Kervinen
Sanna Tuhkunen
Satu Heikkilä
Seppo Noro
Taina Ketvel
Tommi Partanen
Ulla Palomäki
Ulla Rosenqvist
Arto Nätkynmäki

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Jari Anttalainen, poistui 18:37
Mari Vainionpää
Markus Meckelborg, saapui 18:03
Vesa Lundberg

Muut saapuvilla olleet

Tuula Hyttinen, kunnansihteeri, sihteeri
Harri Lipasti, kansliapäällikkö
Markku Vehmas, talousjohtaja
Virpi Lehmusvaara, sivistysjohtaja
Tanja Rontu-Hokkanen, vs. henkilöstöjohtaja
Tuija Reinikainen
Annika Lappalainen
Pentti Mattila
Eemi Vaherlehto, nuorisovaltuuston edustaja
Aila Toivonen, hallintopalvelusihteeri

Poissa

Henri Koskela
Ilmari Sjöblom
Jukka Ahlgren
Lea Ahonen
Sari Heiskanen
Aino Mielo, nuorisovaltuuston edustaja

Allekirjoitukset

Kati Lepojärvi
Puheenjohtaja

Tuula Hyttinen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

10.10.2019

10.10.2019

Anu Åberg

Matti Alanko

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Julkaistu yleisessä tietoverkossa 14.10.2019

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 123

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kunnanvaltuuston kokouksen koollekutsumista koskeva kuulutus on julkipantu kunnan verkkosivuille, ilmoitustaululle sekä julkaistu Keski-Uusimaa- ja Viikkouutiset Keski-Uusimaa -lehdissä.

Puheenjohtaja toteaa tämän kokouksen koollekutsumisen laillisuuden sekä saapuvilla olevien valtuutettujen lukumäärän perusteella päätösvaltaisuuden.

Ehdotus

Todetaan läsnä olevat ja mahdolliset poissaolevat valtuutetut ja heidän sijaisensa.

Seuraavat valtuutetut ovat ilmoittaneet esteestä:

Jukka Ahlgren
Henri Koskela
Ilmari Sjöblom
Sari Heiskanen
Lea Ahonen

Todettiin, että

- Jukka Ahlgrenin tilalla on Kokoomuksen 1. varavaltuutettu Arto Nätkynmäki
- Henri Koskelan tilalla on Kokoomuksen 2. varavaltuutettu Vesa Lundberg
- Ilmari Sjöblomin tilalla on Kokoomuksen 3. varavaltuutettu Mari Vainionpää
- Sari Heiskasen tilalla on Tuusulan puolesta ryhmän 3. varavaltuutettu Jari Anttalainen.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 124

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet
Anu Åberg ja Jukka Ahlgren.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Anu Åberg ja Matti Alanko.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 371, 23.09.2019

Kunnanhallitus, § 379, 30.09.2019

Valtuusto, § 125, 07.10.2019

§ 125

Osavuosisikatsaus 1.1.–31.8.2019 ja talousarvion 2019 muuttaminen

TUUDno-2019-1892

Kunnanhallitus, 23.09.2019, § 371

Valmistelijat / lisätiedot:

Markku Vehmas

markku.vehmas@tuusula.fi

talousjohtaja

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- ottaa asian 7.10.2019 pidettävän valtuuston kokouksen esityslistalle
- tehdä ehdotuksensa valtuustolle 30.9.2019 pidettävässä kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 30.09.2019, § 379

Valmistelijat / lisätiedot:

Markku Vehmas

Liitteet

1 Määrärahamuutokset II_2019, konsj 30.9.2019, khall 30.9.2019

2 Osavuosisikatsaus II 2019_25.9.2019, konsj 30.9.2019, khall 30.9.2019

Talouden toteutuminen

Vuoden 2019 talousarvion lähtökohtina ovat kuntastrategian mukaiset panostukset kuntalaisten hyvinvointiin sekä kunnan kasvuun. Tuusulan sote-palvelut siirtyivät vuoden 2019 alusta Keusoten tuotettavaksi. Kunta lisää henkilöstöä ennalta ehkäisevään oppilaan tukeen sekä tekee ripeässä tahdissa toimenpiteitä (mm. korjaus- ja uusinvestoinnit sekä väistöilat) kunnan palveluverkon sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi. Vuoden 2020 asuntomessujen valmisteluihin liittyvät kustannukset painottuvat vuodelle 2019. Kunnalle budjetoitu vuoden 2019 tulos jäi nollassa edellä kuvattujen panostusten vuoksi.

Tammi-elokuussa toimintatuotot toteutuivat hieman suunniteltua suurempina. Toimintatuottojen toteumaa selittää vuokratonteista ja tilavuokrasta saadut budjetoitua paremmat tuotot. Käyttöomaisuuden myyntivoittoja toteutui tarkastelukaudella 4,5 milj. euroa. Käyttöomaisuuden myyntivoittojen ennustetaan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

toteutuvan talousarvion mukaisina. Käyttöomaisuuden myynnit painottuvat loppuvuoteen. Kasvatus- ja sivistyksen toimialueelle kirjattiin helmikuussa Tuusulan kunnan hallinnoimaan 16 kunnan yhteiseen Uutta koulua hankkeeseen saatu valtion erityisavustus 0,95 milj. euroa. Elokuun kumulatiivinen toimintatuottojen toteutuma oli kokonaisuudessaan 74,8 % budjetoidusta.

Tarkastelukauden toimintameno olivat 2,2 % (3,8 milj. euroa) suuremmat edellisvuoteen verrattuna. Toimintamenojen kasvua tapahtui sote-palveluissa (0,9 milj. euroa), henkilöstömenoissa (0,9 milj. euroa), rakennus- ja kunnossapitopalveluissa (0,7 milj. euroa), kiinteistöpalveluissa (0,2 milj. euroa) sekä vuokramenoissa (1,1 milj. euroa). Sote-palveluissa maksettiin vuoden alussa erikoissairaanhoidon osalta kalliin hoidon tasausmaksu 1,082 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon lisäksi kuluja kertyi tasaista kertymää enemmän päivystyksessä ja kuntoutuksessa. Viime vuosien investointien kasvu näkyy käyttötaloudessa poistojen kasvuna, mitkä toteutuivat 0,7 milj. euroa suurempina vuoteen 2018 nähden. Kunnan toimintamenojen toteutuma oli 66,6 % talousarvioon nähden.

Toimintakate toteutui 64,7 % muutettuun talousarvioon nähden (toteuma v. 2018 67,5 %). Edellä esitetyissä luvuissa ei ole mukana Vesihuoltoliikelaitos.

Kunnan käyttöomaisuusinvestoinnit olivat alkuvuonna 20,7 milj. euroa. Vuoden 2019 suurin yksittäinen investointikohde kunnallistekniikan rakentamisessa on Kantatie 45 Koskenmäen kiertoliittymän parantaminen ja Maantien 139 parantaminen välillä Vaunukangas-Koskenmäen liittymä, mihin on budjetoitu 6,3 milj. euroa. Hanke on edistynyt arvioitua nopeammin. Rakennusten investointihankkeista on valmistunut Kellokosken koulun alapohjan korjauksen 1. vaihe, uimahallin lähtötelineiden uusiminen, Lepolan koulun lähiliikuntapaikka sekä Kellokosken yläkoulun pihan perusparannus. Myös uudet väistötilat Riihikallion ja Ruotsinkylän kouluille valmistuivat kesän aikana (tilat vuokrattu).

Kunnan korollisen velan määrä oli elokuun lopussa 110,2 milj. euroa. Velan määrä vastaavana ajankohtana vuonna 2018 oli 83,2 milj. euroa. Vesihuoltoliikelaitoksella ei ollut velkaa raportointikauden lopussa

Ennuste vuositasolla

Tilikauden tulosennusteeseen on muutettu verotulot Kuntaliiton 11.9.2019 ennusteen mukaiseksi. Verotulojen ennustetaan jäävän 8,76 milj. euroa talousarviota pienemmiksi. Kunnallisveron ennakonpidätysten kertymät eivät ole kasvaneet odotetulla tavalla vuonna 2019. Kuntaliiton arvion mukaan ennakoita olisi pitänyt kertyä kunnille elokuun loppuun mennessä merkittävästi toteutunutta enemmän. Suurin osa kertymävajeesta arvioidaan johtuvan verokorttiuudistuksesta sekä Tulorekisteri-ilmoittamisen ongelmista. Kunnallisverojen toteutumiseen loppuvuoden osalta liittyy merkittävää epävarmuutta.

Liittyen kiky-sopimuksen lomarahaleikkauksiin liittyvään valtionosuuskompensaatioon kunnille, on hallitus päättänyt aikaistaa vuodesta 2020 tälle vuodelle kunnille maksettavan 237 milj. euron kertakorvauksen. Maksatuksen aikaistamisella on tarkoitus helpottaa kuntien haastavaa taloustilannetta, kun osa kuntien tämän vuoden verotulojen maksatuksesta siirtyy vuodelle 2020. Tätä kunnille tulevaa kompensatiota ei ole otettu huomioon valtionosuusennusteessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tulopuolen muut riskit liittyvät keskeisesti tontinmyyntitulojen toteutumiseen. Hidastuva talouskasvu ja laskusuunnassa olevat rakentaminen sekä asuntomarkkina luovat epävarmuutta kunnan tontinmyyntitavoitteiden toteutumiseen.

Toimintamenojen osalta merkittävimmät ylitysriskit ovat Keusotessa / sosiaali- ja terveystoimialalla. Keusoten osalta ensimmäisen osavuosikatsauksen yhteydessä jäsenkunnille ei esitetty tarpeita. HUS:n palvelusuunnitelaman mukainen käyttö on noussut ennakoitua korkeammalle tasolle. Tuusulan erikoissairaanhoidon maksuosuus olisi ylittymässä HUS:n 7/2019 ennusteen mukaan peräti n. 3 milj. eurolla. Ennakoitua palvelusuunnitelman ylitystä selvitetään yhdessä Keusoten ja HUS:n kanssa. Tuusulan OVK2 ennusteessa on otettu huomioon puolet (1,5 milj. euroa) HUS:n ilmoittamasta ennusteesta. Kokonaisuutena Kesuoten toimintamenojen kehitykseen liittyy edelleen epävarmuutta käynnistysvaiheeseen liittyvien laskutus- sekä seurantietoihin liittyvien haasteiden vuoksi.

Kunnan tilikauden tuloksen ennustetaan olevan 13,2 milj. euroa alijäämäinen (12,1 milj. euroa alijäämäinen kunta ja vesiliikelaitos yhteensä). Talousarvion mukainen alijäämä oli 1,0 milj. euroa (0,2 milj. euroa alijäämäinen, kunta ja vesihuolto yhteensä).

Määrärahamuutokset

Käyttötalous

Verotulojen osalta toteutetaan Kuntaliiton 11.9.2019 tulleen ennusteen mukaisen määrärahamuutos, minkä mukaan verotulot toteutuvat noin -8.760.000 euroa budjetoitua pienempinä. Toinen merkittävä määrärahamuutos on menolisäys -1.500.000 euroa erikoissairaanhoidon/HUS, Keusote kuntayhtymä

Muilta osin määrärahamuutokset ovat nettona 1 200 000 euroa positiiviset:

- Yleishallinnon- ja johdon tuen toimialueelle esitetään 170.000 euron toimintakatteen (tuotot +250.000 eur ja -80.000 eur menot) parannusta (+ ylitys /- alitus)
- Yhteisten palveluiden osalta esitetään -30.000 menovähennystä, mikä parantaa vastaavan määrän toimintakatetta.
- Sivistyksen toimialueelle ei esitä määrärahoihin muutosta.
- Kasvun ja ympäristön toimialueen osalta esitetään yhteensä n. + 1 milj. euron toimintakatteen parannusta (tuotot + 2,1 milj. euroa ja + 1,1 milj. euroa menot).

Investoinnit

Kunnan investointeihin esitetään tehtäväksi yhteensä -3.785.000 euron määrärahanvähennykset (- 4 285 000 euroa sis. kunta ja Vesiliikelaitos).

- Merkittävin menovähennysmenovähennys -3.000.000 euroa Etelä-Tuusulan lukio, monitoimirakennus Monio
- Muihin pitkävaikutteisiin menoihin +1.000.000 euron määrärahanlisäys, KT 145 kehittäminen. Hanke on edennyt ennakoitua nopeammin. Hankkeen kokonaiskustannukset tulisivat olemaan tänä vuonna 7,3 milj. euroa, jolloin lisämäärärahan tarve on 1,0 milj. euroa. Tämä summa vastaavasti vähenee vuoden 2020 investointimenoista.

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi osavuosikatsauksen 1.1.-31.8.2019
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- muuttaa vuoden 2019 talousarviota ja hyväksyy liitteessä esitetyt määrärahamuutokset.

Avattuaan asiassa keskustelun puheenjohtaja esitti, että pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin. Lisäksi kunnanhallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Markku Vehmas oli asiantuntijana kokouksessa.

Valtuusto, 07.10.2019, § 125

Liitteet

- 1 Määrärahamuutokset II_2019, konsj 30.9.2019, khall 30.9.2019, valt 7.10.2019
- 2 Osavuosikatsaus II 2019_25.9.2019, konsj 30.9.2019, khall 30.9.2019, valt 7.10.2019

Ehdotus

VALTUUSTO päättää

- muuttaa vuoden 2019 talousarviota ja hyväksyy liitteessä esitetyt määrärahamuutokset.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta, § 161,05.11.2018
Tarkastuslautakunta, § 15,25.02.2019
Tarkastuslautakunta, § 26,01.04.2019
Tarkastuslautakunta, § 31,09.04.2019
Tarkastuslautakunta, § 36,23.04.2019
Tarkastuslautakunta, § 40,29.04.2019
Tarkastuslautakunta, § 44,06.05.2019
Tarkastuslautakunta, § 48,15.05.2019
Tarkastuslautakunta, § 52,20.05.2019
Tarkastuslautakunta, § 56,22.05.2019
Valtuusto, § 80,10.06.2019
Tekninen lautakunta, § 91,20.08.2019
Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 67,20.08.2019
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 68,22.08.2019
Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 71,27.08.2019
Kuntakehityslautakunta, § 113,11.09.2019
Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta, § 15,19.09.2019
Kunnanhallitus, § 370,23.09.2019
Valtuusto, § 126, 07.10.2019

§ 126

Arviointikertomus 2018, toimialueiden ja kunnanhallituksen selvitykset arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista

TUUDno-2018-1441

Tarkastuslautakunta, 05.11.2018, § 161

Valmistelijat / lisätiedot:
Janne Majoinen
tilintarkastaja

Päätös

Päätettiin jatkaa arviointikertomuksen suunnittelua seuraavissa kokouksissa.

Tarkastuslautakunta, 25.02.2019, § 15

Valmistelijat / lisätiedot:
Janne Majoinen
tilintarkastaja

Kokouksessa suunnitellaan arviointikertomusta vuoden 2018 osalta.

Ehdotus

Päätetään miten edetään arviointikertomustyössä.

Päätös

Päätettiin miten edetään arviointikertomuksen työn kanssa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta, 01.04.2019, § 26

Valmistelijat / lisätiedot:
Janne Majoinen
tilintarkastaja

Ehdotus

Päätetään miten edetään arviointikertomustyössä.

Päätös

Päätettiin jatkaa arviointikertomuksen käsittelyä seuraavassa kokouksessa.

Tarkastuslautakunta, 09.04.2019, § 31

Valmistelijat / lisätiedot:
Janne Majoinen
tilintarkastaja

Kokouksessa tehdään arviointikertomusta vuoden 2018 osalta.

Ehdotus

Päätetään miten edetään arviointikertomustyössä.

Päätös

Päätettiin jatkaa arviointikertomusta seuraavassa kokouksessa 23.4 kello 18:00.

Tarkastuslautakunta, 23.04.2019, § 36

Valmistelijat / lisätiedot:
Janne Majoinen
tilintarkastaja

Kokouksessa tehdään arviointikertomusta vuoden 2018 osalta.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Majoinen, tilintarkastaja

Päätetään miten edetään arviointikertomustyössä.

Päätös

Päätettiin jatkaa arviointikertomusta seuraavassa kokouksessa.

Tarkastuslautakunta, 29.04.2019, § 40

Valmistelijat / lisätiedot:
Janne Majoinen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

tilintarkastaja

Kokouksessa tehdään arviointikertomusta vuoden 2018 osalta.

Ehdotus

Esittelijä: Tommi Partanen

Päätetään miten edetään arviointikertomustyössä.

Päätös

Päätettiin jatkaa arviointikertomuksen tekemistä seuraavassa kokouksessa 6.5.2019.

Tarkastuslautakunta, 06.05.2019, § 44

Valmistelijat / lisätiedot:

Janne Majoinen
tilintarkastaja

Ehdotus

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomustyötä

Päätös

Päätettiin jatkaa arviointikertomuksen tekemistä seuraavassa kokouksessa 15.5 kello 18:00.

Tarkastuslautakunta, 15.05.2019, § 48

Valmistelijat / lisätiedot:

Janne Majoinen
tilintarkastaja

Kokouksessa tehdään arviointikertomusta vuoden 2018 osalta.

Ehdotus

Päätetään miten edetään arviointikertomustyössä.

Päätös

Päätettiin jatkaa arviointikertomuksen käsittelyä seuraavassa kokouksessa 20.5 kello 17:00.

Tarkastuslautakunta, 20.05.2019, § 52

Valmistelijat / lisätiedot:

Janne Majoinen
tilintarkastaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Päätetään miten edetään arviointikertomustyössä.

Päätös

Päätettiin jatkaa arviointikertomuksen tekemistä seuraavassa kokouksessa 22.5.

Tarkastuslautakunta, 22.05.2019, § 56

Valmistelijat / lisätiedot:
Janne Majoinen
tilintarkastaja

Kokouksessa tehdään arviointikertomusta vuoden 2018 osalta.

Ehdotus

Tarkastuslautakunta päättää

- jättää arviointikertomuksen vuodelta 2018 valtuuston käsiteltäväksi
- esittää, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset
- että selvitykset tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa
- että selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Päätös

Päätös esityksen mukaisesti.

Valtuusto, 10.06.2019, § 80

Liitteet

1 Arviointikertomus 2018, valt 10.6.2019

Ehdotus

Valtuusto päättää

- merkitä arviointikertomuksen 2018 tiedoksi
- pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialueiden ja kunnanhallituksen selvitykset
- että selvitykset tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa
- että selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Päätös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus hyväksyttiin.

Tekninen lautakunta, 20.08.2019, § 91

Valmistelijat / lisätiedot:

Petri Juhola, Ritva Lappalainen

petri.juhola@tuusula.fi, ritva.lappalainen@tuusula.fi

yhdyskuntatekniikan päällikkö, projektijohtaja

Oheismateriaali

1 Arviointikertomus 2018, valt 10.6.2019

Tuusulan kunnanvaltuusto on 10.6.2019 § 80 merkinnyt tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2018 tiedokseen ja päättänyt pyytää siinä esitetyistä havainnoista toimialueiden ja kunnanhallituksen selvitykset, jotka tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lokakuun valtuustokokous pidetään 7.10.2019. Lisäksi valtuusto pyytää selvitykset toimitettavaksi myös tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunta ei ole raportissaan teknisen lautakunnan osalta nostanut esille erityisiä kysymyksiä tai pyytänyt selvityksiä. Toimintakertomuksesta tarkastuslautakunta on nostanut esille henkilö- ja kunnossapitoresurssit, korjausvelan sekä rakennusten kuntoon liittyvät ongelmat.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin johtopäätökset Yhdyskuntatekniikan palvelualueeseen liittyen:

- *Viheralueisiin on haluttu laittaa huomattavasti panostuksia lähivuosille, resursseja ja henkilökuntaa ei ole kuitenkaan varattu riittävästi.*
- *Kunnallistekniikassa on tehty merkittävä määrä investointeja, mikä tulee jatkumaan myös tulevana vuosina.*
- ***Investointipaine aiheuttaa ongelmia palvelutason ylläpidossa, erityisesti katujen kunnossapidon ja korjaamisen suhteen.***
- *Yhdyskuntatekniikan henkilöstössä on ollut paljon vaihtuvuutta, sairaslomia ja niin edelleen. Henkilöstö on ollut kovilla ja monin paikoin mennään "riskillä" eli joustoa on koko ajan vähemmän. **Konsulttipalkkioiden kautta tulee nyt enemmän lisäkustannuksia** kuin mitä koituisi yksittäisestä lisähenkilöstä.*

Tarkastuslautakunta suosittaa:

- ***Investointien suunnittelussa on huomioitava tarpeellisen palvelutason säilyttäminen, esimerkiksi katujen kunnolla on merkittävää vaikutusta alueen asukkaiden elämään ja tämä ongelma on myös erittäin näkyvä kunnan houkuttelevuuden kannalta. Kunnossapidon määrärahoja tulisi tarkastella ja suhteuttaa tilanteen vaativuuteen.***
- ***Kunta ei ole kilpailukykyinen, kun hankitaan erityisalojen ammattilaisia, konsulttipalkkioiden aiheuttaessa lisäkustannuksia olisi aiheellista sitouttaa kuntaan ammattitaitoisia osaajia jotka porrastetaan eläkkeelle lähtevien kanssa.***
- *Kunnan kehittämishankkeissa sekä niiden aikataulutuksessa on huomioitava henkilökunnan sekä resurssien todellinen tilanne ja tarvittaessa lisättävä*

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

*suunnitelmallisuutta, jonka avulla tätä tarvetta tasataan. **Lisäresursseja tarvitaan kaikille kehitettävälle alueille viherrakentamisesta kiinteistöjohtamiseen ja hankesuunnitteluun.***

Tarkastuslautakunnan arvioinnin johtopäätökset Tilapalveluiden palvelualueeseen liittyen:

- *Vuoden 2018 talousarviossa Tilakeskuksen tavoitteena on ollut tarve rekrytoida uutta, ammattitaitoista henkilökuntaa, koska henkilöstön ikäjakauma painottuu tällä hetkellä 51-63 vuoteen.*
- *Palveluverkkosuunnitelman mukaan alkuvuosien investoinnit tuottavat pitkällä tähtäimellä merkittäviä säästöjä.*
- *Kiinteistöihin ja infraan kohdistuva korjausvelan kasvu on keskeisiä toiminnan kustannuksia nostavia tekijöitä. Vanhenevat kiinteistöt ja ajanmukaisten toimitilojen puute voi olla uhka tuottavalle työnteolle, kuntalaisten ja henkilöstön terveydelle sekä kunnan vetovoimalle ja imagolle.*
- *Määrärahat eivät riitä kaikkiin vuosikorjauksiin uudiskohteiden ja sisäilmaongelmaisten kiinteistöjen korjausten ollessa etusijalla.*
- *Pienet peruskorjaus- ja muutoskohteet jatkuvat vuositasolla. Sisäilmaongelmien ennakointi, tutkinta, viestintä ja korjausten suunnittelu sekä toteutuksen järjestäminen lisääntyy edelleen ja työllistää koko tilapalvelua merkittävästi.*

Tarkastuslautakunta suosittaa:

- *Kiinteistöjen hallintaan, hoitoon ja myyntiin on kehitettävä toimiva pitkän tähtäimen suunnitelma. Apolin kehittäminen on vietävä loppuun ja tuotava käytäntöön.*
- *Ammattitaitoista, uusien investointien tarpeisiin sopivaa henkilökuntaa on rekrytoitava. Esimerkiksi sisäilma-asioissa on merkittävät investointikohteet, joissa olisi noudatettava asiantuntijoiden ohjeita ja määräyksiä.*
- *Resurssit on suhteutettava palvelutason tavoitteeseen tai lain vaatimaan tasoon. Vanhentuneet kiinteistötiedot tulisi saattaa ajan tasalle. Myös sisäilma-asiantuntijaa tarvitaan haasteellisiin kunnassa vireillä oleviin hankkeisiin.*
- *Henkilökunnan ja kuntalaisten, kuten koululaisten terveys on tärkein kriteeri kaikissa sisäilma-asioissa. Sairastuminen ja huono korjaaminen ovat merkittävä riski lisäkustannuksille.*
- *Koko tekniikan toimialan resurssit ja henkilöstö on asetettava sille tasolle, että kehityshankkeet ja tavoitteet saavutetaan ja kuntalaisille tarpeellinen lainmukainen palvelutaso perusasioissa säilytetään.*

Yhdyskuntakniikan ja Tilapalveluiden selvitykset:

Vuonna 2018 tehtiin ennätys kunnallistekniikan investointien määrässä ja korkean investointiasteen odotetaan jatkuvan kunnassa. Tämä tulee tarkastuslautakunnan mukaan huomioida riittäväillä resursseilla, jottei niistä synny viivästymää hankkeiden toteutukseen, mikä taas voi näkyä budjetin ylityksenä pitkällä tähtäimellä. Korkea investointitaso vaatii resurssointia myös kunnossapitoon käsittäen kadut ja viheralueet. Henkilöstön kuormittuminen on aistittavissa mm. henkilöstön vaihtuvuuden ja sairaspöissaolujen kautta. Henkilöstövajetta on korvattu ostopalveluina, mikä kokonaisuus huomioiden on kalliimpaa kuin omana työnä tehty.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota yhdyskuntatekniikan kannalta tarkasteltuna tämän hetken oleellisimpiin kohtiin: rakentamisen määrä suhteessa henkilöresursseihin ja kunnossapidon määrärahoihin on ylimitoitettu. Työmäärä kasvaa, mutta uutta henkilöstöä ei saa palkata. Henkilöstöressivaje korostuu, kun samanaikaisesti vallitsee laajempi, yleinen pula työntekijöistä. Avoimeen tehtäväänkään ei saada palkattua uutta henkilöä, koska hakijoiden joukossa ei ole tehtävään vaadittavaa riittävän kokemuksen tai soveltuvan koulutuksen omaavia hakijoita.

Toinen merkittävä ongelma, johon tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota, on investointien suhde kunnossapitomäärärahoihin. Tosin on todettava, että vuoden 2020 budjetissa tähän saattaa tulla pieni korjausliike, joskaan ei samassa suhteessa kuin uusia katu- ja puistoalueita otetaan hoitovastuulle. Epäsuhde johtaa vääjäämättä siihen, että kunnossapitokohteita on priorisoitava entistä voimakkaammin tai uudetkin alueet alkavat pikku hiljaa rapistua.

Tilapalveluissa on varsin samansuuntaisia päätelmiä kuin kunnallistekniikan puolella; investointien ja muiden työtehtävien määrä on nousemassa henkilökuntaan suhteutettuna jo lähes kestävämmälle tasolle. Tarkastuslautakunta onkin aivan oikein ilmaissut huolestumisensa investointien ja henkilökunnan epäsuhteesta. Rakennushankkeiden toiminnallinen vaatavuusaste on moninkertaistunut uusien oppimis- ja varhaiskasvatuksen suunnitelmien sisällöllisen muuttumisen myötä. Tästä seuraa tiivis yhteistyön tarve ja osallistavan suunnittelun toimintatapojen käyttöönotto sekä isojen uudisrakennusten että myös perusparannushankkeiden ohjelmoinnissa investointipäätöksiä varten, mikä sitoo erityisesti esi-, tarve- ja hankesuunnittelussa resursseja. Suunnittelu- ja rakentamispalveluiden hankintaan liittyvä lainsäädäntö ja kilpailutusvelvoitteet kuormittavat ja työllistävät merkittävästi henkilökuntaa. Resurssivajeeseen liittyy myös Tilapalvelun henkilökunnan korkea keski-ikä (yli 56 vuotta) ja ammatillisen osaamisen päivittämiseen liittyvät haasteet alati ja yhä nopeammin muuttuvassa toimintaympäristössä.

Sisäilmaston laadun takaaminen edellyttää tänä päivänä laaja-alaista ja syvää erikoisosaamista rakennusfysiikasta, koneellisesta ja painovoimaisesta ilmastoinnista, rakennusmateriaalien vanhenemisesta, kemiallisista aineisista ja niiden yhteisvaikutuksesta, kosteudenhallinnasta ja lämpötiloista, sekä sisäilmaongelmien tutkimusten tilaamisesta ja raporttien tulosten arvioinnista kuten myös korjaustoimenpiteiden suunnittelusta ja toteutuksen valvonnasta. Somekanavat, nettisivustot ja sähköpostiviestintä ovat lisääntyneet lähes räjähdysmäiset sisältäen jatkuvia vaatimuksia nopeasta ja avoimesta viestinnästä, johon rakennusalan osaajilla ei välttämättä ole koulutusta, parasta osaamista tai edes aikaresursseja reagoida. Yhteistyö kasvatuksen ja sivistyksen toimialan kanssa onkin ollut keskeinen onnistumisen edellytys mm. kohdekohtaisten sisäilmatyöryhmien toiminnan kehittämisessä ja kunnan sisäilmasivustojen päivittämisessä onnistuneesti.

Tilakeskus on vuosina 2017 ja 2018 esittänyt seuraavan vuoden henkilöstöbudjettiin määräaikaisen sisäilmakoordinaattorin rekrytointia kuntaan, siten että ko.tehtävä olisi organisatorisesti HR:n alaisuudessa. Resurssia ei ole myönnetty. Samoin on esitetty uuden hankesuunnittelijan rekrytointia esi-, tarve- ja hankesuunnitteluun sekä kaavoituksen kanssa tehtävään yhteistyöhön investointiohjelman toteuttamiseksi edellytetyssä aikataulussa. Resurssia ei ole myönnetty. Kiinteistöjen lähtötietojen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

tarkistus, päivitys ja arkistoinnin organisointi olisivat edellytys systemaattiselle kiinteistöjohtamiselle sekä mm. luottamushenkilöille toimitettavien raporttien lähtötietojen oikeellisuuden varmistamiseksi ja kunnalle tulevan kiinteistöveron määrittelemiksi ajan tasalla olevien lähtötietojen pohjalta. Tilakeskus on esittänyt määräaikaisen projektiassistentin rekrytointia, mutta resurssia ei ole myönnetty.

Kunnassa 2018 hyväksytty kasvatuksen ja sivistyksen palveluverkkosuunnitelma sisältää keskeiset tavoitteet ja lähtökohdat tarkastuslautakunnan esittämälle pitkän tähtäimen suunnittelulle. Palveluverkkosuunnitelma sisältää karkealla tasolla aikataulullisen ja kustannusarvion noin 8-10 vuoden investointiohjelmasta, jota tullaan tarkentamaan jatkuvasti mm. tilapalveluiden laatimilla kiinteistöjen strategisilla kehittämissuunnitelmilla (Hyökkälän, Kirkonkylän, Riihikallion, Hyrylän ja Jokelan koulukampukset sekä Halosenniemi). Apoli tulee täydentämään ja ohjaamaan ylätason strategiana mm. historiallisesti arvokkaiden kiinteistöjen kehittämistä ja käytettävyyden arviointia, kuten myös realisointiin esitettävien kiinteistöjen ja rakennusten päätöksentekoa.

Vuosikorjauksiin on saatu kiitettävästi määrärahoja, mutta niiden käyttöä on hidastanut henkilöresurssien riittävyys, eli kaikkea mitä olisi pitänyt tehdä, ei ole ehditty suunnitella, hakea rakennuslupia, kilpailuttaa ja valvoa siinä määrin kuin kunnan tilojen käyttäjät olisivat toivoneet.

Ehdotus

Esittelijä: Petri Juhola yhdyskuntatekniikan päällikkö, Ritva Lappalainen projektijohtaja

Tekninen lautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen VALTUUSTOLLE yllä olevan selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2018 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 20.08.2019, § 67

Valmistelijat / lisätiedot:
Risto Mansikkamäki
risto.mansikkamaki@tuusula.fi
ympäristökeskuksen johtaja

Liitteet

1 Arviointikertomus 2018, valt 10.6.2019

Tuusulan kunnanvaltuusto on 10.6.2019 § 80 merkinnyt tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2018 tiedokseen ja päättänyt pyytää siinä esitetyistä havainnoista toimialueiden ja kunnanhallituksen selvitykset, jotka tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lokakuun valtuustokokous pidetään 7.10. Lisäksi valtuusto pyytää selvitykset toimitettavaksi myös tarkastuslautakunnalle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta odottaa arviointikertomuksen mukaan vastauksia ensisijaisesti arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten toteuttamiseen. Lisäksi tarkastuslautakunta rohkaisee toimialoja antamaan palautetta ja kehitysehdotuksia arviointikertomuksesta ja tarkastuslautakunnan toiminnasta.

Arviointikertomus koostuu arviointitekstistä ja sitä tukevasta materiaalista. Vuositavoitteet on esitetty arviointikertomuksessa taulukkomuodossa, jossa oikeanpuolimmaisena sarakkeen ("liikennevalon") väri kertoo arviointikertomuksen mukaan lautakunnan arvion tavoitteen toteutumisesta. Tarkastuslautakunta esittää arviointikertomuksessa, että toimialojen kummit kutsuttaisiin säännöllisesti lautakuntien kokouksiin. Tarkastuslautakunta pitää tätä välttämätöntä oman arviointityönsä kannalta. Tarkastuslautakunnan kummit (Tuija Riola ja Ulla Montell) ovat osallistuneet vuonna 2018 yhteen Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan kokoukseen (9.10.2018) sekä tutustuneet 26.4.2019 ympäristökeskuksen toimintaan.

Vuoden 2018 arviointikertomus muodostuu otsikkotasolla seuraavista asiakokonaisuuksista:

- Tarkastuslautakunnan toiminta
- Edellisen vuoden arviointikertomuksen vaikutukset
- Puheenjohtajan terveyhdys
- Kunnan talouden tila
- Konsernipalvelut
- Henkilöstönäkökulma
- Organisaatio uudistus hallinto- ja tukipalvelut
- Vanhus- ja vammaispalvelut
- Sosiaalipalvelut
- Sairaalapalvelut
- Terveyspalvelut
- Kasvatus- ja sivistystoimi
- Kulttuuripalvelut
- Vapaa-aikapalvelut
- Kuntakehityksen ja tekniikan toimiala
- Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Tarkastuslautakunta on Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintaa arvioidessaan esittänyt arviointikertomuksessaan ympäristökeskuksen sopijakuntien kuntakohtaiset menot, tulot ja yhteistoimintakorvaukset sekä niiden palautukset ja lisämaksut vuodelta 2018. Lisäksi tarkastuslautakunta on Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan antaman toiminta- ja tilinpäätöskertomuksen mukaisesti nostanut arviointikertomuksessa ympäristökeskuksen osalta esiin eräitä keskeisiä tapahtumia sekä ympäristökeskuksen vuositavoitteiden toteutumisen.

Johtopäätöksinä ympäristökeskuksen vuoden 2018 toiminnasta tarkastuslautakunta toteaa seuraavaa:

- Ympäristövalvonnan ja terveystalvonnan palveluyksiköt tekevät lakisääteisesti suunnitelmallista ja säännöllistä valvontaa, joka voidaan ennakoida. Lisäksi valvottavaksi tulee vireillepanoasioita ja haittailmoituksia, joiden määrä on ollut viime vuosina kasvussa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Asiakastietojärjestelmän hankinta-asiakirjoja on valmisteltu. Hankinta on keskeytynyt ja tavoitetta ei saavutettu ympäristövalvonnasta riippumattomista syistä.

Lisäksi tarkastuslautakunta toteaa seuraavaa:

- Talousarvio ja tilinpäätös on laadittu toisiaan tukeviksi jonka perusteella voidaan tehdä tarkastuskertomus, tämän lisäksi olemme saaneet hyvin vastuksia kysymyksiimme ympäristövirastosta.
- Ympäristövalvonta tarvitsee lisää henkilökuntaa turvatakseen lakisääteiset lupa- ja valvonta-asioiden viivytyksettömän käsittelyn sekä turvatakseen asianosaisten oikeusturvan.

Vuoden 2018 arviointikertomusa on liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Risto Mansikkamäki, ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa vuoden 2018 arviointikertomuksesta seuraavan lausunnon:

Ympäristökeskuksen toiminnasta

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta ja ympäristökeskus ovat tiedostaneet ympäristövalvonnan puutteellista henkilöstöresursseista johtuvan palvelukyvyyn heikkenemisen. Ympäristökeskus esitti keväällä 2018 sopijakuntien etua ympäristökeskuksessa valvovalle ohjausryhmälle Ympäristövalvonnan ja Ympäristönsuojelun palveluyksiköiden henkilöstöresurssien lisäämistä yhteensä yhdellä henkilötyövuodella. Tarkoituksena oli tuolloin perustaa vuoden 2019 alussa yksi uusi ympäristötarkastajan virka ja siirtää puoliiksi Ympäristövalvonnan ja puoliiksi Ympäristönsuojelun palveluyksiköissä työskentelevä ympäristösuunnittelija työskentelemään kokonaan Ympäristönsuojelun palveluyksikössä. Ohjausryhmän kuntaedustajat eivät kuitenkaan tuolloin pitäneet perusteltuna lisätä ympäristövalvonnan ja ympäristönsuojelun henkilöresursseja yhdellä ympäristötarkastajalla. Ympäristökeskus ja ympäristölautakunta jättivät sopijakuntien tuen puuttuessa tekemättä ympäristökeskuksen vuoden 2019 talousarvioon esityksen ympäristövalvonnan lisäresursseista.

Ympäristökeskus on tehnyt resurssi- ja mitoitusselvityksen Ympäristövalvonnan palveluyksiköstä, minkä lisäksi palveluyksikön resurssitilannetta on käsitelty maaliskuussa 2019 järjestetyssä Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan, ympäristökeskuksen ja ympäristökeskuksen ohjausryhmän yhteisessä strategiaseminaarissa sekä ympäristökeskuksen ohjausryhmän maalisi- ja toukokuun 2019 kokouksissa. Ympäristölautakunta on kesäkuussa 2019 hyväksymässään ympäristökeskuksen strategisessa tavoiteohjelmassa 2020 – 2023 asettanut suunnitelmakauden tavoitteeksi lyhentää ympäristö- ja maa-aineslupien keskimääräisen käsittelyajan kahdeksaan kuukauteen nykyisetä 16 kuukaudesta sekä kasvattaa ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaohjelman toteutumistasesta 90 prosenttiin nykyisestä 70 prosentista. Molempien tavoitteiden toteutuminen edellyttää henkilöstöresurssien uudelleenkohdentamisen lisäksi myös niiden lisäämistä Ympäristövalvonnan palveluyksikössä. Ympäristökeskuksen vuoden 2020

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

talousarvioesitykseen sisältyy kahden uuden ympäristötarkastajan viran perustaminen vuoden 2020 alussa. Ympäristövalvonnan palvelukyvyyn korottamiseksi ympäristökeskus on lisäksi jo vuoden 2019 osalta ryhtynyt seuraaviin toimenpiteisiin:

- Ympäristökeskus on hakenut ja saanut täyttöluvan määräaikaiselle ympäristötarkastajalle ajalle 1.2. – 30.9.2019. Määräaikaisen viran henkilöstömenot katetaan henkilöstöbudjettiin kokoaikaisina työntekijöinä budjetoitujen, mutta osa-aikaisesti työskentelevien ympäristövalvonnan ja ympäristönsuojelun työntekijöiden palkkamenoilla.
- Ympäristökeskus on 19.3.2019 hakenut ja saanut 12.4.2019 täyttöluvan ylimääräiselle ympäristötarkastajalle vuoden 2019 loppuun.
- Ympäristökeskus muutti huhtikuun alusta alkaen yhden terveystarkastajan palveluüksikössä työskentelevän terveystarkastajan työnkuvaa elokuun puoliväliin saakka siten, että hän teki 90 % ympäristövalvonnan palveluüksikön valvontatehtäviä ja 10 % terveystarkastajan palveluüksikön tehtäviä.

Tarkastuslautakunnan toiminnasta ja arviointikertomuksesta

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta esittää tarkastuslautakunnan pyytämänä palautteena arviointikertomuksesta, että sen rakennetta ja itse arviointimenettelyä tulisi selkeyttää. Edellisen valtuustokauden arviointikertomukset noudattivat selkeitä ja jäsentynyttä rakennetta, mikä helpotti erillisten vuosiarviointien vertailua ja toiminnan kehittymisen seurantaa. Sen lisäksi, että vuosien 2017 ja 2018 arviointikertomukset poikkeavat rakenteeltaan edellisen valtuustokauden arviointikertomuksista, ne ovat rakenteeltaan myös keskenään erilaisia.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksissaan käyttämä, värikoodeihin perustuva, arviointimenettely on näennäisesti selkeä ja havainnollinen. Sitä ei kuitenkaan ole käytetty kattavasti ja johdonmukaisesti, minkä lisäksi tällaiseen liikennevaloarviointiin liittyy asioiden yksinkertaistamisen ja arvioinnin karkeistamisen riski. Toiminnallisten tavoitteiden arvioinnissa tulisi kiinnittää erityistä huomiota asetettujen tavoitteiden ja tehtyjen toimenpiteiden merkitykseen toisaalta koko kunnan ja toisaalta arvioitavan yksikön perustehtävän kannalta.

Ympäristölautakunta esittää, että tarkastuslautakunnan kummien osallistumisesta muiden lautakuntien kokouksiin tehtäisiin kunnassa yksi yhtenäinen linjapäätös ja tarvittaessa siihen pohjautuva hallintosäännön muutos niin, ettei eri lautakuntien tarvitse erikseen päättää heidän osallistumisoikeudestaan kokouksiin.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 22.08.2019, § 68

Valmistelijat / lisätiedot:

Ulla Kinnunen, Risto Kanerva

ulla.kinnunen@tuusula.fi, risto.kanerva@tuusula.fi

kulttuuri- ja museotoimenjohtaja, vapaa-aikapalveluiden päällikkö

Liitteet

1 Arviointikertomus 2018, valt 10.6.2019

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnanvaltuusto on 10.6.2019 § 80 merkinnyt tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2018 tiedokseen ja päättänyt pyytää siinä esitetyistä havainnoista toimialueiden ja kunnanhallituksen selvitykset, jotka tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lokakuun valtuustokokous pidetään 7.10.2019. Lisäksi valtuusto pyytää selvitykset toimitettavaksi myös tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin johtopäätökset kulttuuripalveluiden palvelualueeseen liittyen:

- Kulttuuripalvelut ovat tulleet kuntalaisten lähelle.
- Jokaisella on mahdollisuus tutustua kulttuurihistoriaan, taiteeseen ja kirjallisuuteen.
- Paljon on tarjolla erilaisia kulttuuritapahtumia. Yleisötyö on kasvanut kirjastoissa ja museoissa.

Tarkastuslautakunta suosittaa:

- Jatketaan arvokasta työtä lasten ja nuorten kulttuurikasvatuksessa. Luodaan heille hyvät muistot ja arvostus kotikunnan kulttuuriaarteita kohtaan.
- Pidetään huolta vanhoista rakennuksista ja puutarhoista, kuten on jo käynnistetty työtä Halosenniemessä.
- Suunnitellaan toimintaa siten, että museot ja muut kohteet ovat helposti matkailijoiden saavutettavissa

Tarkastuslautakunnan arvioinnin johtopäätökset vapaa-aikapalveluiden palvelualueeseen liittyen:

- Vapaa-ajanlautakunnan työskentely on ollut laadukasta ja kaikenikäiset huomioon ottavaa yli kuntarajojen tämän toimintakauden aikana.
- Asiakastytyväisyyskyselyissä korostui tyytyväisyys vapaa-ajan palveluiden monipuoliseen saatavuuteen.

Tarkastuslautakunta suosittaa:

- Vapaa-ajanlautakunnan toiminnan tulee olla myös jatkossa hyvinvointiin ja liikuntaan kannustavaa.
- Nuorten palveluiden kasvava suosio tulee huomioida ja niiden saatavuutta tulee jatkossa lisätä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden selvitykset:

Kiitämme arviointilautakuntaa hyvistä havainnoista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että kulttuurin tapahtumia on tehty ja markkinoitu yhdessä sekä vapaa-aikapalveluiden että kirjastopalveluiden kanssa ja tämä on tuonut ne paremmin saavutettaviksi. Yhteistyötä kehitetään edelleen. Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatustyön suunnittelu aloitettiin syksyllä 2018 ja se otetaan käyttöön toimintakauden 2019-2020 alussa. Samalla kulttuurikasvatussuunnitelman luominen toisen asteen opiskelijoille jatkuu. On tärkeää, että lapset ja nuoret saavat vahvan kulttuuriperinnön ja kosketuksia paikkakunnan historiaan ja arvoihin. Lautakunta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

näkee tärkeänä sekä Halosenniemen että kaikkien museokohteidemme kehittämisen ja rakennusten laadukkaan kunnossapidon. Halosenniemen kävijämäärät ovat kasvaneet viime vuodesta ja rakennusta sekä sitä ympäröiviä alueita kuten pysäköintiä on kehitettävä, Kunnan tavoitteena on nostaa Tuusulan imagoa kulttuurikuntana. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoiminta tuovat kunnalle positiivista näkyvyyttä ja vahvistavat myönteistä kuvaa Tuusulasta. Tarkastuslautakunta muistuttaa, että merkittäviä vaikutuksia saadaan kohtuullisella taloudellisella panostuksella.

Vapaa-aikapalvelut on yhdessä opetustoimen kanssa ollut laatimassa moniammatillista koulunuorisotyön toimintamallia, jota otetaan parhaillaan käyttöön. Lautakunta näkee hyvänä, että nuorisotyön henkilöstöresurssia tarkastellaan seuraavien talousarviokausien aikana ja yhtenä tärkeänä tavoitteena on lisätä vakituista henkilökuntaa nuorisotaloissa ja toiminnoissa. Lautakunta toteaa, että vapaa-aikapalvelut valmistelee terveystoimintajärjestelmää yhdessä muiden toimialueiden ja kolmannen sektorin kanssa. Myös yksilöneuvontaa ja terveystoimintaa kuntalaisille lisätään. Ulko- ja luontoliikunnan sekä Tuusulanjärven ympäristön kehittäminen kuntalaisten ja matkailijoiden tarpeisiin jatkuu myös tulevaisuudessa. Nämä toimet lisäävät osaltaan monipuolisia liikkumista ja terveyttä edistäviä palveluita.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara, sivistysjohtaja

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen VALTUUSTOLLE yllä olevan selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2018 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 27.08.2019, § 71

Valmistelijat / lisätiedot:

Markus Torvinen, Hannamari Halinen, Helena Palola, Tiina Simons
markus.torvinen@tuusula.fi, hannamari.halinen@tuusula.fi, tiina.simons@tuusula.fi
opetuspäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö, kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Arviointikertomus 2018, valt 10.6.2019

Tuusulan kunnanvaltuusto on 10.6.2019 § 80 merkinnyt tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2018 tiedokseen ja päättänyt pyytää siinä esitetyistä havainnoista toimialueiden ja kunnanhallituksen selvitykset, jotka tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lokakuun valtuustokokous pidetään 7.10.2019. Lisäksi valtuusto pyytää selvitykset toimitettavaksi myös tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin johtopäätökset kasvun ja oppimisen palveluiden palvelualueeseen liittyen:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Koululaisten ja opiskelijoiden tukipalveluissa ja diagnosoinnissa on vajetta toisella toimialalla, mikä näkyy koulutuspalveluissa paineena ja erityistarpeiden kasvuna, mikä voi vaikuttaa myös oppilaskohtaisiin kustannuksiin.
- Sisäilma-asioiden hoidon resursointi ei vastaa tarvetta, joten prosessiin tulee ongelmia eikä asioita pystytä tekemään ajoissa tai riittävän tehokkaasti. Myös viestinnässä on edelleen kehitettävää.
- Ensimmäisen luokan aloittavien oppilaiden määrä laskee Tuusulassa ja on valtakunnallista keskiarvoa alempi. Tukea vaativien oppilaiden määrä sen sijaan on edelleen nousussa.
- Uusista moderneista opetuskäytännöistä ja tilankäytöstä on Tuusulassa nyt saatu käytännön kokemuksia. Modernisoituva opetus ja palveluverkon uusiminen tapahtuvat yhtä aikaa, mikä antaa paljon mahdollisuuksia uusien palvelukokonaisuuksien suunnittelussa.

Tarkastuslautakunta suosittaa:

- Oppilaiden erityiseen tukeen tarvitaan tulevaisuudessa lisäpanostuksia ja yhteistyötä toimijoiden välillä on parannettava. Pienryhmättömyys ja tukitoimintojen puute on kestävä yhdistelmä. Vähenevät oppilasmäärät mahdollistavat tuettavien oppilaiden paremman huomioon, mikä pitää ottaa huomioon jo suunnitteluvaiheessa.
- Oppilasmäärien väheneminen ei välttämättä tarkoita palveluverkon tai kustannusten karsimista, erityisesti jos oppilaiden erityistarpeet lisääntyvät. Oppilasmäärien vähenemisen johdosta ei tule ryhtyä tekemään johtopäätöksiä kevyin perustein.
- Toimialalle siirrettyjen tukitoimintojen, eli kuraattori- ja psykologipalveluiden tulee panostaa oppilaiden ongelmien jatkoselvitykseen ja varmistaa diagnosoinnin ja hoitopolkujen alkuun saattaminen niiltä osin kuin se on mahdollista.
- Sisäilmaongelmaisista kouluista ja päiväkodeista on pyrittävä siirtämään lapset, oppilaat sekä työntekijät mahdollisimman nopeasti terveisiin tiloihin tai esimerkiksi parakkeihin. Vanhempia on tiedotettava mahdollisimman nopeasti ja totuudenmukaisesti sisäilmaongelmista.
- Sisäilmaongelmien ja merkittävien investointien kompensoimiseksi on kehitettävä palveluverkkoa määrätietoisesti ja suunnitelmallisesti. Palveluverkkosuunnitelman kehittämisen resurssit on turvattava.
- Palveluverkon kehittämisessä on huomioitava Tuusulan eri alueiden erityispiirteet ja turvattava Tuusulan kilpailukykyä lisäävä ruotsinkielinen koulu.
- Varhaiskasvatuksen yksityisten toimijoiden tasoa ja tosiasiallisia lapsimäärä per aikuinen suhteita on seurattava tarkemmin, kun lasten määrä yksityisissä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

palveluissa edelleen nousee. Pitäisi kehittää raportointityökaluja myös näiden yksiköiden henkilöstölle.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan kommentit strategian toteuttamisen taulukkoon:

Sivistyksen toimialueella esimiehet kokoontuvat säännöllisesti vuoden aikana ja palveluverkon etenemisestä on informoitu kaikkien esimiehiä yhteisesti ja erillisillä infoilla yksikkökohtaisesti. Palveluverkon etenemisestä on pidetty vuonna 2018 neljä asukasilta kuntalaisille

Järjestämme johtoryhmävalmennuksen niiden koulujen johtoryhmille, joiden osalta on paljon muutoksia palveluverkossa.

Monikulttuurisuuden kohtaamiseen on opetussuunnitelmassa normitasoinen ohjaus. Opetussuunnitelma määrittää jokaisen opettajan työtä.

Sisäilma-asioiden johtaminen on kehittynyt hyvin ja yksikkökohtaisia ratkaisuja on voitu toteuttaa yhteistyössä Tuusulan Tilapalveluiden kanssa. Väistöilat hankinnat etenivät palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta on käsitellyt Tuusulan lukiota koskevan IB-selvityksen 23.10.2018. Lautakunta merkitsi selvityksen tiedoksi.

Kommentit tarkastuslautakunnan suosituksiin:

Oppilasmäärien muuttuessa palveluverkkosuunnitelma on tärkeää toteuttaa ja varautua myös pienempien yksiköiden karsimiseen oppilasmäärien laskiessa etenkin haja-asutusalueilla.

E erityisen tuen oppilaiden määrä on pysynyt lähes vuoden 2014 tasolla eikä siinä ole ollut suurta muutosta. Tehostetun tuen oppilaiden määrä on noussut, osittain siksi, että lakimuutoksen alussa tehostetun tuen oppilaita ei tunnustettu riittävän hyvin. Oppilaiden tuen määrä kouluissa on noussut ja se näkyy koulujen arjessa.

E erityisen tuen pienluokkapaikkojen tarvetta seurataan ja arvioidaan niin oppilaspaikka kuin tuentarpeen syiden tasolla. Lukuvuoden 2019 alkaessa lisätty alueellisten erityisluokkien määrää yläkouluissa.

Opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalveluiden jatko-ohjaus tapahtuu KeuSoten kautta, mikä näkynyt tuusulalaisille oppilaille heikentyneinä palveluina jatko-ohjausten osalta. Tiivistetään ja selkiytetään toimintamalleja yhteistyössä KeuSoten kanssa.

Sisäilma-asioita hoidetaan ja johdetaan monialaisessa yhteistyössä kunnan sisäilmatyöryhmästä käsin. Sisäilmaongelmaisten koulujen ja päiväkotien kohdalla tehdään tarvittavat selvitys- ja korjaustyöt. Tarvittaessa otetaan käyttöön korvaavia tiloja. Viestinnän osalta uudet sisäilmasivut toimivat avoimena tiedotuskanavana, josta löytyy kaikki kohdekohtaiset tiedot sekä kuntakohtaiset toimintaohjeet. Huoltajia ja henkilöstöä tiedotetaan lisäksi kohdekohtaisilla keskustelutilaisuuksilla sekä tiedotteilla. Viestintää ja toimintaprosesseja kehitetään edelleen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Palveluverkkoa kehitetään määrätietoisesti ja suunnitelmallisesti huomioiden toimintaympäristöstä tulevat muutokset ja kehittämistarpeet.

Varhaiskasvatus, yksityisten valvonta: Kunnalla on vastuu valvonnan toimimisesta lain mukaisesti. Kunta ohjaa, valvoo ja neuvoo yksityisiä palveluntuottajia ja palvelua. Toiminnan tuottaja valvoo omaa toimintaansa, että se on lain ja asetuksen mukaista. Kuuma-kuntien kanssa yhteistyössä on valmistunut yhteinen yksityisten palveluntuottajien valvontakäsikirja, jota myös Tuusulassa käytetään.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen VALTUUSTOLLE yllä olevan selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2018 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kuntakehityslautakunta, 11.09.2019, § 113

Valmistelijat / lisätiedot:
Asko Honkanen, Johanna K. Aho
asko.honkanen@tuusula.fi
kuntasuunnittelupäällikkö

Liitteet

1 Arviointikertomus 2018, KKL 11.9.2019

Tarkastuslautakunta odottaa vastauksia ensisijaisesti arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten toteuttamiseen. Tarkastuslautakunta suosittaa arviointikertomuksen sivulla 53:

1. Tulosalueiden tavoitteita on vaikea arvioida. Koska asetetuille tavoitteille ei ole mittaristoa eikä asetettua tavoitetta.
2. Kunnallistekniikan tulevat rakennushankkeet tulee huomioida riittäväillä resursseilla, jottei niistä synny viivästymää hankkeiden toteutukseen, mikä taas voi näkyä budjetin ylityksenä pitkällä tähtäimellä.
3. Maankäytön, myynnin ja vuokraamisen tulee olla avointa ja noudattaa asetettua budjettia. Ylityksistä on hyvä tehdä selvitys.

Kuntasuunnittelun antamat vastaukset:

1. Kuntakehityslautakunnan alaisten tulosalueiden tavoitteiden asettelu on ollut vaihtelevaa. Kullekin tulosalueelle on määritelty omat tavoitteet ja niiden saavuttamisesta on raportoitu toimintakertomuksessa. Kuntasuunnittelun

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- päätavoitteisiin pääsemistä on arvioitavissa mm. maanmyyntitulotavoitteeseen pääsemisen, kaavoituksen työohjelman aikataulussa pysymisen ja paikkatietojärjestelmien kehittymisen osalta.
2. Kunnallistekniikan resursointi on tärkeää myös tontinmyynnin kannalta. Tonttikauppa käytännössä käy vasta, kun alueen infran toteutusaikataulu on tiedossa ja usein työt käynnissä.
  3. Maanmyynti- ja vuokrauspäätökset ovat julkisia. Budjetissa pysymistä tulojen osalta seurataan niin ikään osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöksessä. Viime vuoden budjetissa pysymisestä on kerrottu toimintakertomuksessa seuraavasti:

”Maanmyynti tavoitteeseen ei päästy noin 5,2 M€ myynnillä, johtuen osittain tont-tien vuokrauksen suosion lisääntymisestä. Myös asuntomessualueen tonttien luo-vutukset pääosin ajoittuvat vasta vuoteen 2019. Asuntotonteista kertomusvuonna saatiin yhteensä noin 3,7 M€ (josta Puustellinmetsä noin 1,2 M€). Yritystontti-myyntistä saatiin kertomusvuonna yhteensä noin 1,5 M€. Kunnallistekniikan vah-van rakentamisen myötä maankäyttösopimustuotot kuitenkin paikkasivat myyntiä noin 3,1 M€:n tuloutuksella. Kokonaismaanmyynti- ja sopimustuottotavoitteesta jäätiin siten noin 2,5 M€.”

Rakennusvalvontajaoksen osalta

Tarkastuslautakunta suosittelee rakennusvalvonnan toiminnan osalta sivulla 59 seuraavaa:

1. Lupakäytäntöjen oltava toimivia, jotta rakentaminen Tuusulaan houkuttelee. Rekrytointeja suunniteltava etukäteen, jotta palvelutaso ei vaarannu.
2. Rakennusvalvonnan ajantasaisuus ja riipeys on osa kunnan houkuttelevuutta. Huolehdittava, että asiat tapahtuvat kohtuullisessa ajassa.
3. Digitalisaatiohankkeen eteneminen tehokkaasti tulee turvata riittävillä resursseilla.

Rakennusvalvonta toteaa suosituksiin seuraavaa:

1. Tarkastuslautakunnan huomio rekrytointien suunnittelusta on oikea. Rakennusvalvonnan eläköitymisten osalta pyrittiin ennakkointiin, mutta rekrytointipäätösten viivästymisen vuoksi tilanne muuttui vaikeaksi.
2. Rakennuslupien käsittelyaikoihin vaikuttaa myös oman prosessin osalta lausuntojen saamiseen menevä aika. Ruuhkan purkaminen ja uuden rakennustarkastajan sisäänajo vievät aikansa. Henkilöstöä rohkaistaan osallistumaan koulutuksiin ja toimintatapoja järjeistetään ja tehostetaan.
3. Digitoinnin osalta turvaututaan niin paljon kuin mahdollista ostopalveluihin. Tämä ei kuitenkaan poista rakennusvalvonnan oman työn osuutta hankkeessa. Luvat tulee seuloa ennen lähettämistä digitoitavaksi. Riittävä rahoitus digitoinnin ostamiseen tulee turvata. Myös sisäisten prosessien muuttamista sähköiselle alustalle sopivammiksi jatketaan.

Muuta

Tarkastuslautakunta rohkaisee toimialoja myös antamaan palautetta ja kehitysehdotuksia arviointikertomuksesta ja tarkastuslautakunnan toiminnasta. Arviointikertomuksen rakenne on muuttunut aikaisemmista vuosista. Tarkastuslautakunta toivoo lukijalta ja toimialoilta palautetta uudesta rakenteesta. Mikä toimii ja mikä ei, miten kertomusta voisi vielä kehittää. Lisäksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

tarkastuslautakunnalle voi esittää ehdotuksia tarkastuskohteista, joihin toimiala toivoo kiinnitettävän erityistä huomiota ja mistä syystä.

Kommentit:

- Ytimekäs arviointikertomus on lukijaystävällinen. On hyvä, että kustakin tulosalueesta on keskitytty olennaisiin asioihin.
- Kuntakehityslautakunnan alaista Kuntakehitystä koskevassa arviointikertomuksen osuudessa kerrotaan palveluverkon sekä yhdyskuntatekniikan investointikohteista, vaikka nämä kuuluisivat Teknisen lautakunnan otsikon alle.

Ehdotus

Esittelijä: Marko Härkönen, kuntakehitysjohtaja

Kuntakehityslautakunta päättää

- hyväksyä kuntakehityksen ja kuntasuunnittelun tulosalueiden selvityksen arviointikertomuksen johdosta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta, 19.09.2019, § 15

Liitteet

1 Arviointikertomus 2018, vesijk 19.9.2019

Tuusulan kunnanvaltuusto on 10.6.2019 § 80 merkinnyt tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2018 tiedokseen ja päättänyt pyytää siinä esitetyistä havainnoista toimialueiden ja kunnanhallituksen selvitykset, jotka tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lokakuun valtuustokokous pidetään 7.10.2019. Lisäksi valtuusto pyytää selvitykset toimitettavaksi myös tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunta ei ollut huomautettavaa vesihuoltoliikelaitoksen toiminnasta.

Ehdotus

Esittelijä: Jukka Sahlakari, liikelaitoksen johtaja

Tuusulan vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta päättää

- merkitä arviointikertomuksen tiedokseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Liitteet

1 Arviointikertomus 2018, khall 23.9.2019

Perustelut

Tarkastuslautakunta on vuoden 2018 toiminnasta antamassaan arviointikertomuksessaan todennut, että odottaa vastauksia ensisijaisesti arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten toteuttamiseen. Tarkastuslautakunta myös rohkaisee toimialoja antamaan palautetta ja kehitysehdotuksia arviointikertomuksesta ja tarkastuslautakunnan toiminnasta.

Tarkastuslautakunnan suositukset

Kunnan talouden tila

Tarkastuslautakunta suosittaa:

- Lainan kasvun hillitsemiseksi tuli käyttää myös muita keinoja kuin suoraa lainaa.
- Väestön kasvu ja investoinnit tulisi sopeuttaa toisiinsa

Vastaus:

Tuusulan kunnan velkaantuminen jatkuu lähivuosina nopeana. Kunnan lainamäärä nousee vuonna 2024 arviolta 250 milj. euroon. Nopea velkaantuminen johtuu keskeisesti tulorahoituksen riittämättömyydestä suunnitteilla oleviin mittaviin investointeihin nähden. Kunnan kestävä kasvun turvaamiseksi on tärkeää saattaa kunnan käyttötalouden ja investointien mitoitukset pitkällä tähtäimellä vastaamaan tulorahoituspohjan kantokykyä.

Kunnassa työstitetään syksyn 2019 aikana toimenpiteitä ja laskelmia, joilla tähdätään tulorahoituksen vahvistamiseen ja velkaantumisen hidastamiseen sekä myöhemmässä vaiheessa lainakannan vähentämiseen. Työskentelyn tuotoksena muodostuu Kasvun ja talouden hallintaohjelma kunnan toiminnan ja talouden ohjauksen tueksi sekä talouden tasapainottamiseksi. Ohjelma tuodaan kunnan päätöselinten käsittelyyn samanaikaisesti talousarvion 2020 kanssa.

Kunnan perustoimintaan liittyvät investoinnit (esim. koulut ja päiväkodit) on taloudellisinta ja tehokkainta rahoittaa lainarahalla suoraan kunnan taseeseen. Muun omaisuuden hankinnoissa (kuten hallinnon toimistotilat, irtain omaisuus) käytetään mahdollisuuksien muita rahoitusmuotoja.

Konsernipalvelut

Tarkastuslautakunta suosittaa:

- Konsernin arvioimisen helpottamiseksi konsernihallinto ja konserniyhtiöt voisi
- selkeämmin arvioida erikseen konsernihallinnon tulostavoitteiden asettamisessa ja niiden toteutumisessa.
- Nykyisellä kirjaamistavalla tieto on pirstaloitunut useaan eri kohtaan niin talousarviokuin
- tilinpäätöskirjaa, jolloin kokonaiskäsityksen muodostaminen on työlästä ja hankalaa.

Vastaus:

Konserniyhtiöiden tavoitteiden asetantaa ja seurantaa kehitetään yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa, huomiota kiinnitetään erityisesti suurimpiin tytäryhtiöihin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Talousarvio- ja tilinpäätöskirjan rakennetaan luettavuutta kehitetään edelleen, kehittämisen yhtenä osa-alueena on konserniyhtiöiden osuuden selkeyttäminen.

Tarkastuslautakunta suosittaa:

- Tuusulan valtuusto hyväksyi 31.3.2014 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, joka sisältää periaatteet kunnanhallituksen velvollisuudesta ohjeistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimeenpanosta.
- Tarkastuslautakunta esittää, että konsernihallinto antaisi valvonnan ja riskienhallinnan näkökulmasta arvioinnin lautakunnalle konserniyhtiöiden toimintavuodelle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta verrattuna tilinpäätökseen tehtyihin yhtiökohtaisiin kirjauksiin.

Vastaus:

Konserniyhtiöiden toimintaa ja taloutta on arvioitu vuosittain konsernijaostolle esitettävässä katsauksessa. Talouden ohjaus tuo jatkossa vuosittain tarkastuslautakunnan käsittelyyn arvioinnin konserniyhtiöiden toiminnasta ja tavoitteiden saavuttamisesta.

Henkilöstönäkökulma

Muutosten vuosi

Tarkastuslautakunta suosittaa:

- Vuosi 2018 oli Tuusulan kasvun edellytysten luomisen vuosi. Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi ovat työllistäneet omaa henkilöstöä erityisen paljon. Työtä riittää myös tulevana vuosina, siksi tekijöiden hyvinvointiin ja jaksamiseen on panostettava. Kunnat kilpailevat osaavasta henkilöstöstä, joten työnantajamielikuvaan on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Vastaus:

Tarkastuslautakunnalla on tärkeä näkökulma ja kyseiset toimenpiteet näkyvätkin mm. vuoden 2019 strategisina tavoitteina ja toimenpiteinä. Työnantajakuvan kehittäminen on tärkeää, jotta saavutetaan onnistuneita rekrytointeja ja siten kuntaan saadaan osaavaa työvoimaa. Työnantajakuvaa kehitetään yhdessä ja osana kunnan markkinointisuunnitelmaa. Henkilöstöpalveluihin on yksikön uudelleen organisoinnin myötä rekrytoitu työsuojelupäällikkö, jonka vastuualueena on työhyvinvointi.

Henkilöstömäärän kehitys ja henkilöstömenot

Tarkastuslautakunta suosittaa:

- Tulevien muutosten läpivienti kaipaa sekä kokonaispanostuksen arviointia, että toteutunutta resursointia, jotta vaikuttavuutta voidaan arvioida. Pääasiassa muutoksen toteuttaminen koostuu henkilötyöpanoksesta ja konsultointiosuudesta sekä mahdollisista toteutuskustannuksista.
- Kokonaiskuvan saamiseksi lautakunta esittää muutoksen hankkeistamista siten, että muutoksen tekemiseen kohdistunut oman henkilöstön työaika kohdennetaan hankkeelle, jolloin se voidaan yhdistää konsultointiin ja muihin toteutuskustannuksiin.

Vastaus:

Kokonaispanostuksen arviointi, sekä niin tarvittavan resurssin kuin toteutuneen resurssin arviointi, tullaan tekemään tulevaisuudessa kunnan kehittämissalkussa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kaikki kunnan projektit ja tavoitteet viedään salkkuun, jotta kehittämispanosten jakautumista voidaan seurata. Samoin kokonaiskustannukset ja resurssit määritellään salkussa jokaiselle projektille. Salkku tulee tukemaan juuri niin kokonaiskuvan hahmottamista kuin jokaisen projektin/hankkeen suunnittelua. Kunnan kehittämissalkun käyttöönotto tehdään vielä loppuvuodesta 2019.

Henkilöstön hyvinvointi ja sairauspoissaolot

Tarkastuslautakunta suosittaa:

- Verrattaessa esim. sairauspäivien suhteellista osuutta muihin seutualueen kuntiin, tilinpäätöskirjassa tai henkilöstökertomuksessa on hyvä esittää ne luvut, joihin verrataan. Lisäksi Kuntaliitosta saa todennäköisesti kuntasektorin keskimääräisiä lukuja, jolloin syntyneitä suhde- tai absoluuttisia lukuja voi verrata omaan toimintaan. Lisäksi voisi henkilöstökertomuksessa olla erittely sairauspoissaolojen määristä pääluokissa ja sitä yhdistelmää voisi verrata kuntakentän vastaavaan. Toinen näkökulma on, että kun valtuustossa tehdään toimintaan linjauspäätöksiä tai koulutetaan esimiehiä, voidaanko jälkikäteen arvioida miten henkilöstö reagoi kulloiseenkin isompaan päätökseen tai panostukseen, vai onko niillä yleensä mitään vaikutusta palvelutuotannon toteutukseen (työskentelyolosuhteet, työkuorma jne.).

Vastaus:

Tuusulan kunnassa tehdään henkilöstökertomus muita naapurikuntia aiemmin, jotta se saadaan vielä tarkastuslautakunnan käyttöön ja siten tarkkoja sairauspoissaolopäiviä ei saada muista kunnista henkilöstökertomukseen tai arviointikertomuksen tueksi. Tästä syystä pystymme peilaamaan aiempiin vuosiin sekä asiantuntijoiden näkemykseen, joka syntyy mm. alueellisissa tapaamisissa. Työsuojelu seuraa tilannetta ympäri vuoden.

Isommat päätökset ja panostukset riippuvat pitkälti mihin ne liittyvät. Valtuustossa hyväksytään henkilöstösuunnitelma ja virat/tehtävät ja nämä vaikuttavat suoraan yksiköiden resursointiin. Palvelutuotannon toteutus ja johtaminen kuuluvat johdolle ja esimiehille. Johtamisella voidaan pitkälti vaikuttaa asiaan. Kaikki päätökset, jotka liittyvät henkilöstöasioihin vaikuttavat henkilöstöön ja siten päätöksenteolla voi olla merkittäviäkin vaikutuksia. Arviointi päätösten suorasta vaikuttavuudesta palvelutuotannon toteutukseen on erittäin vaikeaa tehdä liittyen työhyvinvointiin (työkuorma jne.).

Organisaatiouudistus

Tarkastuslautakunta suosittaa:

- Työntekijöiden hyvinvointiin, jaksamiseen ja työstä innostumiseen vaikuttaa suuresti mahdollisuus osallistua tehtävien suunnitteluun heti alkuvaiheessa.
- Todellista osallistamista työpaikoilla voitaisiin tarkastella henkilöstön hyvinvointikyselyissä. Näin näkisimme, kuinka hyvin koulutuksen tuomat opit ovat hyödyntäneet työn suorittajia.

Vastaus:

Esimiesten tapaa osallistaa ja esimiesten johtamista kehitetään jatkuvasti ja tähän

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

panostetaan tulevina vuosina koulutuksiin, valmennuksiin ja muilla osaamisen kehittämisen menetelmillä. Esimiesten johtamistavalla on merkitystä työntekijöiden mahdollisuuksina osallistua tehtävien suunnitteluun.

Hyvinvointikysely tehdään kunnassa joka toinen vuosi. Seuraava kysely toteutetaan alkusyksystä 2019 ja toteutetaan aiempien kyselyiden mukaan. Kysely ottaa kantaa esimiestyöhön ja omaan kokemukseen vaikuttaa työtehtäviin. Tulevina vuosina osallistaminen on hyvä ottaa kysymyksiin vieläkin paremmin huomioon.

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymään 1.1.2019 siirtyneiden palveluiden osalta Tarkastuslautakunta on tehnyt seuraavat suositukset:

Vanhus- ja vammaispalvelut

Tarkastuslautakunta suosittaa:

- Tarkastuslautakunta pitää onnistuneena kotikuntoutusmallin kehittämistä kunnassa ja suosittaa että työtä jatketaan vahvasti myös Keusotessa.
- Omaishoitajien terveystarkastukset ja kuntoutusjaksot ovat sekä inhimillisesti, että taloudellisesti kärkiasioiden joukossa ja lautakunta suosittaa niiden jatkamista myös kuntayhtymässä.
- Lautakunta suosittaa erilaisten ikäihmisten asumismuotojen kehittämistä vahvasti kotona asumisen ja tehostetun palveluasumisen välimaastoon.

Vastaus:

Kunta ottaa huomioon kunnan kaavoituksessa ja maankäytössä monimuotoisten asumismuotojen kehittämisen. Muilta osin kunta ottaa tarkastuslautakunnan suositukset huomioon omistajaohjauksessaan.

Sosiaalipalvelut

Tarkastuslautakunta suosittaa:

- Tuusulan tulee olla aktiivinen toimija Keusotessa palvelujen turvaamisessa kuntamme alueella.
- Matalan kynnyksen palvelujen saatavuutta on helpotettava tulevaisuudessa yhä enemmän.

Vastaus:

Tarkastuslautakunnan suosituksen keskeinen sisältö on kunnan vuoden 2019 vuositavoitteissa ja sitä edistetään omistajaohjauksessa.

Sairaalapalvelut

Tarkastuslautakunta suosittaa:

- Kellokosken sairaalan nuorisopsykiatrian osastotoiminta siirtyi Helsinkiin syksyllä 2018. Nuorten intensiivinen avohoidon yksikkö jäi kuitenkin lukuvuodeksi 2018-2019 Kellokoskelle. 1.1.2019 alkaen kuntayhtymä osoittaa tarvearvioperusteisesti lääkäri jaterveydenhoitajaresurssit. Tähän tulisi kiinnittää huomiota.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Tarkastuslautakunta suosittaa huomioimaan väestön ikääntymisen. Ensihoidon osaltakorreloi siihen, että tehtävämäärät lisääntyvät ja resurssin tarve lisääntyy. Tähäntulee kiinnittää huomioita.
- Kiljavan sairaalan roolin vahvistamista kuntayhtymän alueella ja myös tehokkuuden jakäyttöasteen arvioimista tulevaisuudessa.

Vastaus:

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 9.9.2019 hyväksyä Kiljavan Sairaala Oy:n hallituksen esityksen, jonka mukaan #Kiljavan Sairaala Oy jatkaa toimintaansa ja että yhtiö vuokraa kaikki sairaalan nykyisen palvelutuotannon käytössä olevat toimitilat pitkäaikaisella sopimuksella (5 - 10 vuotta) Keusotelle. Keusote päättää joko palvelutuotannon siirtämisestä nykyisessä laajuudessaan kuntayhtymän omaksi toiminnaksi tai kilpailuttaa sairaalan palvelutuotannon. Lisäksi kunnanhallitus esitti Keusotelle, että kuntayhtymä riittävissä määrin varautuu myymään sairaalassa tuotettavia kuntoutuspalveluja ja vuokraamaan sairaalan tiloja myös toimialueen ulkopuolisille toimijoille. Palvelutuotannon järjestäminen tapahtuu Keusoten ja HUS:in välisellä yhteistoimintasopimuksella.

Muilta osin kunta ottaa tarkastuslautakunnan suositukset huomioon omistajaohjauksessaan.

Terveyspalvelut

Tarkastuslautakunta suosittaa:

- Lapsia ohjautuu aktiivisemmin terapiaoihin ennaltaehkäisevistä palveluista, kasvatus- ja perheneuvolasta sekä lastenpsykiatriin ja -neurologin toimesta. Oikein kohdennetun lasten ja nuorten kuntoutuksen avulla vähennetään hoitamattomiin neuropsykologisiin oirekuviin usein liittyviä käytöshäiriöitä ja tunne-elämän pulmia, jotka saattavat johtaa lastensuojelullisiin ratkaisuihin. Kuitenkaan nämä lapset ja nuoret eivät ole Tuusulassa päässeet palveluiden piiriin, vaan perheet, päiväkodit ja koulut jätetään selviytymään näistä ongelmista keskenään. KEU-Sotessa tulee kiinnittää tähän ongelmaan huomiota ja varmistaa riittävä hoitoon pääsy Tuusulalaisille lapsille ja nuorille.
- Lääkäriaikojen jonotusaikojen lyheneminen on merkittävä palvelun laadun paraneminen, tarkastuslautakunta kiittää onnistumisesta. Kuntalaisilta on kuitenkin tullut ajoittain viestiä vaikeuksista päästä palveluiden piiriin.
- Kehittämiskohteena on terveyspalveluissa edelleen ajanvaraustoiminta sekä palveluiden saatavuus, näitä asioita kehitettiin merkittävästi vuonna 2018. Jatkokehittäminen Sote-kuntayhtymän kontekstissa pitäisi pyrkiä turvaamaan kuten muukin paikallinen palvelutaso.
- Sijaistuksiin on käytetty lisävaroja 2018, myös KU-sotekuntayhtymässä pitäisi varmistaa riittävä sijaistustoiminta.
- Palvelu- ja asiakasrakenteen muutoksiin tulee varautua ajoissa ja ne tulee huomioida myös kustannusarvioissa.

Vastaus:

Kunta ottaa tarkastuslautakunnan suositukset huomioon omistajaohjauksessaan.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus päättää

- antaa valtuustolle tiedoksi selostusosassa annetut vastaukset v. 2018 arviointikertomukseen
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi v. 2018 arviointikertomukseen annetut vastaukset.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 07.10.2019, § 126

Liitteet

1 Arviointikertomus 2018, khall 23.9.2019, valt 7.10.2019

Ehdotus

Valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi v. 2018 arviointikertomukseen annetut vastaukset.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tiedoksi

lautakunnat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 331, 26.08.2019

Valtuusto, § 127, 07.10.2019

§ 127

Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy, Vuokratalo Blenneri II, omavelkaisen takauksen myöntäminen

TUUDno-2019-1558

Kunnanhallitus, 26.08.2019, § 331

Valmistelijat / lisätiedot:
Markku Vehmas

Liitteet

- 1 Lainatarjouspyyntö 16.8.2019, khall 26.8.2019
- 2 Rahoitustarjoukset, yhteenveto, khall 26.8.2019

Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy:n hallitus pyytää 16.8.2018 kokouspöytäkirjansa mukaisesti kunnan takausta enintään 4.194.377,00 euron lainalle, jolla yhtiö rahoittaisi uudisrakennuksen Jokelaan, osoite Vetohäränlenkki 4, 05400 Jokela.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA on myöntänyt hankkeelle korkotuen osapäätöksen ja hyväksynyt 13.5.2019 kohteen rakennussuunnitelmat ja kustannukset (sis. alv:n) enintään 4 660 419 euroa.

Käynnistysavustusta ARA on myöntänyt 300.000 euroa ja loppuosa 166 042 euroa on yhtiön omarahoitusosuutta.

Vuokratalo Blenneri II toteutetaan kvr-urakkana ja urakkatarjoukset saatiin 27.2.2019. Urakkakilpailun voitti Rakennusliike Pakkanen Oy. Blenneri II hanke käsittää kaksioita ja kolmioita yhteensä 30 asuntoa. Asuinhuoneistoala on yhteensä 1.454 m².

Lainatarjoukset pyydettiin enintään 4.194.377,00 euron lainalle Kuntarahoitus Oyj:ltä, Danske Bank Oyj:ltä, Keski-Uudenmaan Osuuspankilta, Handelsbanken Keski-Uusimaalta ja Lammin Säästöpankilta. Korkotukilainasta johtuen laina on pyydetty 41 vuoden kokonaislaina-ajalla ja lyhennykset ovat takapainotteiset. Vuokrat määräytyvät korkotukikohteissa omakustannusperiaatteella. Lainatarjous pyydettiin pitkillä kiinteillä viitekoroilla (5 v, 7 v ja 10 v). Luotto nostetaan rakennustöiden edistymisen mukaan. Tarjouksensa antoivat Kuntarahoitus Oyj, Handelsbanken ja Lammin Säästöpankki. Tarjouspyynnön mukaisen tarjouksen antoivat kaikki tarjouksen jättäneet. Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy valitsi Kuntarahoituksen kokonaisedullisimpana lainottajana sekä päätti ottaa lainan 10 vuoden kiinteällä korolla. Kunnanvaltuuston takauspäätöksen tulee olla lainvoimainen ennen lainan nostoa. Lopullinen korko määräytyy nostojankohdan mukaan. Lainojen edullisuutta yleisesti vertailtaessa on otettava huomioon paitsi korot ja niiden marginaalit myös lainanhoitokulut ja koronlaskentaperuste. Kunnan takaamista lainoista n. Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy antanut kunnalle vastavakuudet.

Lisätiedot: Kai Magnusson, kai.magnusson@tuusula.fi

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- antaa kunnan omavelkaisen takauksen Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy:n Kuntarahoitus Oyj:ltä ottamalle enintään 4 194 377,00 euron lainalle, jolla yhtiö rahoittaa uudisrakennus Blenneri II:n
- että yhtiö maksaa kunnalle vuosittain 0,2 %:n takausprovision taatun lainan maksamattomasta pääomasta
- että vakuudeksi hyväksytään kunnan aiemmin takaamien lainojen vastavakuutena olevat, lainojen lyhennysten myötä uudeksivastavakuudeksi vapautuneet kiinnitykset. Lisäksi vakuudeksi haetaan kiinnitykset tilaan 858-21-6425-2 (Blenneri II tontti)
- pantattavien uusien vakuuksien yhteismäärä on vähintään 4 194 377,00 euroa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Annika Lappalainen ilmoitti olevansa esteellinen Tuusulan Kunnan Kiinteistöt Oy:n hallituksen varajäsenenä ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Valtuusto, 07.10.2019, § 127

Liitteet

- 1 Lainatarjouspyyntö 16.8.2019, khall 26.8.2019, valt 7.10.2019
- 2 Rahoitustarjoukset, yhteenveto, khall 26.8.2019, valt 7.10.2019

Ehdotus

Valtuusto päättää

- antaa kunnan omavelkaisen takauksen Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy:n Kuntarahoitus Oyj:ltä ottamalle enintään 4 194 377,00 euron lainalle, jolla yhtiö rahoittaa uudisrakennus Blenneri II:n
- että yhtiö maksaa kunnalle vuosittain 0,2 %:n takausprovision taatun lainan maksamattomasta pääomasta
- että vakuudeksi hyväksytään kunnan aiemmin takaamien lainojen vastavakuutena olevat, lainojen lyhennysten myötä uudeksivastavakuudeksi vapautuneet kiinnitykset. Lisäksi vakuudeksi haetaan kiinnitykset tilaan 858-21-6425-2 (Blenneri II tontti)
- pantattavien uusien vakuuksien yhteismäärä on vähintään 4 194 377,00 euroa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kari Friman ilmoitti olevansa esteellinen Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy:n hallituksen jäsenenä. Friman poistui paikaltaan tämän asian käsittelyn ajaksi eikä ottanut osaa asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon. Frimanin tilalle tuli Tuusulan puolesta ryhmän 3. varavaltuutettu Jari Anttalainen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tiedoksi

Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy, talousjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntakehityslautakunta, § 53,10.04.2019

Kunnanhallitus, § 139,15.04.2019

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 49,21.05.2019

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 60,22.05.2019

Kuntakehityslautakunta, § 105,11.09.2019

Kunnanhallitus, § 362,16.09.2019

Valtuusto, § 128, 07.10.2019

§ 128

Kirkonkylän kampus, asemakaavan muutos

TUUDno-2018-796

Kuntakehityslautakunta, 10.04.2019, § 53

Valmistelijat / lisätiedot:

Vilma Karjalainen

vilma.karjalainen@tuusula.fi

kaavasuunnittelija

Liitteet

1 E Kirkonkylän kampus, suunnittelualan sijainti, KKL 10.4.2019

2 E Kirkonkylän kampus, kaavakartta, KKL 10.4.2019

3 E Kirkonkylän kampus, kaavaselostus, KKL 10.4.2019

4 E Kirkonkylän kampus, selostuksen liitekooste, KKL 10.4.2019

Perustelut

Suunnitteluala sijoittuu Tuusulantien ja Järvenpääntien risteykseen Mattilaan. Muutosalue käsittää Kirkonkylän koulun nykyisen tontin, peltoaluetta tontin itäpuolella sekä maantien aluetta Tuusulantiellä. Koulun pohjoispuolella on golfkenttä ja etelä- ja itäpuolella kaavoittamatonta aluetta. Hyrylän keskukseen on matkaa kaksi kilometriä. Suunnitteluala on kunnan omistuksessa lukuunottamatta tiealuetta.

Asemakaava mahdollistaa nykyaikaisen koulukampuksen rakentamisen alueelle. Alueelle osoitetaan tiloja n. 450 koululaiselle, 50 esikoululaiselle, 200 päiväkotilapselle ja 80 työntekijälle. Kirkonkylän koulun asemakaava mahdollistaa Mattilan päiväkotitoimintojen sijoittumisen tontille. Koulukampuksen sijainti on valittu kunnan palveluverkkoon liittyvien päätösten pohjalta.

Asemakaavaa on laadittu samanaikaisesti koulukampuksen hankesuunnittelun kanssa. Kampuksen toteuttamisesta on suunnitteluprosessin aikana laadittu neljä eri vaihtoehtoa A-D, joista Kasvatus- ja sivistyslautakunta on kokouksessaan 26.3.2019, §24 päättänyt esittää kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi vaihtoehtoa B. Vaihtoehdossa B vanha koulurakennus ja sen uudempi liikuntasiiپی purettaisiin kokonaisuudessaan uudisrakennuksen tieltä. Asemakaava on laadittu joustavaksi siten, että se mahdollistaa kaikkien suunnitteluvaiheissa työstettyjen tontinkäyttövaihtoehtojen toteuttamisen.

Hanke perustuu Tuusulan kunnan valtuuston 12.11.2018, §124 mukaiseen päätökseen Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmasta ja edelleen Tuusulan kunnan palveluverkon kehittämiseen vuosina 2019–2026. Uudisrakennuksena toteutettava

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kirkonkylän koulukampus on yksi Sivistyksen toimialueen keskeisistä kunnallisista palvelutuotantohankkeista suunnittelukaudelle. Uudisrakennus tulee valmistuttuaan korvaamaan nykyisen sisäilmaongelmien vuoksi osittain käyttökieltoon laitetun Kirkonkylän koulukiinteistön ja nykyisen, peruskorjausta edellyttävän Mattilan päiväkodin. Lisäksi hanke tulee korvaamaan osan Etelä-Tuusulan alueelta poistettavaksi määritellyistä, huonokuntoisia päiväkotikiinteistöistä yhdessä uudisrakennuksena toteutettavan Päiväkotimartta Wendelinin kanssa.

Kaavaratkaisu edesauttaa kunnan strategisten tavoitteiden toteutumista siten, että Tuusulasta kehittyy erityisesti varhaiskasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta. Kaavan toteutumisen myötä uudistamme ja tehostamme kunnan palveluverkkoa kuntalaislähtöisesti päämääränä modernit, terveet ja turvalliset toimintaympäristöt sekä kohtaamisten mahdollistaminen.

Alue voidaan toteuttaa vaiheittain niin, että kokonaisuus on toimiva ja turvallinen, jossa liikenne ja leikkialueet on mahdollista sijoittaa erilleen. Lähtökohtana on muodostaa miellyttävää ja inhimillisen mittakaavaista koulun ja päiväkodin ympäristöä.

Suunnittelualueen pinta-ala on n. 8 hehtaaria. Yleisten rakennusten korttelialueelle on osoitettu 12 000 k-m² kerrosalaa. Laaja rakennusala mahdollistaa rakennuksen sijoittumisen tontille usealla eri tavalla. Rakennuksen arkkitehtuurin laatuun on kiinnitetty huomiota kaavamääräyksissä. Kaavassa on annettu määräykset myös melunhallintaan, hulevesien käsittelyyn, ajoliittymiin ja piha-alueiden sijoitukseen liittyen. Asemakaavassa ilmanlaatuvohyöhykkeiden suosituksetäisyys on osoitettu istutettaviksi alueenosiksi sekä paikoitusalueiksi. Kaava on Tuusulan kunnan strategisen yleiskaava 2040 –ehdotuksen mukainen. Tuusulan kunta omistaa koko suunnittelualueen. Pohjoisessa koulutontti laajenee osittain alueelle, jota kunta vuokraa tällä hetkellä golfkentäksi. Laajentumisesta on neuvoteltu golfklubin edustajien kanssa. Kaavaratkaisu ei vaaranna golftoimintaa. Kaavassa on osoitettu koulutontille ja viheralueelle golfkentän suoja-alue.

Tarkasteltaessa Kirkonkylän koulun asemakaava-alueita omana kaavataloudellisena yksikkönään, voidaan todeta, että sen toteuttaminen on kunnalle taloudellisesti kannattavaa. Kaava-alue aiheuttaa vain vähän yleisten alueiden rakentamista, lähinnä maanpäällisiä pysäköintialueita ja päiväkodin piha-alueita. Tuusulantien rakentaminen maksaa arviolta 300 000 – 400 000 euroa. Melusuojausten kustannusarvio on 250 000 euroa. Rakennushankkeen arvioitu kustannus on valitusta vaihtoehdosta riippuen arviolta 21,7 – 23 miljoonaa euroa. Vaiheistuksesta, siirroista ja muutoista aiheutuvia kustannuksia ei ole sisällytetty kustannusarvioon.

Kirkonkylän koulun asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 28.5.-15.6.2015. Osallistuminen ja vuorovaikutus järjestetään erillisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annettiin 5 mielipidettä. Kaava-alueella on suoritettu Helsingin kaupunginmuseon toimesta kohdekäynti joulukuussa 2017. Kaavan liikennetarkoituksista järjestettiin neuvottelu Uudenmaan ELY -keskuksen kanssa 11.1.2019. Kaavaehdotuksesta pyydetään asiaankuuluvien viranomaisien lausunnot. Päivitetty OAS laitetaan nähtäville yhtäaikaaisesti kaavaehdotuksen kanssa.

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Esittelijä: Pia Sjöroos, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus

- hyväksyy laaditun Kirkonkylän kampuksen asemakaavaehdotuksen ja laaditut vastineet valmisteluvaiheessa saatuihin mielipiteisiin ja lausuntoihin
- asettaa asemakaavaehdotuksen MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville muistutusten ja lausuntojen esittämistä varten

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- hyväksyä ja tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että Lars Winqvist poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi intressijääviyden vuoksi.

Arkkitehti Anni Reinikainen Arkkitehtuuritoimisto B & M Oy:stä selosti asiaa kokouksessa.

Kunnanhallitus, 15.04.2019, § 139

Valmistelijat / lisätiedot:
Vilma Karjalainen

Liitteet

- 1 E Kirkonkylän kampus, suunnittelualan sijainti, khall 15.4.2019
- 2 E Kirkonkylän kampus, kaavakartta, khall 15.4.2019
- 3 E Kirkonkylän kampus, kaavaselostus, khall 15.4.2019
- 4 E Kirkonkylän kampus, selostuksen liitekooste, khall 15.4.2019

...

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä laaditun Kirkonkylän kampuksen asemakaavaehdotuksen ja laaditut vastineet valmisteluvaiheessa saatuihin mielipiteisiin ja lausuntoihin
- asettaa asemakaavaehdotuksen MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville muistutusten ja lausuntojen esittämistä varten.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 21.05.2019, § 49

Valmistelijat / lisätiedot:

Markus Torvinen, Hannamari Halinen, Tiina Simons

markus.torvinen@tuusula.fi, hannamari.halinen@tuusula.fi, tiina.simons@tuusula.fi

opetuspäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö, kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Kaavakartta Kirkonkylän kampus, ksltk 21.5.2019

2 Kaavaselostus Kirkonkylän kampus, ksltk 21.5.2019

Kunnanhallitus on 15.4.2019 § 139 päättänyt asettaa asemakaavan ja asemakaavamuutosehdotuksen MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville ja pyytää kaavasta kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunnon. Ehdotus on nähtävillä 25.4.–27.5.2019.

Suunnittelualan sijainti

Suunnittelualue sijoittuu Tuusulantien ja Järvenpääntien risteykseen Mattilaan.

Muutosalue käsittää Kirkonkylän koulun nykyisen tontin, peltoaluetta tontin itäpuolella sekä maantien aluetta Tuusulantiellä. Koulun pohjoispuolella on golfkenttä ja etelä- ja itäpuolella kaavoittamatonta aluetta. Hyrylän keskukseen on matkaa kaksi kilometriä. Suunnittelualan pinta-ala on n. 8 hehtaaria.

Taustaa

Kirkonkylän koulun ja päiväkodin asemakaava on Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa 2019-2023 (KV 10.12.2018 §143) merkitty kärkihankkeeksi. Koulun ympäristössä on asemakaavavaiheessa useita uusia asuinalueita mm. Saviriihen, Saksan ja Tuuskodon alue.

Tuusulan kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 4.6.2018 hyväksyä palveluverkkoselvityksen, jonka mukaan kasvatus- ja sivistystoimen palveluverkon uudisrakentamishankkeista Kirkonkylän koulu- ja päiväkotikampus on ensimmäisiä ja jää nykyiselle paikalleen. Mattilan päiväkodin toiminnot tullaan siirtämään Kirkonkylän koulun yhteyteen lähivuosina.

Kirkonkylän koko koulukeskuksen kehittämiseksi on aloitettu hankesuunnittelu keväällä 2017. Hankesuunnittelun yhteydessä tullaan ottamaan kantaa vaurioituneiden rakennusosien mahdolliseen purkamisen ja säilyttämisen tarpeeseen.

Kaava-alueen liittyminen ympäristöön

Kirkonkylän koulun asemakaava-alue sijoittuu n. 2 kilometriä Hyrylän keskustan pohjoispuolelle, Järvenpääntien itäpuolelle. Suunnittelualue sijaitsee seudullisesti keskeisellä paikalla, jonne on olemassa hyvät tieyhteydet ja hyvät seudulliset joukkoliikennedyhteydet. Keravan rautatieasema sijaitsee kaava-alueelta hieman yli 3 kilometriä kaakkoon.

Kaava-alueen kuvaus

Asemakaava käsittää 8 hehtaarin kokoisen alueen. Alueelle voi sijoittaa opetustoimintaa palvelevia rakennuksia. Asemakaava mahdollistaa nykyaikaisen koulukampuksen rakentamisen alueelle. Alueelle osoitetaan tiloja n. 450 koululaiselle,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

50 esikoululaiselle, 200 päiväkotilapselle ja 80 työntekijälle. Kirkonkylän koulun asemakaava mahdollistaa Mattilan päiväkotitoimintojen sijoittumisen tontille.

Alue voidaan toteuttaa vaiheittain niin, että kokonaisuus on toimiva ja turvallinen, jossa liikenne ja leikkialueet on mahdollista sijoittaa erilleen. Lähtökohtana on muodostaa miellyttävää ja inhimillisen mittakaavaista koulun ja päiväkodin ympäristöä.

Asemakaavalla muodostuu kerrosalaa noin 12 000 k-m². Kokonaismitoitus tällä kaava-alueella vastaa likimain aluetehokkuutta 0,15.

Kaava on Tuusulan kunnan strategisen yleiskaava 2040 ±ehdotuksen mukainen.

ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

Kunnan tavoitteet

Koulukampus

Kunnan tavoitteena on tutkia mahdollisuudet kehittää koulun aluetta Tuusulan yleiskaava 2040 ±luonnoksen mukaisesti. Tavoitteena on kehittää koko yhteisön vetovoimainen keskus, jossa on tiloja ja palveluita lähialueiden asukkaiden käyttöön. Kirkonkylän koulun ympäristössä on kaavahankkeita, joiden asukasmäärätavoite yhteensä on noin 1 300. Asukasmäärän lisääntymisestä johtuen kunnan tavoitteena on nykyisen opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelman mukainen nykyaikainen oppimisympäristö, jossa:

- toimii esteetön ja turvallinen esikoulu ja alakoulu
- koululaisia 450, esikouluikäisiä 50, päiväkotilapsia 200 ja työntekijöitä 80 on n. 9 000 br-m²
- toimii nykyinen Mattilan päiväkotit
- tulevaisuudessa varaudutaan koulun laajennukseen

Tilaratkaisut ja arkkitehtuuri

Kunnan tavoitteena on:

- perusopetuksen tilaratkaisujen kehittämisessä, suunnittelussa, toteutuksessa ja käytössä otetaan huomioon ergonomia, ekologisuus, esteettisyys, esteettömyys ja akustiset olosuhteet sekä tilojen valaistus, sisäilman laatu, viihtyisyys, järjestys ja siisteys (Tuusulan perusopetuksen opetussuunnitelma 2016)
- suunnitella ja toteuttaa joustavia, erilaisia oppimisen tapoja mahdollistavia tiloja Kirkonkylän koulun tontille. Nykyaikaisiin kouluihin suunnitellaan erilaisille oppimistilanteille ja -tavoille sopivia tilallisia puitteita
- tilat palvelevat niin peruskouluopetuksen kuin alueen asukkaiden tarpeita
- päivisin tilat ovat opetuskäytössä, ja koululaisten iltapäivätoimintakäytössä. Illalla tilat ovat asukkaiden kokoontumis- ja harrastuskäytössä
- koulu on toiminnallisesti yhtä tilaa, tärkeiksi nähdään myös tilojen väliset yhteydet
- koulu ja päiväkodin tarpeisiin edelleen riittävästi suojaisia piha-alueita osana oppimisympäristöä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- turvallinen ja puhdas sisäilma oppilaille ja työntekijöille. Ilmanvaihtomääräykset eivät toteudu vanhoissa rakennuksissa, niiden korjaaminen on vaikeaa tai mahdotonta

Alueen sijainnista johdetut tavoitteet

- kulttuurimaisema on alueen jäsenyyksen lähtökohtana ja rakennuksen suunnittelussa tulee huomioida näkyvä sijainti ja vaikutus maisemakuvaan
- asumisen edellytykset asuntolassa ovat heikot koulukampuksen laajentuessa
- Hyrylän itäisen ohikulkutien ja Järvenpääntien meluvaikutus tulee ottaa huomioon rakennusten sijoittelussa huomioimalla kortteleihin sijoittuvien tilojen meluherkkyys, melusuojaus toimintojen tarpeen mukaan
- yhteys linja-autopysäkille säilytettävä
- uusi liittymä ja huoltoajo tontille järjestetään nykyisen kouluntontin itäosasta tai -puolelta
- säilytetään vanhaa puustoa tontilla
- lähiliikuntapuiston säilyttäminen tontin länsiosassa, myös lähialueen asukkaiden käytössä ilta-aikaan, pääosin koulun käyttöön urheilukenttiä kaava-alueen itäosaan
- ekologisen yhteyden säilyminen pohjois-eteläsuunnassa on turvattava
- viereisen golf-kentän toiminnan jatkuminen nykyisellään

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunto:

Kirkonkylän kampuksen rakennuspaikka on Kirkonkylän koulun nykyinen tontti laajennettuna lisäosalla idän suuntaan. Osana Kirkonkylän kampuksen strategista kehittämisselvitystä on tutkittu tontin soveltuvuus päiväkotij- ja koulu käyttöön ja tehty tarvittavat melu- ja hiukkasselvitykset yhteistyössä tilapalvelujen ja kaavoituksen kanssa. Kokonaisuudessaan tontti on laaja ja se sisältää uusien pallokenttien rakentamisen kampuksen välittömään läheisyyteen. Alustavassa rakennuksen sijoittelussa päiväkodin piha jää tontin itäpuolelle ja koulun tontti etelä- ja länsipuolelle. Toteamme että, selvityksessä esille nostetut seikat melusta sekä hiukkaspäästöistä tulee huomioida sijoitettaessa rakennusta tontille.

Osa tontista jää rakennuksen taakse muodostaen suojavyöhykkeen golfkenttään nähden. Alue ei ole sen vuoksi lasten käytettävissä. Rakennuksen taakse on suunniteltu ajo huoltoliikenteelle. Toteamme, että kaavassa pitää ottaa huomioon riittävät kevyenliikenteenväylät, sekä yhteys ja kulku kampuksen tontilta niille.

Saatto- ja liityntäliikenteen osalta on strategisessa kehittämisselvityksessä laadittu viitesuunnitelma saatto- ja huoltoliikenteen huomioimiseksi. Päiväkodin saatto- ja keittiön huoltoliikenteen turvallisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Liikenteen sujuvoittamiseksi on hyvä tehdä toiminnallista suunnittelua koulun saattoliikenteen kanssa esim. joustava aamupala-aikataulu päiväkodissa ja koulun aloittamisajan kanssa.

Tontinkäyttösuunnitelmassa (alustava asemapiirustus) on esitetty autopaikkoja yhteensä xx autopaikkaa, joista 1 ap / 2 työntekijää kohden ja saatto- ja iltakäytölle 35

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

autopaikkaa. Hankkeen yhteydessä toteutetaan vähintään yksi sähköautojen latauspiste ja putkitukset sähköauton latauspisteille sekä lataus-piste/-eet sähköpyörille

Suunnittelualue sijaitsee Tuusulantien ja Järvenpääntien risteyksessä. Järvenpääntieltä on alikulkutunneli yhteys kevyenliikenteen kulkuvälineillä.

Kirkonkylän kampus on välttämätön palveluverkon uudistamisen näkökulmasta. Sen avulla valmistaudutaan myös Rykmentinpuiston kasvuun, koska nyt Hyökkälän kouluun ohjautuvilta alueilta perusopetuksen aloittavia oppilaita voidaan ohjata tulevaisuudessa myös Kirkonkylän kampukseen.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää antaa Kirkonkylän kampuksen asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta asiaselostuksen mukaisen lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 22.05.2019, § 60

Valmistelijat / lisätiedot:

Ulla Kinnunen, Risto Kanerva

ulla.kinnunen@tuusula.fi, risto.kanerva@tuusula.fi

kulttuuri- ja museotoimenjohtaja, vapaa-aikapalveluiden päällikkö

Liitteet

1 Kaavaselostus Kirkonkylän kampus, kvltk 22.5.2019

2 Kaavakartta Kirkonkylän kampus, kvltk 22.5.2019

Kunnanhallitus on 15.4.2019 § 139 päättänyt asettaa asemakaavan ja asemakaavamuutosehdotuksen MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville ja pyytää kaavasta kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunnon. Ehdotus on nähtävillä 25.4.-27.5.2019.

Suunnittelualueen sijainti

Suunnittelualue sijoittuu Tuusulantien ja Järvenpääntien risteykseen Mattilaan.

Muutosalue käsittää Kirkonkylän koulun nykyisen tontin, peltoaluetta tontin itäpuolella sekä maantien aluetta Tuusulantiellä. Koulun pohjoispuolella on golfkenttä ja etelä- ja itäpuolella kaavoittamatonta aluetta. Hyrylän keskukseen on matkaa kaksi kilometriä. Suunnittelualueen pinta-ala on n. 8 hehtaaria.

Taustaa

Kirkonkylän koulun ja päiväkodin asemakaava on Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa 2019-2023 (KV 10.12.2018 §143) merkitty kärkihankkeeksi. Koulun ympäristössä on asemakaavavaiheessa useita uusia asuinalueita mm. Saviriihen, Saksan ja Tuuskodon alue.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 4.6.2018 hyväksyä palveluverkkoselvityksen, jonka mukaan kasvatus- ja sivistystoimen palveluverkon uudisrakentamishankkeista Kirkonkylän koulu- ja päiväkotikampus on ensimmäisiä ja jää nykyiselle paikalleen. Mattilan päiväkodin toiminnot tullaan siirtämään Kirkonkylän koulun yhteyteen lähivuosina.

Kirkonkylän koko koulukeskuksen kehittämiseksi on aloitettu hankesuunnittelu keväällä 2017. Hankesuunnittelun yhteydessä tullaan ottamaan kantaa vaurioituneiden rakennusosien mahdolliseen purkamisen ja säilyttämisen tarpeeseen.

Kaava-alueen liittyminen ympäristöön

Kirkonkylän koulun asemakaava-alue sijoittuu n. 2 kilometriä Hyrylän keskustan pohjoispuolelle, Järvenpääntien itäpuolelle. Suunnittelualue sijaitsee seudullisesti keskeisellä paikalla, jonne on olemassa hyvät tieyhteydet ja hyvät seudulliset joukkoliikennetyhteydet. Keravan rautatieasema sijaitsee kaava-alueelta hieman yli 3 kilometriä kaakkoon.

Kaava-alueen kuvaus

Asemakaava käsittää 8 hehtaarin kokoisen alueen. Alueelle voi sijoittaa opetustoimintaa palvelevia rakennuksia. Asemakaava mahdollistaa nykyaikaisen koulukampuksen rakentamisen alueelle. Alueelle osoitetaan tiloja n. 450 koululaiselle, 50 esikoululaiselle, 200 päiväkotilapselle ja 80 työntekijälle. Kirkonkylän koulun asemakaava mahdollistaa Mattilan päiväkotitoimintojen sijoittumisen tontille.

Alue voidaan toteuttaa vaiheittain niin, että kokonaisuus on toimiva ja turvallinen, jossa liikenne ja leikkialueet on mahdollista sijoittaa erilleen. Lähtökohtana on muodostaa miellyttävää ja inhimillisen mittakaavaista koulun ja päiväkodin ympäristöä.

Asemakaavalla muodostuu kerrosalaa noin 12 000 k-m². Kokonaismitoitus tällä kaava-alueella vastaa likimain aluetehokkuutta 0,15.

Kaava on Tuusulan kunnan strategisen yleiskaava 2040 ±ehdotuksen mukainen.

ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

Kunnan tavoitteet

Koulukampus

Kunnan tavoitteena on tutkia mahdollisuudet kehittää koulun aluetta Tuusulan yleiskaava 2040 ±luonnoksen mukaisesti. Tavoitteena on kehittää koko yhteisön vetovoimainen keskus, jossa on tiloja ja palveluita lähialueiden asukkaiden käyttöön. Kirkonkylän koulun ympäristössä on kaavahankkeita, joiden asukasmäärätavoite yhteensä on noin 1 300. Asukasmäärän lisääntymisestä johtuen kunnan tavoitteena on nykyisen opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelman mukainen nykyaikainen oppimisympäristö, jossa:

- toimii esteetön ja turvallinen esikoulu ja alakoulu

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- koululaisia 450, esikouluikäisiä 50, päiväkotilapsia 200 ja työntekijöitä 80 on n. 9 000 br-m 2
- toimii nykyinen Mattilan päiväkoti
- tulevaisuudessa varaudutaan koulun laajennukseen

Tilaratkaisut ja arkkitehtuuri

Kunnan tavoitteena on:

- perusopetuksen tilaratkaisujen kehittämisessä, suunnittelussa, toteutuksessa ja käytössä otetaan huomioon ergonomia, ekologisuus, esteettisyys, esteettömyys ja akustiset olosuhteet sekä tilojen valaistus, sisäilman laatu, viihtyisyys, järjestys ja siisteys (Tuusulan perusopetuksen opetussuunnitelma 2016)
- suunnitella ja toteuttaa joustavia, erilaisia oppimisen tapoja mahdollistavia tiloja Kirkonkylän koulun tontille. Nykyaikaisiin kouluihin suunnitellaan erilaisille oppimistilanteille ja -tavoille sopivia tilallisia puitteita
- tilat palvelevat niin peruskouluopetuksen kuin alueen asukkaiden tarpeita
- päivisin tilat ovat opetuskäytössä, ja koululaisten iltapäivätoimintakäytössä. Illalla tilat ovat asukkaiden kokoontumis- ja harrastuskäytössä
- koulu on toiminnallisesti yhtä tilaa, tärkeiksi nähdään myös tilojen väliset yhteydet
- koulun ja päiväkodin tarpeisiin edelleen riittävästi suojaisia piha-alueita osana oppimisympäristöä
- turvallinen ja puhdas sisäilma oppilaille ja työntekijöille. Ilmanvaihtomääräykset eivät toteudu vanhoissa rakennuksissa, niiden korjaaminen on vaikeaa tai mahdotonta

Alueen sijainnista johdetut tavoitteet

- kulttuurimaisema on alueen jäsenyyksen lähtökohtana ja rakennuksen suunnittelussa tulee huomioida näkyvä sijainti ja vaikutus maisemakuvaan
- asumisen edellytykset asuntolassa ovat heikot koulukampuksen laajentuessa
- Hyrylän itäisen ohikulkutien ja Järvenpääntien meluvaikutus tulee ottaa huomioon rakennusten sijoittelussa huomioimalla kortteleihin sijoittuvien tilojen meluherkkyys, melusuojaus toimintojen tarpeen mukaan
- yhteys linja-autopysäkillä säilytettävä
- uusi liittymä ja huoltoajo tontille järjestetään nykyisen kouluntontin itäosasta tai -puolelta
- säilytetään vanhaa puustoa tontilla
- lähiliikuntapuiston säilyttäminen tontin länsiosassa, myös lähialueen asukkaiden käytössä ilta-aikaan, pääosin koulun käyttöön urheilukenttiä kaava-alueen itäosaan
- ekologisen yhteyden säilyminen pohjois-eteläsuunnassa on turvattava
- viereisen golf-kentän toiminnan jatkuminen nykyisellään

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

.Alueen kehittämisen lähtökohtana tulee olla ympäröivä, merkittävä kulttuurimaisema. Rakennuksen suunnittelussa tulee harkiten huomioida uuden rakennuksen sijainti ja vaikutus maisemaan. Uusi rakennus tulee palvelemaan opetuksen lisäksi alueen asukkaita sekä kokoontumis- ja harrastuskäytössä että lähiliikunta-alueena. Alueen asukkaat tuleekin ottaa mukaan suunnitteluun jo kampusalueen suunnitteluvaiheessa.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara, sivistysjohtaja

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää antaa Kirkonkylän kampuksen asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta asiaselostuksen mukaisen lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kuntakehityslautakunta, 11.09.2019, § 105

Valmistelijat / lisätiedot:

Vilma Karjalainen

vilma.karjalainen@tuusula.fi

kaavasunnittelija

Liitteet

1 H Kirkonkylän kampus, suunnittelualueen sijainti, KKL 11.9.2019

2 H Kirkonkylän kampus, kaavakartta, KKL 11.9.2019

3 H Kirkonkylän kampus, selostuksen liitekooste, KKL 11.9.2019

4 H Kirkonkylän kampus, kaavaselostus, KKL 11.9.2019

Perustelut

Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 15.4.2019 Kirkonkylän kampuksen asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksen ja päätti asettaa sen nähtäville. Kaavaehdotus oli nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 25.4.–27.5.2019 välisenä aikana Tuusinfo asiakaspalvelun tiloissa sekä kunnan nettisivuilla. Päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä samanaikaisesti kaavaehdotuksen kanssa.

Nähtävilläoloaikana järjestettiin 7.5.2019 kaavan asukastilaisuus sekä muotoiluilta koululaisten vanhemmille. Asukastilaisuudessa keskustelua herätti erityisesti liikenneturvallisuus. Asemakaavasta ja asemakaavan muutosehdotuksesta annettiin 2 muistutusta ja 13 lausuntoa. Niihin on laaditut vastineet ovat liitteenä. Lausuntojen ja muistutusten aiheet liittyvät mm. meluun ja hiukkaspäästöihin, viheryhteyksiin, golfin suoja-alueeseen, liikenneturvallisuuteen ja liittymiin, maanalaisiin johtoihin sekä vanhojen rakennusten kulttuurihistoriallisiin arvoihin. Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Lausuntojen perusteella kaava-aineistoa on täydennetty

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Tuusulan Golfklubi Oy:n, Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ja Uudenmaanliiton lausuntojen mukaan golfin suoja-alueen määräystä on tarkennettu niin, että golfkentän vastaisen rajan suoja-aidan tarve arvioidaan rakennussuunnittelun yhteydessä.
- Yleismääräystä melusuojausten sijoittumisesta ja suunnittelusta on tarkennettu ELY-keskuksen ja Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen lausuntojen mukaan.
- Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen lausunnon mukaisesti on lisätty yleismääräys ilmanvaihtokojien sijoittelusta.
- Kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunnon johdosta kaavaan on lisätty yleismääräys: "Tontille tulee rakentaa vähintään yksi sähköauton latauspiste."
- Selostuksen osaan 2.1.7 on lisätty tiedot Telian ja Fortumin alueella sijaitsevista kaapeleista.
- Selostukseen on tehty teknisiä korjauksia, sekä tarkennuksia lausuntojen mukaan.

Muutokset eivät edellytä asemakaavan muutosehdotuksen asettamista uudelleen nähtäville.

Ehdotus

Esittelijä: Pia Sjöroos, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus

- hyväksyy laaditun Kirkonkylän kampuksen asemakaavan sekä lausuntoihin laaditut vastineet
- esittää valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

hyväksyä Kirkonkylän kampuksen asemakaavan

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 16.09.2019, § 362

Valmistelijat / lisätiedot:
Vilma Karjalainen

Liitteet

- 1 H Kirkonkylän kampus, suunnittelualueen sijainti, khall 16.9.2019
- 2 H Kirkonkylän kampus, kaavakartta, khall 16.9.2019
- 3 H Kirkonkylän kampus, kaavaselostus, khall 16.9.2019, valt 7.10.2019
- 4 H Kirkonkylän kampus, selostuksen liitekooste, khall 16.9.2019

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- hyväksyä laaditun Kirkonkylä kampuksen asemakaavan sekä lausuntoihin laaditut vastineet
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Kirkonkylän kampuksen asemakaavan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 07.10.2019, § 128

Liitteet

- 1 H Kirkonkylän kampus, suunnittelualueen sijainti, khall 16.9.2019, valt 7.10.2019
- 2 H Kirkonkylän kampus, kaavakartta, khall 16.9.2019, valt 7.10.2019
- 3 H Kirkonkylän kampus, kaavaselostus, khall 16.9.2019, valt 7.10.2019
- 4 H Kirkonkylän kampus, selostuksen liitekooste, khall 16.9.2019, valt 7.10.2019

Ehdotus

Valtuusto päättää

- hyväksyä Kirkonkylän kampuksen asemakaavan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Uudenmaan ELY-keskus, väylävirasto, kaavoitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 348,09.09.2019

Valtuusto, § 129, 07.10.2019

§ 129

Valtuuston kokoukset vuonna 2020

TUUDno-2019-1723

Kunnanhallitus, 09.09.2019, § 348

Valmistelijat / lisätiedot:
Tuula Hyttinen
tuula.hyttinen@tuusula.fi
kunnansihteeri

Liitteet

1 Kokousaikataulu 2020, valtuusto ja kunnanhallitus, khall 9.9.2019

Kuntalain 94 §:n mukaan valtuusto kokoontuu päättäminaan aikoina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi. Valtuusto on kutsuttava koolle myös kunnanhallituksen tai vähintään neljänsosan valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Valtuuston kutsuu koolle puheenjohtaja. Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti, jos kunta huolehtii, että tähän tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat käytettävissä.

Hallintosäännön 67 §:n mukaan valtuuston kokouskutsu on lähetettävä vähintään 7 päivää ennen kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kunnan verkkosivuilla. Hallintosäännön 102 §:n mukaan valtuuston kokousta edeltävänä torstaina pidetään informaatiotilaisuus, jonka aiheena pääosin on seuraavassa valtuuston kokouksessa käsiteltävät asiat.

Hallintosäännön 107 §:n mukaan toimitilin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Liitteenä on ehdotus kunnanhallituksen ja valtuuston kokousajoiksi v. 2020.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- pitää kokouksensa vuonna 2020 oheisen liitteen mukaisesti kesätaukoa ja valtuuston kokoontumispäiviä lukuun ottamatta pääsääntöisesti maanantaisin klo 17.00
- että kutsu, joka sisältää kokouksessa käsiteltävien asioiden esityslistan lähetetään sähköisesti

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- pitää kokouksensa vuonna 2020 oheisen liitteen mukaisesti eli kokoontua seuraavina päivinä pääsääntöisesti klo 18.00
  - ma 27.1.2020
  - ma 9.3.2020
  - ma 6.4.2020
  - ma 11.5.2020
  - ma 8.6.2020
  - ma 31.8.2020
  - ma 5.10.2020
  - ma 9.11.2020
  - ma 7.12.2020 (klo 15)
- kokoontua valtuuston informaatiotilaisuuksiin pääsääntöisesti valtuuston kokousta edeltävänä torstaina klo 18.00
- että valtuusto kutsutaan koolle jokaiselle valtuutetulle ja muille hallintosäännön 67 §:ssä mainituille henkilöille lähetettävällä kokouskutsulla, joka lähetetään vähintään seitsemän (7) päivää ennen kokousta ja johon liittyy esityslista käsiteltävistä asioista perusteluineen ja kunnanhallituksen ehdotukset valtuuston päätöksiksi
- että kokouskutsu esityslistoineen lähetetään sähköisesti, jollei sitä erityisestä syystä pyydetä paperitulosteena
- että ilmoitus valtuuston kokouksen ajasta ja paikasta sekä tarkastetun pöytäkirjan yleisesti nähtävillä oloajasta ja -paikasta julkaistaan Tuusulan kunnan www-sivuilla osoitteessa www.tuusula.fi sekä valtuuston päättämässä ilmoituslehdissä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 07.10.2019, § 129

Liitteet

1 Kokousaikataulu 2020, valtuusto ja kunnanhallitus, khall 9.9.2019, valt 7.10.2019

Ehdotus

Valtuusto päättää

- pitää kokouksensa vuonna 2020 oheisen liitteen mukaisesti eli kokoontua seuraavina päivinä pääsääntöisesti klo 18.00
  - ma 27.1.2020
  - ma 9.3.2020
  - ma 6.4.2020
  - ma 11.5.2020
  - ma 8.6.2020
  - ma 31.8.2020

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- ma 5.10.2020
- ma 9.11.2020
- ma 7.12.2020 (klo 15)
- kokoontua valtuuston informaatiotilaisuuksiin pääsääntöisesti valtuuston kokousta edeltävänä torstaina klo 18.00
- että valtuusto kutsutaan koolle jokaiselle valtuutetulle ja muille hallintosäännön 67 §:ssä mainituille henkilöille lähetettävällä kokouskutsulla, joka lähetetään vähintään seitsemän (7) päivää ennen kokousta ja johon liittyy esityslista käsiteltävistä asioista perusteluineen ja kunnanhallituksen ehdotukset valtuuston päätöksiksi
- että kokouskutsu esityslistoineen lähetetään sähköisesti, jollei sitä erityisestä syystä pyydetä paperitulosteena
- että ilmoitus valtuuston kokouksen ajasta ja paikasta sekä tarkastetun pöytäkirjan yleisesti nähtävillä oloajasta ja -paikasta julkaistaan Tuusulan kunnan www-sivuilla osoitteessa www.tuusula.fi sekä valtuuston päättämässä ilmoituslehdissä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

lautakunnat, arkisto ja kirjaamo

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valtuusto, § 72,13.05.2019

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 71,22.08.2019

Kunnanhallitus, § 350,09.09.2019

Valtuusto, § 130, 07.10.2019

§ 130

Tuuskodon väliaikaistoimet ja Hyrylän keskustan yhteisöllinen showroom, aloite

TUUDno-2019-1086

Valtuusto, 13.05.2019, § 72

Jussi Salonen esitti seuraavan hänen ja usean muun valtuutetun allekirjoittaman aloitteen:

"Kunnantalon työntekijöiden välttämätön muutto väliaikaistiloihin on koettu hankalaksi asiaksi. Kunnanhallituksen päättämä Tuuskodon käyttö väistötiloina on herättänyt huolta luonnonkauniista ympäristöstään huolimatta myös etäisyytensä Hyrylästä takia. Tyhjentyvä nykyinen kunnantalomme on pelätty entisestään hiljentävän jo nyt liiankin rauhallista keskustaaamme.

Muutoksessakin on mahdollisuutensa, uudenlaiseen toimintaan, rohkeasti kokeilemalla.

Esitämme:

1. Tuuskoto osin monipuoliseen väliaikaiskäyttöön

Jo useamman vuoden on ollut esillä Tuuskodon väliaikaiskäyttö. Useat kuntalaiset, myös Luotu ry on esittänyt Tuuskodon tyhjille tiloille väliaikaiskäyttöä esimerkiksi Helsingin Lapinlahden Lähteen tavoin kulttuurin tekijöille, yksin työtä tekeville, yhteisöillekin. Neuvottelut eivät ole edenneet, kun vaatimuksena on ollut koko Tuuskodon vuokraaminen. Myöskään uskoa tällaiseen väliaikaistoimintaan ei kaikilla ole ollut.

Nyt uudessa tilanteessa muutos mahdollistaa Tuuskodon tilojen osittaisen käytön esitetynlaiseen väliaikaistoimintaan. Pääosa tilasta on kunnan toimintojen käytössä, pieni osa ns ketteränä kokeiluna esitetynlaiseen väliaikaiskäyttöön kulttuurin tekijöille, yksin työtä tekeville ns yhteisöllisinä työtiloine, myös kokoontumistiloinen. Samalla myös rannanpuoleisessa siivessä oleva saunaosasto katettuine aurinkoterasseineen järvinäköalalla voisi tulla kuntalaisten käyttöön.

2. Hyrylän keskustaan kunnan showroom tulevaisuuteen, yhteisölliset yhdessätekemisen tilat

Sivistyksen toimialueemme vieraili viime perjantaina Hämeenlinnassa. Kuulimme Raatihuoneelle sivistyksen aiheiden lisäksi myös heidän strategiatyöstään ja tiedolla johtamisesta. Tässä yhteydessä esille tuli Hämeenlinnan showroom-hanke, jossa aivan Hämeenlinnan keskustaan tulee kaupungin tila yhteistyökumppaneineen keskeisille hankkeille Hämeenlinnan kaupungin vetovoimaa ja uskoa rakentamaan. Lisäksi yhteisöllistä työtilaa "co-working", tilaa kokoontumisille ja yhdessä tekemiselle, uuden luomiselle. Vastaavantyyppinen tila on Tampereella kaupungintalon katutasossa selkeästi erotettavissa.

Hyrylän keskusta ja Tuusulan kunta kaipaa tällaista näyttävää tilaa. Sijaintina voisi olla esimerkiksi nyt esillä olleen tyhjän S-Marketin tilat erittäin näkyvällä paikalla.

Näin toimien saisimme

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

1. Tuuskodossa mahdollisuuden pitkään kaivatuille työtiloille kulttuurin tekijöille yms vaikkapa vain pienelläkin määrällä (pikainen kokeilu, pienillä riskeillä)
2. Kuntalaisten yleisen saunan järven rantaan = samaten kokeilu, profiilin nostoa ja
3. Olemme läsnä Hyrylän keskustassa takuulla näkyvällä, uudella tavalla."

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 22.08.2019, § 71

Valmistelijat / lisätiedot:

Ulla Kinnunen, Virpi Lehmusvaara

ulla.kinnunen@tuusula.fi, virpi.lehmusvaara@tuusula.fi

kulttuuri- ja museotoimenjohtaja, sivistysjohtaja

Jussi Salonen esitti seuraavan hänen ja usean muun valtuutetun allekirjoittaman aloitteen:

"Kunnantalon työntekijöiden välttämätön muutto väliaikaistiloihin on koettu hankalaksi asiaksi. Kunnanhallituksen päättämä Tuuskodon käyttö väistötiloina on herättänyt huolta luonnonkauniista ympäristöstään huolimatta myös etäisyytensä Hyrylästä takia. Tyhjentyvä nykyinen kunnantalomme on pelätty entisestään hiljentävän jo nyt liiankin rauhallista keskustaaamme.

Muutoksessakin on mahdollisuutensa, uudelleen toimintaan, rohkeasti kokeilemalla.

Esitämme:

1. Tuuskoto osin monipuoliseen väliaikaiskäyttöön

Jo useamman vuoden on ollut esillä Tuuskodon väliaikaiskäyttö. Useat kuntalaiset, myös Luotu ry on esittänyt Tuuskodon tyhjille tiloille väliaikaiskäyttöä esimerkiksi Helsingin Lapinlahden Lähteen tavoin kulttuurin tekijöille, yksin työtä tekeville, yhteisöillekin. Neuvottelut eivät ole edenneet, kun vaatimuksena on ollut koko Tuuskodon vuokraaminen. Myöskään uskoa tällaiseen väliaikaistoimintaan ei kaikilla ole ollut.

Nyt uudessa tilanteessa muutos mahdollistaa Tuuskodon tilojen osittaisen käytön esitetynlaiseen väliaikaistoimintaan. Pääosa tilasta on kunnan toimintojen käytössä, pieni osa ns ketteränä kokeiluna esitetynlaiseen väliaikaiskäyttöön kulttuurin tekijöille, yksin työtä tekeville ns yhteisöllisinä työtiloine, myös kokoontumistiloinen. Samalla myös rannanpuoleisessa siivessä oleva saunaosasto katettuine aurinkoterasseineen järvinäköalalla voisi tulla kuntalaisten käyttöön.

2. Hyrylän keskustaan kunnan showroom tulevaisuuteen, yhteisölliset yhdessätekemisen tilat

Sivistyksen toimialueemme vieraili viime perjantaina Hämeenlinnassa. Kuulimme Raatihuoneelle sivistyksen aiheiden lisäksi myös heidän strategiatyöstään ja tiedolla johtamisesta. Tässä yhteydessä esille tuli Hämeenlinnan showroom-hanke, jossa aivan Hämeenlinnan keskustaan tulee kaupungin tila yhteistyökumppaneineen keskeisille hankkeille Hämeenlinnan kaupungin vetovoimaa ja uskoa rakentamaan. Lisäksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

yhteisöllistä työtilaa "co-working", tilaa kokoontumisille ja yhdessä tekemiselle, uuden luomiselle. Vastaavantyyppinen tila on Tampereella kaupungintalon katutasossa selkeästi erotettavissa.

Hyrylän keskusta ja Tuusulan kunta kaipaa tällaista näyttävää tilaa. Sijaintina voisi olla esimerkiksi nyt esillä olleen tyhjän S-Marketin tilat erittäin näkyvällä paikalla.

Näin toimien saisimme

1. Tuuskodossa mahdollisuuden pitkään kaivatuille työtiloille kulttuurin tekijöille yms vaikkapa vain pienelläkin määrällä (pikainen kokeilu, pienillä riskeillä)
2. Kuntalaisten yleisen saunan järven rantaan = samaten kokeilu, profiilin nostoa ja olemme läsnä Hyrylän keskustassa takuulla näkyvällä, uudella tavalla."

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan vastaus aloitteeseen:

Tuuskotoa on tarkoitus käyttää vuoden 2020 alusta kunnantalon väistötilana Sahankulman liiketilan ohella. On tärkeää suunnitella jo varhaisessa vaiheessa Tuuskodon väistötilojen jälkeinen käyttö.

Kunnassa tarvitaan riittävästi yhteisöllisiä tiloja kuntalaisten kokoontumisen ja harrastamiseen. Tulevaisuudessa kunnassa tulee vapautumaan tiloja palveluverkkouudistuksen myötä ja uusiin rakennettaviin palvelukeskuksiin / monitoimitiloihin tulee tiloja kuntalaisten yhteiseen käyttöön.

Talousarvion 2020 yhteydessä kunnan palveluverkkosuunnitelmaa päivitetään ja on tarkoituksenmukaista laatia suunnitelma vapautuvien tilojen uudesta käytöstä. Vapautuvat kiinteistöt voidaan jatkojalostaa, myydä tai käyttää yhteisöllisinä tiloina.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on esittänyt että Taidekasarmi kunnostetaan taiteen esittämiseen. Tässä yhteydessä olisi hyvä laatia suunnitelma Aunela-rakennuksen käytöstä. Aunela voisi toimia pop-up-tilana tai ns. showroomina Hyrylän keskustaan. Kulttuurihistorialliset rakennukset olisi säilytettävä kuntalaisten taiteen ja kulttuurin tiloina. Taidekasarmi, Aunela ja kirjasto muodostavat hyvän keskittymän kulttuurin ja taiteen tuottamiselle.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara, sivistysjohtaja

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää

- hyväksyä esitetyn selvityksen aloitteen johdosta ja ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että VALTUUSTO päättää katsoa Jussi Salosen esittämän ja usean muun valtuutetun allekirjoittaman aloitteen 13.5.2019 § 72 tulleen käsitellyksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi lautakunta päätti todeta, että heinä-elokuun aikana toteutettu Tuuskoto popup-kokeilu on todistanut olevan tarvetta ja kysyntää runsaasti taiteen, tieteen ja luovien

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

alojen tekijöille työtiloiksi. Kokeilun lyhyt aika kaksi kuukautta on ollut rajoite, tarve on toistaiseksi tai pidemmäksi ajaksi oleville työtiloille. On tärkeää, että tällaisia tiloja voidaan tarjota jo nykyisistä olemassa olevista tiloista, ei vasta suunnitteilla olevista. Samaten sijainnilla on merkitystä. Tuuskoto Tuusulanjärven rannassa Tuusulanjärven taiteilijayhdyskunnan alueella on oivallinen uudenlaiselle yhteisölle ja tekemiselle.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa myös kuntalaisille ja yhteisöille tarkoitetun saunan oleskelutiloineen tarvetta. Samainen kokeilu on todistanut myös näille tiloille olevan kysyntää. Tuuskodon saunan käytön jatkuminen väistötilojen rinnalla on toivottavaa, lautakunta toivoo tätä tutkittavan etenkin, kun alueelle suunniteltu uimarantaa. Samalla resurssiviisaus-periaatteella jo olemassa olevia tiloja voidaan käyttää hyödyllisesti.

Kunnanhallitus, 09.09.2019, § 350

Valmistelijat / lisätiedot:

Ulla Kinnunen, Virpi Lehmusvaara
ulla.kinnunen@tuusula.fi, virpi.lehmusvaara@tuusula.fi
kulttuuri- ja museotoimenjohtaja, sivistysjohtaja

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä seuraavan vastauksen aloitteen johdosta

Tuuskotoa on tarkoitus käyttää vuoden 2020 alusta kunnantalon väistötilana Sahankulman liiketilan ohella. On tärkeää suunnitella jo varhaisessa vaiheessa Tuuskodon väistötilojen jälkeinen käyttö.

Kunnassa tarvitaan riittävästi yhteisöllisiä tiloja kuntalaisten kokoontumisen ja harrastamiseen. Tulevaisuudessa kunnassa tulee vapautumaan tiloja palveluverkkouudistuksen myötä ja uusiin rakennettaviin palvelukeskuksiin / monitoimitiloihin tulee tiloja kuntalaisten yhteiseen käyttöön.

Talousarvion 2020 yhteydessä kunnan palveluverkkosuunnitelmaa päivitetään ja on tarkoituksenmukaista laatia suunnitelma vapautuvien tilojen uudesta käytöstä. Vapautuvat kiinteistöt voidaan jatkojalostaa, myydä tai käyttää yhteisöllisinä tiloina.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on esittänyt että Taidekasarmi kunnostetaan taiteen esittämiseen. Tässä yhteydessä olisi hyvä laatia suunnitelma Aunela-rakennuksen käytöstä. Aunela voisi toimia pop-up-tilana tai ns. showroomina Hyrylän keskusta. Kulttuurihistorialliset rakennukset olisi säilytettävä kuntalaisten taiteen ja kulttuurin tiloina. Taidekasarmi, Aunela ja kirjasto muodostavat hyvän keskittymän kulttuurin ja taiteen tuottamiselle.

- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- katsoa Jussi Salosen 13.5.2019 § 72 esittämän ja usean muun valtuutetun allekirjoittaman aloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 07.10.2019, § 130

Ehdotus

Valtuusto päättää

- katsoa Jussi Salosen 13.5.2019 § 72 esittämän ja usean muun valtuutetun allekirjoittaman aloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valtuusto, § 106, 10.06.2019

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 81, 27.08.2019

Kunnanhallitus, § 351, 09.09.2019

Valtuusto, § 131, 07.10.2019

§ 131

Oman äidinkielen opetuksen järjestäminen saksan kielessä, aloite

TUUDno-2019-1333

Valtuusto, 10.06.2019, § 106

Annika Lappalainen esitti seuraavan Tuusulanjärven Suomi-Saksa yhdistys ry:n aloitteen:

"Tuusulanjärven Suomi-Saksa -yhdistys ry esittää, että Tuusulan kunta ryhtyisi tarjoamaan oman äidinkielen opetusta saksan kielessä. Yhdistys on kartoittanut toimintapiirinsä alueella asuvien saksankielisten perheiden kiinnostusta ja sitoutumisvalmiutta oman äidinkielen opetuksen järjestämiseksi saksan kielessä.

Pyydämme ottamaan päätöksenteossa huomioon Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen 1777/2009, jonka mukaan oman äidinkielen opetuksen järjestämiseksi myönnetään erillistä valtionavustusta. Sitä voi saada enintään kahdesta viikotunnista. Opetusryhmään tulee kuulua lukukauden alussa tai kurssimuotoisessa opetuksessa kurssin alkaessa vähintään neljä oppilasta. Oppilaat voivat olla esiopetuksesta, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen eri luokka-asteilta, eri kunnista sekä yksityisistä ja valtion kouluista.

Tuusulanjärven Suomi-Saksa -yhdistys ry:n kyselyssä Tuusulan, Järvenpään ja Hyvinkään kuntien alueilta opetuksen tarvetta on tuonut esiin 10 saksaa äidinkielenä ja /tai kotikielenä puhuvaa opetusikäistä lasta. Mikään näistä em. kunnista ei vielä tarjoa oman äidinkielen opetusta saksan kielessä. Esitämmekin yhteistyön aloittamista opetuksen järjestämiseksi yli kuntarajojen. Mikäli mahdollista, opetus voisi alkaa jo heti kevätlukukauden 2020 alusta, tai viimeistään seuraavana lukuvuonna 2020-2021.

Ote Tuusulan opetussuunnitelmasta:

"Suomen perustuslain mukaan jokaisella Suomessa asuvalla on oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Perusopetusta täydentävänä opetuksena oppilaan omaa äidinkieltä voivat opiskella kaikki ne oppilaat, joiden äidinkieli tai jokin perheen kielistä on muu kuin suomi, ruotsi tai saame. Oppilaan oman äidinkielen opetuksen tarkoituksena on tukea oppilaan aktiivisen monikielisyyden kehittymistä sekä herättää kiinnostus kielitaidon elinikäiseen kehittämiseen. Oman äidinkielen oppiminen tukee myös kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan.

Tämä aloite toimitetaan myös Järvenpään ja Hyvinkään kuntiin."

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valmistelijat / lisätiedot:

Markus Torvinen, Katja Elo

markus.torvinen@tuusula.fi, katja.elo@tuusula.fi

opetuspäällikkö, oppimisen koordinaattori

Annika Lappalainen esitti seuraavan Tuusulanjärven Suomi-Saksa yhdistys ry:n aloitteen:

"Tuusulanjärven Suomi-Saksa -yhdistys ry esittää, että Tuusulan kunta ryhtyisi tarjoamaan oman äidinkielen opetusta saksan kielessä. Yhdistys on kartoittanut toimintapiirinsä alueella asuvien saksankielisten perheiden kiinnostusta ja sitoutumisvalmiutta oman äidinkielen opetuksen järjestämiseksi saksan kielessä.

Pyydämme ottamaan päätöksenteossa huomioon Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen 1777/2009, jonka mukaan oman äidinkielen opetuksen järjestämiseksi myönnetään erillistä valtionavustusta. Sitä voi saada enintään kahdesta viikkotunnista. Opetusryhmään tulee kuulua lukukauden alussa tai kurssimuotoisessa opetuksessa kurssin alkaessa vähintään neljä oppilasta. Oppilaat voivat olla esiopetuksesta, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen eri luokka-asteilta, eri kunnista sekä yksityisistä ja valtion kouluista.

Tuusulanjärven Suomi-Saksa -yhdistys ry:n kyselyssä Tuusulan, Järvenpään ja Hyvinkään kuntien alueilta opetuksen tarvetta on tuonut esiin 10 saksaa äidinkielenä ja /tai kotikielenä puhuvaa opetusikäistä lasta. Mikään näistä em. kunnista ei vielä tarjoa oman äidinkielen opetusta saksan kielessä. Esitämmekin yhteistyön aloittamista opetuksen järjestämiseksi yli kuntarajojen. Mikäli mahdollista, opetus voisi alkaa jo heti kevätlukukauden 2020 alusta, tai viimeistään seuraavana lukuvuonna 2020-2021.

Ote Tuusulan opetussuunnitelmasta:

"Suomen perustuslain mukaan jokaisella Suomessa asuvalla on oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Perusopetusta täydentävänä opetuksena oppilaan omaa äidinkieltä voivat opiskella kaikki ne oppilaat, joiden äidinkieli tai jokin perheen kielistä on muu kuin suomi, ruotsi tai saame. Oppilaan oman äidinkielen opetuksen tarkoituksena on tukea oppilaan aktiivisen monikielisyyskehittämistä sekä herättää kiinnostus kielitaidon elinikäiseen kehittämiseen. Oman äidinkielen oppiminen tukee myös kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan.

Tämä aloite toimitetaan myös Järvenpään ja Hyvinkään kuntiin."

Sivistyksen toimialueen vastaus aloitteeseen:

Oman äidinkielten opetuksen tärkeyttä ei voi väheksyä. Se on tärkeä osa monikielisyyskehittämistä ja lapsen oman identiteetin kehittämistä. Tuusulan kunnan palveluverkko on kunnan koosta johtuen erittäin laaja ja hajanainen ja omaa äidinkieltään opiskelevia oppilaita voi asua aivan eri puolilla kuntaa. Tämä tuo järjestämiseen lisää haastetta, koska kunta ei vastaa kuljetusjärjestelyistä oman äidinkielen tunneille. Koska kuljetusjärjestelyt ovat haastavia huoltajille, oppilaiden osallistumiseen ryhmään voi olla epävarmaa.

Primuksesta otetusta listauksesta käy ilmi äidinkielenään erilaisia kieliä puhuvien oppilaiden määrä Tuusulassa (listaus alla). Tällä hetkellä Tuusulassa annetaan oman

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

äidinkielen opetusta viron (oppilaita 109), venäjän (oppilaita 49) ja arabian (oppilaita 26) kielissä. Saksaa äidinkielenään puhuvia on kunnassa 5, joista kolme on perusopetuksessa ja kaksi lukiokoulutuksessa. Mikäli nyt aloittaisimme oman äidinkielen opetuksen saksan kielessä, täytyisi järjestää sama mahdollisuus myös seuraaviin kieliin: englanti (12 oppilasta), thai (12 oppilasta), kurdi (6 oppilasta) ja turkki (5 oppilasta).

Tuusulan kunta ei tällä hetkellä pidä mahdollisena aloittaa oman äidinkielen opetusta saksan kielellä, koska oppilasmäärä on kunnan palveluverkon laajuuteen suhteutettuna niin pieni. Kunta aloittaa oman äidinkielen opetuksen, mikäli ryhmään on sitoutunut osallistumaan 8 oppilasta. Ryhmän aloituskoko vaihtelee naapurikunnissa 6-10 oppilaan välillä. Opetustoimi selvittää mahdollisuutta yhteisten kielten ryhmien perustamiseen naapurikuntien kanssa lukuvuoden 2020-21 alusta alkaen. Samoin selvitetään mitä kieliryhmiä naapurikunnissa tällä hetkellä on ja miten niihin olisi mahdollisuutta osallistua.

afgaani, pasto ps 1

albania sq 2

arabia ar 26

armenia hy 2

bengali bn 3

bislama bi 1

bulgaria bg 1

englanti en 12

espanja es 1

indonesia id 1

khmer, kambodza km 1

kiina zh 1

kurdi ku 6

persia fa 1

portugali pt 1

puola pl 4

ranska fr 2

ruotsi sv 59

saame se 1

saksa de 5

serbia sr 1

siswati, swazi ss 1

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

somali so 2

suahili sw 2

suomi fi 6023

tagalog, pilipino tl 1

thai th 12

turkki tr 5

ukraina uk 3

unkari hu 3

venäjä ru 49

vietnam vi 2

viro, eesti et 109

zulu zu 1

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- hyväksyä esitetyn selvityksen aloitteen johdosta ja ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että VALTUUSTO päättää katsoa Annika Lappalaisen esittämän Tuusulanjärven Suomi-Saksa yhdistys ry:n aloitteen 10.6.2019 § 106 tulleen käsitellyksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 09.09.2019, § 351

Valmistelijat / lisätiedot:

Markus Torvinen

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä edellä olevan vastauksen aloitteen johdosta
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- katsoa Annika Lappalaisen 10.6.2019 § 106 esittämän Tuusulanjärven Suomi-Saksa yhdistys ry:n aloitteen tulleen käsitellyksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 07.10.2019, § 131

Ehdotus

Valtuusto päättää

- katsoa Annika Lappalaisen 10.6.2019 § 106 esittämän Tuusulanjärven Suomi-Saksa yhdistys ry:n aloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Tuusulanjärven Suomi-Saksa yhdistys ry

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 132

Ilmoitusasiat / muut asiat

Valtuuston tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

Helsingin hallinto-oikeus

Asemakaavaa koskeva valitus

Päätös 27.8.2019: Valtuusto päätöksellään 8.10.2018 § 108 hyväksynyt Suutarintien asemakaavan muutosehdotuksen.

Vaadittu päätöksen hylkäämistä. Valitus hylätty.

Valtuustoasioiden informaatiotilaisuuden 3.10.2019 muistio

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tekninen lautakunta, § 60,21.05.2019

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 54,21.05.2019

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 65,22.05.2019

Kunnanhallitus, § 211,27.05.2019

Valtuusto, § 82,10.06.2019

Kunnanhallitus, § 313,19.08.2019

Kunnanhallitus, § 312,19.08.2019

Valtuusto, § 111,02.09.2019

Kunnanhallitus, § 356,09.09.2019

Kunnanhallitus, § 382,30.09.2019

Valtuusto, § 133, 07.10.2019

§ 133

Monio - uusi oppimisympäristö ja monitoimitalo, hankinnan keskeyttäminen

TUUDno-2019-1113

Tekninen lautakunta, 21.05.2019, § 60

Valmistelijat / lisätiedot:

Ritva Lappalainen

ritva.lappalainen@tuusula.fi

projektijohtaja

Liitteet

1 Inspira yhteenveto, esitysaineisto Monio 15.5.2019
(Salassa pidettävä)

Asiaselostus

Tuusulan kunta päätti rakentaa uudet tilat lukiolle, kansalaisopistolle, musiikkiopistolle ja lasten kuvataidekoululle. Hanketta valmisteltiin palvelumuotoilumallin avulla vuosien 2016-2017 aikana, minkä tuloksena hankkeesta laadittiin hankesuunnitelma. Hyväksytyhän hankesuunnitelman (valtuusto § 33 13.3.2017) pohjalta päätettiin järjestää yleinen arkkitehtuurikilpailu Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ry:n kanssa yhteistyössä. Kilpailu käynnistyi 2017 kesäkuussa ja ratkaistiin helmikuussa 2018. Voittanut ehdotusta kehitettiin kustannusten ja tilankäytön tehostamiseksi keväällä 2018, minkä jälkeen hanke hyväksyttiin ja sen toteutusmuodoksi valittiin 1.kertaa Tuusulassa elinkaarimalli (valtuusto §64 04.06.2018).

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmaan pohjautuen Tilapalvelut on käynnistänyt samanaikaisesti Monion elinkaarikilpailutuksen kanssa selvityksen Hyrylän koulukeskuksen tulevasta käytöstä ja toiminnan vaiheittaisesta alasajosta. Koulun siirtyminen uusiin kiinteistöihin tulee vapauttamaan Hyrylän koulukeskuksen alueen muuhun käyttöön. Etelä-Tuusulan lukion siirryttyä uusiin toimitiloihin Monioon, vapautuvat Hyrylän koulukeskuksessa olevat lukion tilat yläkoulun käyttöön, jolloin koulukeskuksen vanhimmat ja huonokuntoisimmat osat voidaan poistaa käytöstä. Hyrylän koulukeskus on rakennettu useassa eri vaiheessa ja siihen liittyen on perusteltua varautua joko mittaviin peruskorjauksiin tai toiminnan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

siirtoon. Monio mahdollistaa lukion siirtymisen uusiin, puhtaisiin tiloihin ja samalla vapauttaa koulukeskuksesta uudempia tiloja yläkoulun käyttöön, jolloin voidaan hallita sisäilmaongelmien syntyminen riskiä.

Monion rakentaminen on ensimmäinen askel ja keskeinen osa laajempaa kouluverkkoratkaisua, jolla Tuusulan kunta siirtyy määrätietoisesti uusiin oppimisympäristöihin ja puhtaisiin, terveellisiin tiloihin kuntastrategian mukaisesti.

Uusi hankintatapa – kilpailullinen neuvottelumenettely elinkaarihankkeena

Tuusulan kunta julkaisi Monion lukio- ja kulttuuritalon elinkaarihankkeen EU-hankintailmoituksen 21.8.2018. Hankintailmoituksella pyydettiin osallistumisilmoituksia kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn elinkaarihankkeen toteuttamiseksi. Osallistumisilmoituksen jätti 24.9.2018 mennessä kolme (3) ehdokasta:

- YIT
- SRV
- Skanska

Kaikki osallistumisilmoituksen jättäneet ehdokkaat täyttivät kelpoisuusvaatimukset ja osallistumisilmoitukset olivat pyynnönmukaisia. Yksi osallistujataho vetäytyi neuvotteluista heti alussa.

Kahdenkeskiset neuvotteluja käytiin kuusi kertaa lokakuusta 2018 – maaliskuuhun 2019. Hankintamenettelyssä tilapalveluita avustivat Inspira, Ramboll ja Krogerus, joilla kaikilla on kokemusta ja näyttöä useista menestyksellisesti läpiviedyistä elinkaarihankkeiden neuvotteluista. Kunnan puolelta neuvottelumenettelyyn osallistui tulevan Monion kaikkien käyttäjien edustajat sekä tilapalvelun asiantuntijat.

Tarjousvertailun lopputulos ja sopimukset

Hankinnassa hinta-laatusuhteen vertailussa hinnan painoarvoksi oli asetettu 60 % ja laadun painoarvoksi 40 % sekä rakennusurakan tavoitehintatasoksi 29 milj. euroa. Laatuvertailuperusteina huomioitiin kohteen suunnitteluratkaisun toiminnallisuus, arkkitehtuurin säilyminen kilpailuehdotuksen mukaisena, palvelutuottajana prosessikuvaukset, materiaalivalinnat, tilojen kalustettavuus ja elinkaarinäkökulma, kaupunkikuvalliset ja piha-alueiden ratkaisut sekä hankkeen toteuttamismenetelmät.

Valintaprosessin perusteella hankkeen toteuttajaksi saatiin Skanska talonrakennus Oy ja palvelutuottajaksi Caverion Suomi yhteenliittymänä.

Hankkeen suunnitellussa aikataulussa pysyminen edellyttää, että sopimusneuvottelut aloitetaan voittaneen tarjoajan kanssa välittömästi. Selonottoneuvotteluissa voidaan tehdä sopimusaineistoon (tarjousasiakirjat) enintään vähäarvoisia sopimusmuutoksia, täsmennyksiä ja tarkennuksia, jotka eivät vaikuta hankinnan yleiseen luonteeseen. Lisäksi neuvotteluissa kootaan yhteen sopimuksen laaja liiteaineisto.

Elinkaarihanke sisältää sekä rakennusurakkaa koskevan sopimuksen että 20 (kahdenkymmenen) vuoden palvelusopimuksen elinkaarivastuulla. Elinkaarihanketta koskeva esittely on asialiitteenä. Liiteaineistot ovat kokonaisuudessaan ennen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnanvaltuuston hankintapäätöksen tekemistä ei-julkisia (viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 6 §: 3.kohta ja 7 §:n sekä 24 §:n 17.kohta), joten luottamushenkilön ei tule antaa siitä tietoa muille.

Kunnanvaltuuston päätöksen tekemisen jälkeen aineisto on julkinen asianosaisille eli tarjoajille. Yleisöjulkiseksi aineisto muodostuu, kun sopimukset on allekirjoitettu, poislukien liikesalaisuudeksi määritellyt asiakirjat.

Oheismateriaali ja kuvamateriaali esitetään kokouksissa tarvittavassa määrin. Laatuarvioinnin perusteet ja tarjousten hinta- ja laatuvertailu tulee liitteeksi kunnanvaltuuston pöytäkirjaan.

Elinkaarikilpailutuksen lopputuloksen ratkettua ja erityisesti hankkeen aikataulullisista syistä johtuen tilapalvelut pyytää valtuutusta kutsua koolle eri osapuolista koostuvan selonottoneuvottelun sekä tehdä suunnittelusopimuksen jatkosuunnittelun välittömästä aloittamisesta mahdollisena, että kunnan valtuusto tekee rakentamispäätöksen. Mikäli rakentamispäätöstä ei tehdä, maksaa kunta ko. suunnittelusopimuksen perusteella korvauksen valinnan ja valtuuston päätöksen välillä tehdystä suunnittelutyöstä.

Ehdotus

Esittelijä: Ritva Lappalainen, projektijohtaja

Tekninen lautakunta päättää

- omalta osaltaan hyväksyä, että Monio-rakennuksen toteuttajaksi tulee Skanska Talonrakennus Oy ja elinkaarimallin palveluntuottajaksi Caverion Suomi (ryhmittymänä)
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirja tämän asian osalta välittömästi kokouksessa
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä, että Monio-rakennuksen toteuttajaksi tulee Skanska Talonrakennus Oy ja elinkaarimallin palveluntuottajaksi Caverion Suomi (ryhmittymänä)
- valtuuttaa pormestarin allekirjoittamaan urakka- ja palvelukokonaisuuden sopimukset kunnan puolesta
- hyväksyä rakennustyöt käynnistettäväksi sen jälkeen, kun päätös on saanut lainvoiman.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 21.05.2019, § 54

Valmistelijat / lisätiedot:

Ritva Lappalainen, Virpi Lehmusvaara, Markus Torvinen, Seppo Kärpänen, Tiina Simons
virpi.lehmusvaara@tuusula.fi, markus.torvinen@tuusula.fi, tiina.simons@tuusula.fi
sivistysjohtaja, opetuspäällikkö, kehittämispäällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Liitteet

- 1 Monion hankesuunnitelma, Valtuusto § 33 6.3.2017 pöytäkirjaote, ksltk 21.5.2019 (Salassa pidettävä)
- 2 Monion hankesuunnitelma, Valtuusto § 64 4.6.2018 pöytäkirjaote, ksltk 21.5.2019 (Salassa pidettävä)
- 3 Inspira yhteenveto, esitysaineisto Monio 15.5.2019, ksltk 21.5.2019 (Salassa pidettävä)

Asiaselostus

Tuusulan kunta päätti rakentaa uudet tilat lukiolle, kansalaisopistolle, musiikkiopistolle ja lasten kuvataidekoululle. Hanketta valmisteltiin palvelumuotoilumallin avulla vuosien 2016-2017 aikana, minkä tuloksena hankkeesta laadittiin hankesuunnitelma. Hyväksytyhän hankesuunnitelman (valtuusto § 33 13.3.2017) pohjalta päätettiin järjestää yleinen arkkitehtuurikilpailu Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ry:n kanssa yhteistyössä. Kilpailu käynnistyi 2017 kesäkuussa ja ratkaistiin helmikuussa 2018. Voittanutta ehdotusta kehitettiin kustannusten ja tilankäytön tehostamiseksi keväällä 2018, minkä jälkeen hanke hyväksyttiin ja sen toteutusmuodoksi valittiin 1.kertaa Tuusulassa elinkaarimalli (valtuusto § 64 04.06.2018).

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmaan pohjautuen Tilapalvelut on käynnistänyt samanaikaisesti Monion elinkaarikilpailutuksen kanssa selvityksen Hyrylän koulukeskuksen tulevasta käytöstä ja toiminnan vaiheittaisesta alasajosta. Koulun siirtyminen uusiin kiinteistöihin tulee vapauttamaan Hyrylän koulukeskuksen alueen muuhun käyttöön. Etelä-Tuusulan lukion siirryttyä uusiin toimitiloihin Monioon, vapautuvat Hyrylän koulukeskuksessa olevat lukion tilat yläkoulun käyttöön, jolloin koulukeskuksen vanhimmat ja huonokuntoisimmat osat voidaan poistaa käytöstä. Hyrylän koulukeskus on rakennettu useassa eri vaiheessa ja siihen liittyen on perusteltua varautua joko mittaviin peruskorjauksiin tai toiminnan siirtoon. Monio mahdollistaa lukion siirtymisen uusiin, puhtaisiin tiloihin ja samalla vapauttaa koulukeskuksesta uudempia tiloja yläkoulun käyttöön, jolloin voidaan hallita sisäilmaongelmien syntyminen riskiä.

Monion rakentaminen on ensimmäinen askel ja keskeinen osa laajempaa kouluverkkoratkaisua, jolla Tuusulan kunta siirtyy määrätietoisesti uusiin oppimisympäristöihin ja puhtaisiin, terveellisiin tiloihin kuntastrategian mukaisesti.

Uusi hankintatapa – kilpailullinen neuvottelumenettely elinkaarihankkeena

Tuusulan kunta julkaisi Monion lukio- ja kulttuuritalon elinkaarihankkeen EU-hankintailmoituksen 21.8.2018. Hankintailmoituksella pyydettiin osallistumisilmoituksia kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn elinkaarihankkeen toteuttamiseksi. Osallistumisilmoituksen jätti 24.9.2018 mennessä kolme (3) ehdokasta:

- YIT
- SRV
- Skanska

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kaikki osallistumisilmoituksen jättäneet ehdokkaat täyttivät kelpoisuusvaatimukset ja osallistumisilmoitukset olivat pyynnönmukaisia. Yksi osallistujataho vetäytyi neuvotteluista heti alussa.

Kahdenkeskiset neuvotteluja käytiin kuusi kertaa lokakuusta 2018 – maaliskuuhun 2019. Hankintamenettelyssä tilapalveluita avustivat Inspira, Ramboll ja Krogerus, joilla kaikilla on kokemusta ja näyttöä useista menestyksellisesti läpiviedyistä elinkaarihankkeiden neuvotteluista. Kunnan puolelta neuvottelumenettelyyn osallistui tulevan Monion kaikkien käyttäjien edustajat sekä tilapalvelun asiantuntijat.

Tarjousvertailun lopputulos ja sopimukset

Hankinnassa hinta-laatusuhteen vertailussa hinnan painoarvoksi oli asetettu 60 % ja laadun painoarvoksi 40 % sekä rakennusurakan tavoitehintatasoksi 29 milj. euroa. Laatuvertailuperusteina huomioitiin kohteen suunnitteluratkaisun toiminnallisuus, arkkitehtuurin säilyminen kilpailuehdotuksen mukaisena, palvelutuottajana prosessikuvaukset, materiaalivalinnat, tilojen kalustettavuus ja elinkaarinäkökulma, kaupunkikuvalliset ja piha-alueiden ratkaisut sekä hankkeen toteuttamismenetelmät.

Valintaprosessin perusteella hankkeen toteuttajaksi saatiin Skanska talonrakennus Oy ja palvelutuottajaksi Caverion Suomi yhteenliittymänä.

Hankkeen suunnitellussa aikataulussa pysyminen edellyttää, että sopimusneuvottelut aloitetaan voittaneen tarjoajan kanssa välittömästi. Selonottoneuvotteluissa voidaan tehdä sopimusaineistoon (tarjousasiakirjat) enintään vähäarvoisia sopimusmuutoksia, täsmennyksiä ja tarkennuksia, jotka eivät vaikuta hankinnan yleiseen luonteeseen. Lisäksi neuvotteluissa kootaan yhteen sopimuksen laaja liiteaineisto.

Elinkaarihanke sisältää sekä rakennusurakkaa koskevan sopimuksen että 20 (kahdenkymmenen) vuoden palvelusopimuksen elinkaarivastuulla. Elinkaarihanketta koskeva esittely on asialitteenä. Liiteaineistot ovat kokonaisuudessaan ennen Tuusulan kunnanvaltuuston hankintapäätöksen tekemistä ei-julkisia (viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 6 §: 3.kohta ja 7 §:n sekä 24 §:n 17.kohta), joten luottamushenkilön ei tule antaa siitä tietoa muille.

Kunnanvaltuuston päätöksen tekemisen jälkeen aineisto on julkinen asianosaisille eli tarjoajille. Yleisöjulkiseksi aineisto muodostuu, kun sopimukset on allekirjoitettu, poislukien liikesalaisuudeksi määritellyt asiakirjat.

Oheismateriaali ja kuvamateriaali esitetään kokouksissa tarvittavassa määrin. Laatuarvioinnin perusteet ja tarjousten hinta- ja laatuvertailu tulee liitteeksi kunnanvaltuuston pöytäkirjaan.

Elinkaarikilpailutuksen lopputuloksen ratkettua ja erityisesti hankkeen aikataulullisista syistä johtuen tilapalvelut pyytää valtuutusta kutsua koolle eri osapuolista koostuvan selonottoneuvottelun sekä tehdä suunnittelusopimuksen jatkosuunnittelun välittömästä aloittamisesta mahdollisena, että kunnan valtuusto tekee rakentamispäätöksen. Mikäli rakentamispäätöstä ei tehdä, maksaa kunta ko. suunnittelusopimuksen perusteella korvauksen valinnan ja valtuuston päätöksen välillä tehdystä suunnittelutyöstä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää merkitä asian tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 22.05.2019, § 65

Valmistelijat / lisätiedot:

Ritva Lappalainen, Virpi Lehmusvaara, Markus Torvinen, Seppo Kärpänen, Tiina Simons
virpi.lehmusvaara@tuusula.fi
sivistysjohtaja

Liitteet

- 1 Monion hankesuunnitelma, Valtuusto § 33 6.3.2017 pöytäkirjaote (Salassa pidettävä)
- 2 Monion hankesuunnitelma, Valtuusto § 64 4.6.2018 pöytäkirjaote (Salassa pidettävä)
- 3 Inspira yhteenveto, esitysaineisto Monio 15.5.2019, kvltk 22.5.2019 (Salassa pidettävä)

Asiaselostus

Tuusulan kunta päätti rakentaa uudet tilat lukiolle, kansalaisopistolle, musiikkiopistolle ja lasten kuvataidekoululle. Hanketta valmisteltiin palvelumuotoilumallin avulla vuosien 2016-2017 aikana, minkä tuloksena hankkeesta laadittiin hankesuunnitelma. Hyväksytyhän hankesuunnitelman (valtuusto § 33 13.3.2017) pohjalta päätettiin järjestää yleinen arkkitehtuurikilpailu Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ry:n kanssa yhteistyössä. Kilpailu käynnistyi 2017 kesäkuussa ja ratkaistiin helmikuussa 2018. Voittanutta ehdotusta kehitettiin kustannusten ja tilankäytön tehostamiseksi keväällä 2018, minkä jälkeen hanke hyväksyttiin ja sen toteutusmuodoksi valittiin 1.kertaa Tuusulassa elinkaarimalli (valtuusto § 64 04.06.2018).

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmaan pohjautuen Tilapalvelut on käynnistänyt samanaikaisesti Monion elinkaarikilpailutuksen kanssa selvityksen Hyrylän koulukeskuksen tulevasta käytöstä ja toiminnan vaiheittaisesta alasajosta. Koulun siirtyminen uusiin kiinteistöihin tulee vapauttamaan Hyrylän koulukeskuksen alueen muuhun käyttöön. Etelä-Tuusulan lukion siirryttyä uusiin toimitiloihin Monioon, vapautuvat Hyrylän koulukeskuksessa olevat lukion tilat yläkoulun käyttöön, jolloin koulukeskuksen vanhimmat ja huonokuntoisimmat osat voidaan poistaa käytöstä. Hyrylän koulukeskus on rakennettu useassa eri vaiheessa ja siihen liittyen on perusteltua varautua joko mittaviin peruskorjauksiin tai toiminnan siirtoon. Monio mahdollistaa lukion siirtymisen uusiin, puhtaisiin tiloihin ja samalla vapauttaa koulukeskuksesta uudempia tiloja yläkoulun käyttöön, jolloin voidaan hallita sisäilmaongelmien syntyminen riskiä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Monion rakentaminen on ensimmäinen askel ja keskeinen osa laajempaa kouluverkkoratkaisua, jolla Tuusulan kunta siirtyy määrätietoisesti uusiin oppimisympäristöihin ja puhtaisiin, terveellisiin tiloihin kuntastrategian mukaisesti.

Uusi hankintatapa – kilpailullinen neuvottelumenettely elinkaarihankkeena

Tuusulan kunta julkaisi Monion lukio- ja kulttuuritalon elinkaarihankkeen EU-hankintailmoituksen 21.8.2018. Hankintailmoituksella pyydettiin osallistumisilmoituksia kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn elinkaarihankkeen toteuttamiseksi. Osallistumisilmoituksen jätti 24.9.2018 mennessä kolme (3) ehdokasta:

- YIT
- SRV
- Skanska

Kaikki osallistumisilmoituksen jättäneet ehdokkaat täyttivät kelpoisuusvaatimukset ja osallistumisilmoitukset olivat pyynnön mukaisia. Yksi osallistujataho vetäytyi neuvotteluista heti alussa.

Kahdenkeskiset neuvottelut käytiin kuusi kertaa lokakuusta 2018 – maaliskuuhun 2019. Hankintamenettelyssä tilapalveluita avustivat Inspira, Ramboll ja Krogerus, joilla kaikilla on kokemusta ja näyttöä useista menestyksellisesti läpiviedyistä elinkaarihankkeiden neuvotteluista. Kunnan puolelta neuvottelumenettelyyn osallistui tulevan Monion kaikkien käyttäjien edustajat sekä tilapalvelun asiantuntijat.

Tarjousvertailun lopputulos ja sopimukset

Hankinnassa hinta-laatusuhteen vertailussa hinnan painoarvoksi oli asetettu 60 % ja laadun painoarvoksi 40 % sekä rakennusurakan tavoitehintatasoksi 29 milj. euroa. Laatuvertailuperusteina huomioitiin kohteen suunnitteluratkaisun toiminnallisuus, arkkitehtuurin säilyminen kilpailuehdotuksen mukaisena, palvelutuottajana prosessikuvaukset, materiaalivalinnat, tilojen kalustettavuus ja elinkaarinäkökulma, kaupunkikuvalliset ja piha-alueiden ratkaisut sekä hankkeen toteuttamismenetelmät.

Valintaprosessin perusteella hankkeen toteuttajaksi saatiin Skanska talonrakennus Oy ja palvelutuottajaksi Caverion Suomi yhteenliittymänä.

Hankkeen suunnittelussa aikataulussa pysyminen edellyttää, että sopimusneuvottelut aloitetaan voittaneen tarjoajan kanssa välittömästi. Selontoneuvotteluissa voidaan tehdä sopimusaineistoon (tarjousasiakirjat) enintään vähäarvoisia sopimusmuutoksia, täsmennyksiä ja tarkennuksia, jotka eivät vaikuta hankinnan yleiseen luonteeseen. Lisäksi neuvotteluissa kootaan yhteen sopimuksen laaja liiteaineisto.

Elinkaarihanke sisältää sekä rakennusurakkaa koskevan sopimuksen että 20 (kahdenkymmenen) vuoden palvelusopimuksen elinkaarivastuulla. Elinkaarihanketta koskeva esittely on asialiitteenä. Liiteaineistot ovat kokonaisuudessaan ennen Tuusulan kunnanvaltuuston hankintapäätöksen tekemistä ei-julkisia (viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 6 §: 3.kohta ja 7 §:n sekä 24 §:n 17.kohta), joten luottamushenkilön ei tule antaa siitä tietoa muille.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanvaltuuston päätöksen tekemisen jälkeen aineisto on julkinen asianosaisille eli tarjoajille. Yleisöjulkiseksi aineisto muodostuu, kun sopimukset on allekirjoitettu, poislukien liikesalaisuudeksi määritellyt asiakirjat.

Oheismateriaali ja kuvamateriaali esitetään kokouksissa tarvittavassa määrin. Laatuarvioinnin perusteet ja tarjousten hinta- ja laatuvertailu tulee liitteeksi kunnanvaltuuston pöytäkirjaan.

Elinkaarikilpailutuksen lopputuloksen ratkettua ja erityisesti hankkeen aikataulullisista syistä johtuen tilapalvelut pyytää valtuutusta kutsua koolle eri osapuolista koostuvan selonottoneuvottelun sekä tehdä suunnittelusopimuksen jatkosuunnittelun välittömästä aloittamisesta ehdollisena, että kunnan valtuusto tekee rakentamispäätöksen. Mikäli rakentamispäätöstä ei tehdä, maksaa kunta ko. suunnittelusopimuksen perusteella korvauksen valinnan ja valtuuston päätöksen välillä tehdystä suunnittelutyöstä.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara, sivistysjohtaja

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää merkitä asian tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 27.05.2019, § 211

Valmistelijat / lisätiedot:

Ritva Lappalainen, Virpi Lehmusvaara, Markus Torvinen, Seppo Kärpänen, Tiina Simons

Liitteet

1 Inspira yhteenveto, esitysaineisto Monio 15.5.2019, khall 27.5.2019
(Salassa pidettävä)

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- omalta osaltaan hyväksyä, että Monio-rakennuksen toteuttajaksi tulee Skanska Talonrakennus Oy ja elinkaarimallin palveluntuottajaksi Caverion Suomi (ryhmittymänä)
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- että Monio-rakennuksen toteuttajaksi tulee Skanska Talonrakennus Oy ja elinkaarimallin palveluntuottajaksi Caverion Suomi (ryhmittymänä)
- valtuuttaa pormestarin allekirjoittamaan urakka- ja palvelukokonaisuuden sopimukset kunnan puolesta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- hyväksyä rakennustyöt käynnistettäväksi sen jälkeen, kun päätös on saanut lainvoiman.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Virpi Lehmusvaara, Ritva Lappalainen, Markus Torvinen, Seppo Kärpänen, Marko Härkönen ja johtava asiantuntija Klmmo J. Niemi Ramboll Finland Oy:stä olivat asiantuntijoina kokouksessa.

Valtuusto, 10.06.2019, § 82

Liitteet

- 1 Inspira yhteenveto, esitysaineisto Monio 15.5.2019, valt 3.6.2019 (Salassa pidettävä)
- 2 Laatuarviointi, Monio, valt 10.6.2019 (Salassa pidettävä)
- 3 Monio laatuarviointi, pisteytyksen yhteenveto, valt 10.6.2019 (Salassa pidettävä)

Ehdotus

Valtuusto päättää

- että Monio-rakennuksen toteuttajaksi tulee Skanska Talonrakennus Oy ja elinkaarimallin palveluntuottajaksi Caverion Suomi (ryhmittymänä)
- valtuuttaa pormestarin allekirjoittamaan urakka- ja palvelukokonaisuuden sopimukset kunnan puolesta
- hyväksyä rakennustyöt käynnistettäväksi sen jälkeen, kun päätös on saanut lainvoiman.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Ari Nyman poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen. Nymanin tilalle tuli Keskiryhmän 2. varavaltuutettu Pentti Mattila.

Kunnanhallitus, 19.08.2019, § 313

Valmistelijat / lisätiedot:
Harri Lipasti
harri.lipasti@tuusula.fi
kansliapäällikkö

Liitteet

- 1 Hankintaoikaisuvaatimus 28.6.2019 YIT Suomi Oy, khall 19.8.2019
- 2 Tuusulan kunnan vastine markkinaoikeudelle, khall 19.8.2019

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

YIT Suomi Oy on 27.6.2019 tehnyt hankintaoikaisuvaatimuksen kunnanvaltuuston 10.6.2019 § 82 tekemästä Monion uuden oppimisympäristön ja monitoimitalon hankintapäätöksestä.

Oikaisuvaatimuksessa YIT pyytää kunnanvaltuustoa julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (29.12.2016/1397, hankintalaki) 132 §:n mukaisena hankintaoikaisuna poistamaan hankintapäätöksen ja korjaamaan virheellisen hankintamenettelyn. Vaatimusta on perusteltu samoilla seikoilla kuin valitusta, jonka YIT on tehnyt samalla päivämäärällä markkinaoikeudelle. YIT katsoo, että Monion uuden oppimisympäristön ja monitoimitalon toteuttajaksi valitun Skanska Talonrakennus Oy:n ja Caverion Suomi Oy:n ryhmittymän tarjous on ollut tarjouspyynnön vastainen, sillä ryhmittymän tarjouksen mukainen rakennuksen suunnitteluratkaisu ei ole vastannut tarjouspyyntöasiakirjojen vaatimuksia.

Hankintaoikaisuvaatimus on tutkittu ja se on hankintalain 133 §:n 1 momentin nojalla annettu tiedoksi Skanskan ja Caverionin ryhmittymälle. Ryhmittymä on antanut hankintaoikaisuvaatimuksen johdosta lausunnon, joka on otettu huomioon asiaa valmisteltaessa.

Kunnanhallitus on antanut 19.8.2019 vastineen YIT:n markkinaoikeudelle tekemään valitukseen. Vastineessa tarkemmin kuvatuin perustein YIT:n väitteet Skanskan ja Caverionin ryhmittymän tarjouksen tarjouspyynnönvastaisuudesta eivät pidä paikkaansa. Useimpien väitteiden osalta ryhmittymän suunnitteluratkaisu ei ole tarjouspyynnön vastainen ja muilta osin kysymys on vähäisistä poikkeamista, jotka oli tarjouksissa sallittu vastineessa tarkemmin kuvatulla tavalla. Hankintaoikaisuvaatimus tulee siten perustettomana hylätä.

Valtuusto on kokouksessaan 10.6.2019 päättänyt myös täytäntöönpanosta siten, että rakennustyöt voidaan käynnistää, kun päätös on saanut lainvoiman. YIT Suomi Oy:n valitus Markkinaoikeudelle tarkoittaa sitä, että Moniopäätös ei ole saanut lainvoimaa. EU-kynnyksarvon ylittävässä hankinnassa valituksen vireilletulosta seuraa automaattinen kieltö panna hankintapäätös täytäntöön eli tehdä hankintasopimus

Kunnanhallitus on kokouksessaan 19.8.2019, markkinaoikeudelle antamansa vastineen yhteydessä hakenut lupaa laittaa hankintapäätös valituksesta huolimatta täytäntöön. Hankintalain 151 §:n 1 momentin mukaan markkinaoikeus voi sallia hankintapäätöksen täytäntöönpanon valituksen tultua vireille. Pykälän 2 momentin mukaan markkinaoikeuden tulee tässä kiinnittää huomiota siihen, ettei toimenpiteestä aiheudu vastapuolelle tai muiden oikeuksille tai yleisen edun kannalta suurempaa haittaa kuin toimenpiteen edut olisivat. Täytäntöönpanolupaa on perusteltu liitteenä olevasta vastineesta ilmenevällä tavalla.

Mikäli kunta saa täytäntöönpanoluvan, hankintasopimus voidaan tehdä ja se säilyy voimassa valitusasian lopputuloksesta riippumatta. Jos valitus menestyy, hankintayksikkö saattaa kuitenkin tällöin joutua maksamaan valittajalle hyvitysmaksun, jonka suuruus on enintään 10 % hankinnan arvosta.

Mikäli markkinaoikeus myöntää täytäntöönpanoluvan, voidaan hankintasopimus tehdä ja valtuuston päätös laittaa täytäntöön edellyttäen, että valtuusto muuttaa täytäntöönpanopäätöstä. Valtuuston tulisi siten vielä päättää sallia lainvoimaa vailla olevan päätöksen täytäntöönpano, mikäli markkinaoikeus myöntää täytäntöönpanoluvan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- liitteenä olevasta markkinaoikeudelle annetusta vastineesta ilmenevin perustein hylätä YIT Suomi Oy:n hankintaoikaisuvaatimuksen valtuuston 10.6.2019 § 82 tekemästä Monion uuden oppimisympäristön ja monitoimitalon hankintapäätöksestä, ja
- sallia lainvoimaa vailla olevan hankintapäätöksen täytäntöönpanon, mikäli markkinaoikeus myöntää sille täytäntöönpanoluvan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Virpi Lehmusvaara, Marko Härkönen ja Ritva Lappalainen sekä AA Simo Autio Asianajotoimisto Krogerus Oy:stä olivat asiantuntijoina kokouksessa.

Kunnanhallitus, 19.08.2019, § 312

Valmistelijat / lisätiedot:

Harri Lipasti

harri.lipasti@tuusula.fi

kansliapäällikkö

Liitteet

1 Valitus markkinaoikeudelle YIT Suomi Oy 27.6.2019, khall 19.8.2019

2 Vastinepyyntö 3.7.2019, khall 19.8.2019

3 Tuusulan kunnan vastine markkinaoikeudelle, khall 19.8.2019

YIT Suomi Oy on 27.6.2019 tehnyt markkinaoikeudelle valituksen kunnanvaltuuston 10.6.2019 § 82 tekemästä Monion uuden oppimisympäristön ja monitoimitalon hankintapäätöksestä.

Valituksessa YIT pyytää, että markkinaoikeus

1. poistaa Tuusulan kunnanvaltuuston päätöksen 10.6.2019 § 82, jolla valtuusto on päättänyt hyväksyä, että Monio-rakennuksen toteuttajaksi tulee Skanska Talonrakennus Oy ja elinkaarimallin palvelutuottajaksi Caverion Suomi (ryhmittymä).
2. kieltää Tuusulan kuntaa tekemästä hankintasopimusta tai muullakaan tavoin jatkamasta virheellistä hankintamenettelyä
3. velvoittaa Tuusulan kunnan korjaamaan virheellisen hankintamenettelynsä, ja
4. velvoittaa Tuusulan kunnan korvaamaan YIT:lle markkinaoikeuskäsittelyn oikeudenkäyntikulut viivästyskorkeineen

YIT on valituksessaan varautunut myös mahdolliseen lainvoimaa vailla olevan hankintapäätöksen täytäntöönpanoon ja ilmoittanut vaativansa siinä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

tapauksessa Tuusulan kunnan velvoittamista maksamaan YIT:lle hankintalain mukaista hyvitysmaksua ja oikeudenkäyntikulut.

Markkinaoikeus on kunnan pyynnöstä pidentänyt määräaikaa vastineen antamiseksi 31.8.2019 saakka.

Valitusperusteista

YIT katsoo, että Monion uuden oppimisympäristön ja monitoimitalon toteuttajaksi valitun Skanska Talonrakennus Oy:n ja Caverion Suomi Oy:n ryhmittymän tarjous on ollut tarjouspyynnön vastainen, sillä ryhmittymän tarjouksen mukainen rakennuksen suunnitteluratkaisu ei ole vastannut tarjouspyyntöasiakirjojen vaatimuksia. Valittaja on valituksessaan esittänyt yli kolmeen kymmeneen erilliseen perusteeseen vedoten, että Skanska-Caverionin tarjoama suunnitteluratkaisu on ollut tarjouspyynnön vastainen. Valittajan mukaan Skanska-Caverionin tarjous olisi tullut hylätä hankintalain 74 §:n nojalla.

Valittajan väite ei pidä paikkaansa.

Valituksenalaisessa hankinnassa on ollut kyse laajasta kokonaisvastuurakentamisena toteutetusta monitoimitalon arkkitehtisuunnitelmien kehittämisestä, rakennusurakasta ja rakentamista seuraavasta 20 vuoden palvelujaksosta. Tarjoajat ovat tehneet tarjouksensa hankinnan neuvotteluvaiheen aikana kehitetyistä ratkaisumallista, jolla on täytetty lopullisessa tarjouspyynnössä määritellyt kunnan tarpeet. Ratkaisujen kehittämistyö on perustunut aiemmin järjestetyn yleisen arkkitehtuurikilpailun voittaneeseen suunnitelmaan, mutta tarjoajilla on ollut neuvotteluvaiheen aikana ja tarjouspyynnön määrittämissä rajoissa myös lopullista tarjousta tehdessään runsaasti liikkumavaraa alkuperäiseen kilpailuehdotukseksi laadittuun arkkitehtisuunnitelmaan nähden.

Laajoissa ja monimutkaisissa rakennushankkeissa esiintyy usein vähäisiä poikkeamia hankinta-asiakirjojen vaatimuksista. Tässä asiassa poikkeamiin liittyviä kysymyksiä on käsitelty tarjouspyyntöaineistossa seuraavasti:

Suunnitteluratkaisun tulee lähtökohtaisesti täyttää ne ehdottomat vaatimukset, jotka sille on asetettu tarjouspyyntöasiakirjoissa (esim. dokumentit "Tekniset vaatimukset" ja "Toiminnalliset vaatimukset ja tavoitteet" siltä osin kuin niissä on esitetty ehdottomia vaatimuksia). *Tarjouksessa hyväksytään suunnitteluratkaisun kannalta merkitykseltään vähäiset poikkeamat näistä vaatimuksista, mutta lopullinen hankinta on toteutettava vaatimusten mukaisesti.*

Poikkeama ei ole merkitykseltään vähäinen, jos hankintayksikkö ei voi selvästi todeta, miten poikkeama tulee korjata ja millainen suunnitteluratkaisu on poikkeaman korjaamisen jälkeen. Poikkeama ei myöskään ole vähäinen, jos sen (tai yhteensä kaikkien tarjotun suunnitteluratkaisun poikkeamien) korjaamisen arvo ylittää hankintayksikön perustellun arvion mukaan 500 000 euroa. Hankintapäätöksen jälkeen valitun palveluntuottajan tulee korjata mahdolliset merkitykseltään vähäiset poikkeamat suunnitelmista tarjouspyyntöaineiston mukaisiksi urakkaan kuuluvana työnä.

Tarjouspyynnössä on siis nimenomaisesti mahdollistettu, että tarjottu suunnitteluratkaisu voi sisältää edellä tarkemmin kuvattuja vähäisiä poikkeamia

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

ilman, että se johtaisi tarjouksen hylkäämiseen. Menettely ei ole ristiriidassa oikeuskäytännön kanssa.

Oheisessa vastineessa on tarkemmin otettu kantaa YIT:n yksilöityihin väitteisiin Skanskan ja Caverionin ryhmittymän tarjouksen tarjouspyynnönvastaisuudesta. Useimpien väitteiden osalta ryhmittymän suunnitteluratkaisu ei ole tarjouspyynnön vastainen ja muilta osin kysymys on vähäisistä poikkeamista, jotka oli tarjouksissa sallittu edellä kuvatulla tavalla. Sallittujen vähäisten poikkeamienkin arvoksi ovat asiantuntijat laskeneet n. 149.000 euroa.

YIT:n valitus tulee siten perusteettomana hylätä ja valittaja tulee velvoittaa korvaamaan kunnan oikeudenkäyntikulut asiassa.

Hankintapäätöksen täytäntöönpanosta

YIT Oy on valituksessaan vaatinut markkinaoikeudelta mm. hankintapäätöksen täytäntöönpanon kieltämistä (vaatimuskohta 2). EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa valituksen vireille tulosta seuraa kuitenkin automaattinen kieltäminen panna hankintapäätös täytäntöön eli tehdä hankintasopimus. Sen vuoksi markkinaoikeus on erikseen 3.7.2019 todennut, että sen ei tarvitse ratkaista YIT:n väliaikaista kieltä koskevaa vaatimusta.

Hankintalain 151 §:n 1 momentin mukaan markkinaoikeus voi kuitenkin sallia hankintapäätöksen täytäntöönpanon valituksen tultua vireille. Pykälän 2 momentin mukaan markkinaoikeuden tulee tässä kiinnittää huomiota siihen, ettei toimenpiteestä aiheudu vastapuolelle tai muiden oikeuksille tai yleisen edun kannalta suurempaa haittaa kuin toimenpiteen edut olisivat.

Tuusulan kunnan on usealla perusteella tarkoituksenmukaista hakea täytäntöönpanolupaa. Keskeisinä perusteina luvalla ovat kunnan palvelujen ja palveluverkon kehittämiseen sekä sisäilmaongelmiin liittyvät painavat syyt. Hankkeen viivästyttäminen aiheutuisi kuntalaisten oikeuksille haittaa ja merkittäviä lisäkustannuksia kunnalle ja veronmaksajille. Täytäntöönpanolupaa on perusteltu tarkemmin liitteenä olevasta vastineesta ilmenevällä tavalla.

Hankintapäätöksen täytäntöönpanon sallimisesta ei aiheudu haittaa kenenkään intresseille tai oikeuksille. Valittajan tarjous on ollut pelkästään rakentamistyön osalta yli seitsemän miljoonaa euroa kalliimpi kuin Skanska-Caverionin tarjous ja yli 11 miljoonaa euroa kalliimpi kuin kunnan alun perin hankkeeseen varaama summa. Hankkeen toteuttaminen valittajan tarjouksen mukaisesti ei olisi käytännössä mahdollista hankkeeseen varattuihin määrärahoihin liittyvistä syistä.

Mikäli kunta saa täytäntöönpanoluvan, hankintasopimus voidaan tehdä ja se säilyy voimassa valitusasian lopputuloksesta riippumatta. Jos YIT:n valitus vastoin perusteltua näkemystämme menestyisi, hankintayksikkö saattaa tällöin joutua maksamaan valittajalle hyvitysmaksun, jonka suuruus on markkinaoikeuden harkinnassa ja kuitenkin enintään 10 % hankinnan arvosta.

Markkinaoikeus voi määrätä hankintayksikön maksamaan hyvitysmaksun asianosaiselle, jolla olisi ollut todellinen mahdollisuus voittaa tarjouskilpailu virheettömässä menettelyssä. Mahdollista hyvitysmaksua määrättäessä otetaan huomioon hankintayksikön virheen tai laiminlyönnin laatu, valituksen kohteena

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

olevan hankinnan tai käyttöoikeussopimuksen arvo ja valittajalle aiheutuneet kustannukset ja vahinko. Hyvitysmaksun määrä ei voi ilman erityistä syytä ylittää kymmentä prosenttia hankintasopimuksen arvosta.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- antaa markkinaoikeudelle liitteenä olevan vastineen YIT Suomi Oy tekemään valitukseen valtuuston 10.6.2019 § 82 tekemästä Monion uuden oppimisympäristön ja monitoimitalon hankintapäätöksestä, ja
- oikeuttaa tekemään vastineeseen mahdollisia teknistyyppisiä korjauksia.

Avattuaan asiassa keskustelun puheenjohtaja muutti ehdotuksensa seuraavaksi:

"Kunnanhallitus päättää

- antaa markkinaoikeudelle liitteenä olevan vastineen YIT Suomi Oy tekemään valitukseen valtuuston 10.6.2019 § 82 tekemästä Monion uuden oppimisympäristön ja monitoimitalon hankintapäätöksestä
- hakea markkinaoikeudelta lupaa laittaa ko. hankintapäätös täytäntöön valituksesta huolimatta, ja
- oikeuttaa tekemään vastineeseen mahdollisia teknistyyppisiä korjauksia."

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- antaa markkinaoikeudelle liitteenä olevan vastineen YIT Suomi Oy tekemään valitukseen valtuuston 10.6.2019 § 82 tekemästä Monion uuden oppimisympäristön ja monitoimitalon hankintapäätöksestä
- hakea markkinaoikeudelta lupaa laittaa ko. hankintapäätös täytäntöön valituksesta huolimatta, ja
- oikeuttaa tekemään vastineeseen mahdollisia teknistyyppisiä korjauksia.

Virpi Lehmusvaara, Marko Härkönen ja Ritva Lappalainen sekä AA Simo Autio Asianajotoimisto Krogerus Oy:stä olivat asiantuntijoina kokouksessa.

Valtuusto, 02.09.2019, § 111

Liitteet

- 1 Hankinta- ja käyttöoikeusvaatimus 28.6.2019 YIT Suomi Oy, khall 19.8.2019, valt 2.9.2019
- 2 Tuusulan kunnan vastine markkinaoikeudelle, khall 19.8.2019, valt 2.9.2019

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Valtuusto päättää

- liitteenä olevasta markkinaoikeudelle annetusta vastineesta ilmenevin perustein hylätä YIT Suomi Oy:n hankinta- ja käyttöoikeusvaatimuksen valtuuston 10.6.2019 § 82

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

tekemästä Monion uuden oppimisympäristön ja monitoimitalon hankintapäätöksestä, ja

- sallia lainvoimaa vailla olevan hankintapäätöksen täytäntöönpanon, mikäli markkinaoikeus myöntää sille täytäntöönpanoluvan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 09.09.2019, § 356

Valmistelijat / lisätiedot:

Harri Lipasti

harri.lipasti@tuusula.fi

kansliapäällikkö

Liitteet

1 YIT Suomi Oy, lausuma 4 9 2019, khall 9.9.2019

YIT Suomi oy on antanut markkinaoikeudelle lausuman kunnan vaatimukseen hankintapäätöksen täytäntöönpanoa koskevassa asiassa. YIT on asettunut vastustamaan täytäntöönpanoa.

YIT on täytäntöönpanolupa-asian yhteydessä kokonaan uusina väitteinä esittänyt, että hankinta on toteutettu virheellisesti, koska a) hankinnan laji on hankintailmoituksessa määriteltä väärin ja b) tarjousten vertailussa käytetty hintakaava on ollut "erittäin erikoinen."

Lyhyesti väitteistä voidaan todeta, että

- hankinnan kilpailuttamista palveluhankintana voidaan pitää varovaisena ja perusteltuna valintana tilanteessa, jossa elinkaarijakson kesto ja palveluiden sisältö on ollut vielä täsmentymättä. Valtaosa elinkaarihankkeista on Suomessa kilpailutettu palveluhankintoina. Lisäksi hankintailmoituksessa on CPV-lisäkoodina mainittu rakennusurakan "perusmuoto" eli rakennustyöt, joten hankintailmoitus on kiistattomasti tavoittanut myös rakennusurakoita ilmoituskanavissa seuraavat tarjoajat.
- hankinta-asiakirjoja on neuvottelumenettelyissä mahdollista täsmentää ja kehittää neuvotteluvaiheen kuluessa. YIT ei ole edes väittänyt, että hankintayksikkö olisi sitoutunut hankinnassa jonkin tietyn hintakaavan käyttöön ennen lopullista tarjouspyyntöä.

Lisäksi YIT on täytäntöönpanoluvan epäämistä puoltavana tekijänä vedonnut siihen, että Monio-hanke on ollut vireillä kauan, ja esittänyt oikeuskäytäntöä rakennusurakoita koskevista ratkaisuista, joissa pyyntö hankintapäätöksen täytäntöönpanosta on hylätty. Näissä ei ole mitään erityisen merkillepantavaa – kuten todettu, oikeuskäytäntöä on suuntaan ja toiseen. Vastapainona voidaan todeta, että esimerkiksi markkinaoikeuden välipäätöksessä 26.1.2017 (28/17) täytäntöönpanovaatimus menestyi pitkälti vastaavilla perusteilla kuin mitä kunta on nyt esittänyt, ja markkinaoikeus antoi merkitystä sille, että valittajan tarjouksella ei käytännössä olisi ollut mahdollisuuksia tulla valituksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Todennäköisin aikataulu täytäntöönpanoasiassa on edelleen se, että markkinaoikeus antaa päätöksen tällä viikolla tai viimeistään seuraavan alkupuolella. Kunnalla voisi olla vielä mahdollista pyytää saada lyhyesti lausua markkinaoikeudelle em. aihepiireistäsi tällä viikolla. Lisälausumalla voi olla merkitystä, koska YIT on omassa kannassaan esittänyt mm. näkemyksemme mukaan asiaan (täytäntöönpanolupa) vaikuttamattomia seikkoja.

Prosessi täytäntöönpanoluvan osalta etenisi niin, että asiamiehemme on tiedustellut tänään mahdollisuutta/tarvetta kunnan lisälausumaan. Mikäli markkinaoikeus sallii lausuman, kunta antaa sen 2-3 päivän sisällä. Lausuman sisältö olisi edellä mainittu.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää, että

- mikäli markkinaoikeus sen sallii, antaa markkinaoikeudelle lisälausuman täytäntöönpanolupa-asiassa edellä kuvatun mukaisesti siten, että pormestari muotoilee tarkemmin lausuman sisällön.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 30.09.2019, § 382

Liitteet

1 Markkinaoikeuden päätös 23.9.2019 vaatimukseen täytäntöönpanon sallimiseksi, khall 30.9.2019

Markkinaoikeus on päätöksellään 23.9.2019 hylännyt kunnan vaatimuksen saada laittaa lainvoimaa vailla oleva valtuuston 10.6.2019 § 82 tekemä hankintapäätös täytäntöön. YIT Suomi Oy:n tekemän valituksen käsittely etenee normaaliaikataulun mukaisesti ja päätös asiasta saataneen arviolta noin 10 kuukauden kuluttua.

Tässä tilanteessa kunnalla on kaksi vaihtoehtoa. Kunta voi joko perustellusti keskeyttää hankinnan ja kilpailuttaa Moniohankkeen uudelleen, tai odottaa Markkinaoikeuden ratkaisua, jonka sisällöstä riippuen hanke etenee joko alkuperäisen hankintapäätöksen mukaisesti tai keskeytetään ja kilpailutetaan uudelleen.

Vaihtoehtojen vertailussa keskeisiä seikkoja ovat arviot Moniohankkeen toteutumisaikataulusta sekä Markkinaoikeuden ratkaisun mahdollisesta sisällöstä.

Moniohanke on kunnan kannalta kiireellinen palveluverkon uudistamisen ja sisäilmariskien vuoksi. Keskeyttämällä nykyinen hankinta, kunta voi järjestää uuden kilpailutuksen, jolloin on mahdollista saada lainvoimainen hankintaratkaisu ja päästä Monion toteutukseen jo keväällä/kesällä 2020. Markkinaoikeuden ratkaisua ei saatane tässä aikataulussa. Mikäli Markkinaoikeus hyväksyisi YIT Suomi Oy:n valituksen, tulisi kunnan lähteä uuteen kilpailuun, jolloin Monion aloitus menisi arviolta vuoden 2021 puolelle. YIT Suomi Oy:n aiempaa tarjousta ei olisi mahdollisuus hyväksyä sen kalliin hinnan takia määrärahasyistä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Mikäli kunta päätyy keskeyttämään hankinnan ja järjestää uuden tarjouskilpailun, tulee kilpailun sisällön olla uusi. Tässä tilanteessa hankintamuoto olisi tarkoituksenmukaista muuttaa ja hankinnan sisältöä voitaisiin muutenkin tarkentaa ja määritellä uudelleen.

Kunnan on tässä tilanteessa tarkoituksenmukaista keskeyttää heti hankinta ja järjestää uusi tarjouskilpailu Moniohankkeesta. Keskeisiä perusteita ovat painavat aikataulusyyt sekä se, että Skanskan tarjouksen tarjouspyynnön mukaisuus on osoittautunut tulkinnanvaraiseksi. Lisäksi YIT Suomi Oy:n tarjouksen hinta on sellainen, ettei sen perusteella hanke ole toteutettavissa määrärahasyistä.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- keskeyttää 10.6.2019 § 82 tekemänsä hankinnan, jossa päätöksessä valtuusto päätti, että Monio-rakennuksen toteuttajaksi tulee Skanska Talonrakennus Oy ja elinkaarimallin palveluntuottajaksi Caverion Suomi (ryhmittymänä)
- velvoittaa kunnanhallituksen valmistelemaan uuden kilpailutuksen Moniohankkeen toteuttamisesta

-----
Avattuaan asiassa keskustelun puheenjohtaja esitti, että pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin. Lisäksi kunnanhallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Valtuusto, 07.10.2019, § 133

Liitteet

1 Markkinaoikeuden päätös 23.9.2019 vaatimukseen täytäntöönpanon sallimiseksi, khall 30.9.2019, valt 7.10.2019

Ehdotus

Valtuusto päättää

- keskeyttää 10.6.2019 § 82 tekemänsä hankinnan, jossa päätöksessä valtuusto päätti, että Monio-rakennuksen toteuttajaksi tulee Skanska Talonrakennus Oy ja elinkaarimallin palveluntuottajaksi Caverion Suomi (ryhmittymänä)
- velvoittaa kunnanhallituksen valmistelemaan uuden kilpailutuksen Moniohankkeen toteuttamisesta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tiedoksi

Markkinaoikeus, Skanska Talonrakennus Oy, Caverion Suomi, YIT Suomi Oy, AA Simo
Autio

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 134

Maksuton joukkoliikenne, aloite

TUUDno-2019-1999

Eeva-Liisa Nieminen esitti seuraavan aloitteen:

"Uudet HSL:n linjat Etelä-Tuusulassa, erikoisesti 641 ja 643 Kerava-Hyrylä-Leinelä-Tikkurila välillä tarjoavat hyvät mahdollisuudet liikkumiseen. Hyrylän linja-autoasemalla voi nähdä hienoja isoja sähköbussseja menen tullen. Kuitenkin niissä kulkee vain muutama matkustaja.

Pohjoisessa kylien liikennettä ajaa 967, joka ajaa pikkubussilla Kellokosken Jokelan väliä siksak-reittiä ja erikoisesti kuljettaa koululaisia. Sen aikataulu on kuitenkin huonosti sovitettu liityntäjunayhteyteen.

Aloitteeni koskee huolta bussien käyttöasteesta. Vaikka erilaista informaatiota aikatauluista ja lippujen käyttöavoista on julkisuudessa esitetty melko paljon, asukkaat eivät joko osaa tai halua käyttää julkista liikennettä.

VR tilanteessa, jossa vaunut kulkivat tyhjinä, alkoi käyttää ketterästi tarjouksia matkalippujen hintoihin. Ilmastomuutoksen torjunnan tavoitteiden kannalta olisi tärkeää, että asukkaat käyttäisivät joukkoliikennettä omien autojen sijaan.

Ehdotan, että käynnistettäisiin nopealla aikataululla seuranta bussien käyttöasteesta sekä tehtäisiin vertaileva laskenta, miten kunnan vahvasti alennuksin tukema tai kokonaan maksuton joukkoliikenne maksaisi.

Jos joukkoliikenne olisi maksuton, se olisi kilpailutekijä uusien asukkaiden saamiseksi ja vanhojen pysymiseksi kunnassa. Tuusula panostaa miljoonilla uusiin asuinalueisiin. Yhtä hyvin se voisi panostaa miljoonan joukkoliikenteeseen.

On vertaansa vailla olevan hienoa, että Hyrylästä pääsee 10-15 minuutin välein Leinelän tai Keravan kautta Helsinkiin tai suoraan Hakaniemeen. Sisäinen liikenne kuitenkin kituu. Pikkubussit ovat hyviä kooltansa, mutta niiden tulisi siirtyä älyteknologiaan. Tällöin käyttäjä voisi puhelimella nähdä auton sijainnin ja tilata kyydin. Jos tähän pystytään Kiinassa, niin miksei meillä edes yritetä?"

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 135

Aktiivinen ilmastopäivä lakkoilun sijaan Tuusulan kouluissa, aloite

TUUDno-2019-2001

Johanna Sipiläinen esitti hänen ja usean muun valtuutetun allekirjoittaman seuraavan aloitteen:

"Tuusulan Perussuomalaiset esittävät, että Tuusulan peruskouluissa Ilmastolakkopäivä käytettäisiin lakkoilun sijaan Ilmastopäivänä . Ilmastopäivänä lapset voisivat istuttaa puita. Puiden istutus on tehokkain ja helpoin tapa poistaa hiilidioksidia ilmakehästä. Ilmastopäivänä voisi kouluissa lisäksi järjestää teemaan sopivia työpajoja ja vaikka tutustumiskäyntejä eri kohteisiin. Ilmastopäivä huomioisi näin paremmin pieniäkin peruskoululaisia lakkoilun sijaan ja antaisi koululaisille enemmän ajankohtaista tietoa ilmastonmuutoksesta.Samalla Tuusula toimisi malliesimerkkinä muille kunnille, kuinka ottaa aktiivinen ja käytännöllinen ote Ilmastopäivään."

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 136

Kokeilu maksuttomasta aamupalasta Tuusulan kouluissa, aloite

TUUDno-2019-2002

Liisa Palvas esitti seuraavan Tuusulan Puolesta valtuustoryhmän aloitteen:

"Tuusulan Puolesta-valtuustoryhmä esittää valtuustoaloitteessaan, että Tuusulan kunta selvittää mahdollisuutta maksuttomaan aamupalaan Tuusulan kouluissa 1.-9.-luokkalaisille.

Aamupalan tärkeys ja vaikutus lapsen ja nuoren fyysiseen ja psyykkiseen jaksamiseen tunnustetaan. Vaikutus ei ole pelkästään oppilaalle itselleen koulutyötä tukevaa, vaan myös oppimisympäristön työskentelyrauhan ja viihtyisyyden kannalta vaikutus on suuri. Maksuton aamupala on myös tukipalvelu kodin suuntaan auttaen niitä oppilaista, joille aamupala, tai ruokailu ylipäätään ei ole säännöllistä. Aamupalan syömisen on huomattu jopa edistävän lounaan syöntiä, kun aamiaista aloitettiin tarjoamaan ammatillisissa oppilaitoksissa opiskeleville.

Oppilaiden ja esim. aamupalaan osallistuvan koulun oppimisen tukihenkilöstön kohtaaminen yhteisellä ajalla luo vuorovaikutusta ja toimii ennaltaehkäisevästi syrjäytymisen ja muiden haasteiden tunnistamisessa. Toimintaa voidaan kehittää myös kunnan osallisuus-alustalla, ja kutsua esim. koulun oman henkilöstön avuksi alueen kehittämisverkoston toimijoita.

Maksutonta aamupalaa on kokeiltu Lahdessa, laajentuen jo useampaan kouluun, sekä Joensuussa ja Jyväskylässä. Aamupala voitaisiin tarjota alkuun kokeiluna esim. lukukauden ajan parissa koulussa. Saadun kokemuksen myötä jatkoa ja toiminnan laajentamista voidaan harkita. Kokeilun rahoittamiseksi pyydämme selvittämään, olisiko esim. Opetushallituksesta haettavissa soveltuvaa apu- tai hankerahaa, tai löytyykö kokeilun rahoitukseen kolmannen sektorin toimijaa.

Maksuton aamupala on erinomaista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, soveltuen Tuusulan kunnan strategiaan ja tahtoon löytää uusia tapoja toimia, sekä on osa Tuusulan kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäväkenttää."

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 137

Ulkomaisten elintarvikkeiden käytön vähentäminen, aloite

TUUDno-2019-2005

Antti Kaikkonen esitti seuraavan Keskustan ja RKP:n valtuutettujen aloitteen:

"Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Tuusulan kunta ottaa tavoitteeksi puolittaa ulkomailta tuotavien raaka-aineiden kulutuksen kuntakonsernissa vuoteen 2025 mennessä. Tavoitteen tukemiseksi valmistellaan kattava suunnitelma ja ohjeistus.

15 suurinta rahtilaivaa tuottavat enemmän rikki- ja typpioksidipäästöjä sekä nopea kuin kaikki maailman autot yhteensä. Ilmansaasteet, ilmastonmuutos ja sen seuraukset ovat merkittävimpiä uhkia ihmisten hyvinvoinnille ja ympäristölle. Liikennesektori on ylivoimaisesti suurin yksittäinen hiilidioksidipäästöjen tuottaja niin suomessa kuin globaalilla tasolla. Esimerkiksi EU-28 maissa liikenteen päästöt tuottavat 27% kaikesta CO₂ päästöistä ja päästöt ovat tavoitteista huolimatta kasvussa kaikilla liikenteen sektoreilla. Sektorin sisällä maantieliikenteen osuus on edelleen suurin, kasvavin on puolestaan lentoliikenteen osuus. (EEA, 2018) Muita merkittäviä päästölähteitä ovat mm. rahtilaivaliikenne, joka tuottaa paitsi CO₂ päästöjä, mutta myös muita ilmansaasteita kuten rikki ja typpioksidipäästöjä. Myös rahtilaivaliikenteen osuus on ennusteiden mukaan kasvava, eikä kuljetusmuotoa juurikaan ole tarkasteltu ilmastonmuutoskeskustelussa (Trimmer & Godar, 2019).

Näitä suurimpia liikenteen päästölähteitä voidaan hillitä tehokkaimmin vähentämällä ulkomailta tuotavien tuotteiden määrää ja vastaavasti suosimalla mahdollisimman lähellä tuotettuja tuotteita jolloin kuljetusmatkat jäävät lyhyiksi. Helpommin tämä ilmastovastuun kantaminen onnistuu, kun kuntamme edistää voimallisesti ja konkreettisesti hankintojen kautta liikenteeseen liittyvien päästöjen vähentämistä. Ulkomaisista tuotteista ei tarvitse luopua kokonaan, mutta niiden merkittävä vähentäminen on mahdollista. Kotimaisia raaka-aineita suosimalla päästövaikutukset pienenevät, ja samalla vaikutamme kotimaiseen työllisyyteen, eettisiin tuotantotapoihin, ympäristön monimuotoisuuteen ja terveellisuuteen. Suomessa tuotantoeläinten hyvinvointi ja hyvä terveystilanne mahdollistaa antibioottien vähäisen käytön. Näin mikrobilääkeresistenssitilanne on kansainvälisessä vertailussa poikkeuksellisen hyvä. (LUKE). Kotimaisessa ruoantuotannossa esimerkiksi torjunta-ainejäämät ovat merkittävästi tuontiruokaa pienemmällä tasolla Eurooppalaiseenkin verrattuna ja niiden peltokäyttö on Euroopan pienimpiä. Lannoitteiden raskasmetallipitoisuuden on Euroopan tiukimmin säädeltyjä. Erityisesti kannattaa välttää kaukomaiden tuotteita kuten riisiä ja soijaa, sillä niiden tuotannossa käytetään paljon torjunta-aineita, jotka ovat meillä kiellettyjä vaarallisten ympäristövaikutusten tai esimerkiksi syöpäriskin vuoksi. Soija ja riisi ovat myös yleisimpiä geenimuunneltuja kasveja."

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 138

Korotukset Tiensuuntien ja Peltokaaren puistotien risteyksessä oleviin suojateihin, aloite

TUUDno-2019-2006

Liitteet

1 Karttaliite, valt 7.10.2019

Emmi Sirniö esitti seuraavan hänen ja usean muun valtuutetun allekirjoittaman aloitteen:

"Me allekirjoittaneet valtuutetut ja lisäksi moni jokelalainen kuntalainen olemme huolissamme Tiensuuntien ja Peltokaaren puistotien risteyksessä olevien suojateiden turvallisuudesta.

Tiensuuntietä Kellokoskelta päin tulevat autot ajavat tiellä yli sallitun nopeuden ja tulevat Tiensuuntien ja Peltokaaren puistotien risteykseen kovalla tilannenopeudella mutkan takaa. Tämä aiheuttaa Tiensuuntietä ylittävälle vaaratilanteita. Risteyksessä on kaksi suojatietä, jotka tulisi korottaa, jotta autojen tilannenopeus saataisiin pienemmäksi ja koululaiset turvallisesti kouluun.

Peltokaaren alueella asuu paljon lapsiperheitä ja kaikki sieltä suunnalta tulevat koululaiset ylittävät kyseisen risteuksen. Tämä risteys tekee pienten koululaisten koulumatkasta turvattoman. Korottamalla suojatiet kunta osoittaisi välittävänsä kuntalaisten, varsinkin lasten, turvallisuudesta. Tämä näkyisi positiivisena asiana myös Peltokaareen rakentamista harkitseville.
Liitteenä kartta suojateiden sijainnista."

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 139

TURVA-tapahtuman järjestäminen (Turvallinen Tuusula, varautuminen ja vapaaehtoistyö), aloite

TUUDno-2019-2007

Liitteet

1 LIITE: 24 Turvallista Tuntia Hyvinkäällä -työryhmät, valt 7.10.2019

Kati Lepojärvi esitti seuraavan Tuusulan Puolesta valtuustoryhmän aloitteen:

"Esitämme, että Tuusula järjestää kutsuntojen yhteydessä v. 2020 nuorille suunnatun arjen turvallisuustapahtuman. Tuusulan tulisi vastata nuorten syrjäytymisuhkaan ja pahoinvointiin tehokkaammin, joten näihin vaikuttamisen kanavia ja tilaisuuksia on syytä kartoittaa.

Espoo järjesti kutsuntojen yhteydessä menestyksekkään Safe with Espoo -tapahtuman ja käytäntöä jatketaan myös vuodesta 2020 eteenpäin. Puolustusvoimat/Uudenmaan aluetoimisto oli aktiivisesti järjestelyissä mukana ja olisi valmiina järjestämään Tuusulan kunnan ja muiden paikallisten ja alueellisten yhteistyökumppanien kanssa vastaavanlaisen tapahtuman myös Tuusulassa ensi vuonna.

Espoon tapahtuman järjestelyistä vastanneen Espoon kaupungin turvallisuuspäällikkö Petri Häkkisen kanssa on keskusteltu Espoon tapahtuman mallin "hyvien käytäntöjen" hyödyntämisestä muissa Uudenmaan kunnissa ja hän suhtautui myönteisesti Espoon mallin oppien hyödyntämiseen esim. Tuusulassa.

Tuusulan kutsunnoissa ovat olleet ohjaamopalvelut mukana. Tämä on erittäin hyvä asia, sillä syrjäytymisen merkitys yhteiskunnan turvallisuuteen on tunnistettu olennaiseksi myös valtakunnan tasolla, sisäisessä turvallisuudessa. Tarkoituksena on ollut tavoittaa syrjäytymisvaarassa olevia nuoria tapahtumassa. Ohjaamon lisäksi yhteistyöhön tapahtumajärjestelyissä voitaisiin kutsua arjen turvallisuuden kanssa toimivia tuusulalaisia/keskiuusimaalaisia järjestötoimijoita.

Turvallisuuskoulutukset eivät tavoita tyttöjä ja nuoria naisia yhtä hyvin kuin asevelvollisia, eli enimmäkseen nuoria miehiä. Naiset ovat kuitenkin hyvin halukkaita lisäämään turvallisuusosaamistaan (mm.Naisten Valmiusliiton selvitysten mukaan naisille saatavilla olevat turvallisuuskurssit ovat kalliimpia kuin miehille järjestettävät koulutukset, hyvin haluttuja eikä kaikille halukkaille voida edes tarjota koulutusta.) Tämän tapahtuman kohderyhmäksi tulisikin nostaa kutsuntaikäisten asevelvollisten lisäksi nuoret naiset ja tytöt.

Kansalaispalveluksen mahdollisuus on puhuttanut yhteiskunnassa ja eduskuntaryhmät sitoutuivat kansalaispalvelusmallin mahdollisuuksien tutkimiseen ja mallin edistämiseen viime eduskuntavaalien alla. Aseellinen puolustus on myös vain yksi osa yhteiskunnan turvallisuutta. Nykyisin puhutaankin kokonaisturvallisuusmallista, missä viranomaisien ja instituutioiden lisäksi elinkeinoelämällä, järjestöillä ja kansalaisilla on tärkeä roolinsa turvallisuuden tukemisessa. Tapahtuman avulla voitaisiinkin avata turvallisuuden kokonaisuutta ja oman turvallisuuden vahvistamisen mahdollisuuksia nuorille.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tapahtumaan voitaisiin kutsua kaikki Tuusulan yhdeksäsluokkalaiset sekä lukioiden ja oppilaitosten (Keuda) opiskelijat opettajineen. Nuoret olisivat tervetulleita tapahtumaan myös vapaa-ajallaan.

Tapahtumassa eri viranomaiset ja järjestöt voisivat esitellä arjen toimintaansa ja luoda käsitystä siitä, mitä kaikkea kokonaisturvallisuus on ja mikä siitä kuuluu viranomaisten, mikä järjestöjen ja mikä kansalaisen itsensä vastuulle.

Lisäksi esille voidaan nostaa, kuinka jokainen voi itse vaikuttaa omaan ja läheistensä turvallisuuteen sekä erityisesti, mikä on kansalaisen oma vastuu erilaisissa kriisitilanteissa. Eritoten harvaan asuttujen alueiden ja kylien turvallisuussuunnittelussa ja turvallisuuden vahvistamisessa on asukkaiden omatoimisella varautumisella ja yhteisöllisellä "naapuriavulla" olennainen rooli. Tästäkin syystä on nuorten turvallisuustietämyksen ja -osaamisen vahvistaminen erittäin tärkeää.

Petri Häkkinen nosti osuvasti esille aiheen tärkeyden:

"Herättelemällä nuorten turvallisuustietoutta teemme myös etsivää syrjäytymisen ehkäisyä. Jos tapahtuma tavoittaa yhdenkin syrjäytymisvaarassa olevan nuoren ja saa hänet mukaan vaikkapa yhdistystoimintaan, olemme onnistuneet. Tämä, jos mikä, on ennakoivaa turvallisuustyötä.. Suunnittelemme turvallisuustietoisuuden levittämistä myös nuoria laajemmalle kohderyhmälle – kaikille espoolaisille. Jalostamme ajatusta ensimmäisen tapahtuman jälkeen. Pitkän ajan tavoitteenamme on luoda Espooseen malli kokonaisturvallisuuden ekosysteemistä. Sitä voitaisiin hyödyntää ja jalostaa paikallisiin tarpeisiin myös muualla Suomessa."

Tapahtumaa järjestelemään voitaisiin kutsua mm. kunnan kasvatus- ja sivistystoimen, yläkoulut, lukiot, Keuda, pelastuslaitos ja VPK, poliisi, puolustusvoimat, hätäkeskuslaitos, järjestöjä (SPR, MPK, Naisten Valmiusliitto, Martat, työväenopisto), nuorisovaltuuston, jne.

Kuten Espoossa, Tuusulassa voitaisiin rakentaa myös kokonaisturvallisuusmallia, johon voitaisiin ottaa mallia, myös Hyvinkään pitkä linjan panostuksesta turvallisuustyöhön:

"24 turvallista tuntia Hyvinkäällä" työryhmäpohjaisesta toimintamallista. Voituaisiin myös valtavirtaistaa turvallisuustyötä Tuusulan eri neuvostoihin ja kehitysverkostoihin Hyvinkään mallin työryhmätyöskentelyn hyvien käytänteiden pohjalta. (Hyvinkään Työryhmät listattuna alla.)

Tuusula on Uudenmaan turvallisimpia alueita, mutta nopeasti muuttuvan yhteiskunnan moninaiset uudet uhkat eivät pysähdy kuntarajoilla. Nuoremme tarvitsevat tukea, tietoa, taitoja ja turvallisuutta. Satsatkaamme heihin monipuolisesti. Tässä on yksi keino."

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnallisvalitus

§125, §127, §128

Kunnallisvalitusohje

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus ja valituksen perusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun muutettu päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomainen

Päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valitusviranomaisen yhteystiedot

Helsingin hallinto-oikeus

Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

Puhelin 029 56 42000

Faksi 029 56 42079

sähköposti helsinki.hao@oikeus.fi

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon, ei lueta määräaikaan.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta

- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, valituskirjelmässä on

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Asiamiehen, ellei tämä ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valituskirjelmään valtakirja.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, milloin päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä jo aikaisemmin ole toimitettu viranomaiselle

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaisille ennen valitusajan päättymistä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Asiakirjat toimitetaan viranomaisen asiointiosoitteeseen lähettäjän omalla vastuulla. Tämä voidaan tehdä myös postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Lisätietoja

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua, joka on hallinto-oikeudessa 260 euroa. Saman lain 5 §:ssä on määräys niistä asioista, joista ei peritä oikeudenkäyntimaksua. Maksua ei myöskään peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§126, §129, §130, §131, §134, §135, §136, §137, §138, §139

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§133

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuohje ja valitusosoitus (Kansallisen ja EU-kynnysarvon ylittävät hankinnat)

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkina-oikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Kansallisen kynnysarvon suuruus on 1.1.2017 lähtien:

- 60.000 € tavarat- ja palvelut
- 400.000 € terveydenhoito- ja sosiaalipalvelut
- 300.000 € muut erityiset palvelut
- 150.000 € rakennus- ja käyttöoikeusurakat
- 500.000 € käyttöoikeussopimukset

I Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saadun tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikön yhteystiedot:

Tuusulan kunta

(päätoksen tehnyt toimielin tai viranhaltija)

PL 60, 04301 Tuusula

Hyryläntie 16

kirjaamo@tuusula.fi

Hankintaoikaisun käsittelee päätöksentekijä.

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Hankintalain 146 §:n mukaan markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan hal-vinta hintaa tai kustannuksia

Hankintalain 146 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos: asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut *olennaisesti* puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoihin katsotaan saadun tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoihin sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Valituskielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot
Markkinaoikeus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puh. 029 564 3300
fax 029 564 3314
markkinaoikeus@oikeus.fi